

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMAS

ZIŅOTĀJS

NR. 6

2016. GADA 24. MARTĀ

Saturs

Likumi

125.*	285L/12**	Grozījumi Latvijas Sodų izpildes kodeksā	3
126.	286L/12	Grozījumi Kriminālprocesa likumā.	4
127.	287L/12	Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā	19
128.	288L/12	Par Banku augstskolas Satversmes grozījumiem	26
129.	289L/12	Grozījumi Dzelzceļa likumā	40
130.	290L/12	Grozījumi likumā “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”	67
131.	291L/12	Grozījumi Ministru kabineta iekārtas likumā	68
132.	292L/12	Grozījumi Nacionālo bruņoto spēku likumā	69
133.	293L/12	Grozījumi Nacionālās drošības likumā	70
134.	294L/12	Par nekustamā īpašuma Rīgā, Ludzas ielā 25 nodošanu.	72
135.	295L/12	Par nekustamā īpašuma Kandavā, Lielā ielā 31 nodošanu	73
136.	296L/12	Grozījumi likumā “Par nekustamā īpašuma nodošanu sabiedriskajai organizācijai “Rīgas Ebreju kopiena””	74
137.	297L/12	Par nekustamā īpašuma Jūrmalā, Kļavu ielā 13 nodošanu.	75
138.	298L/12	Par nekustamā īpašuma Rīgā, Abrenes ielā 2 nodošanu.	76
139.	299L/12	Par nekustamā īpašuma Rīgā, Ernesta Birznieka-Upīša ielā 12 nodošanu	77
140.	300L/12	Grozījums Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā	78
141.	301L/12	Grozījumi Publisko iepirkumu likumā	79
142.	302L/12	Grozījumi Apcietinājumā turēšanas kārtības likumā	81
143.	303L/12	Energoefektivitātes likums	83
144.	304L/12	Grozījumi Saeimas vēlēšanu likumā	94
145.	305L/12	Grozījums Politisko partiju likumā	95
146.	306L/12	Grozījumi Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā	96
147.	307L/12	Grozījumi Enerģētikas likumā	97

Paziņojumi

148.	Par 10 721 Latvijas pilsoņa kolektīvā iesnieguma “Samazināt PVN elektrībai un gāzei” turpmāko virzību	100
149.	Par piekrišanu 12. Saeimas deputāta Edgara Putras saukšanai pie administratīvās atbildības	100
150.	Par piekrišanu 12. Saeimas deputāta Edgara Putras saukšanai pie administratīvās atbildības	100

* Publikācijas numurs.

** 12. Saeimas pieņemtā likuma numurs.

125. 285L/12 Grozījumi Latvijas Soduzpildes kodeksā

Izdarīt Latvijas Soduzpildes kodeksā šādus grozījumus:

1. Papildināt 11. pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“Ministru kabinets nosaka tehniskās prasības brīvības atņemšanas iestāžu būvniecībai.”

2. Aizstāt 112. panta astotajā daļā skaitļus un vārdus “112.² un 112.³ pantā” ar skaitļiem un vārdiem “112.², 112.³ un 112.⁴ pantā”.

3. Papildināt kodeksu ar 112.⁴ pantu šādā redakcijā:

“112.⁴ pants. Informācijas nosūtīšana cietušajam

Brīvības atņemšanas iestādes administrācija nosūta cietušajam informāciju par notiesātā atbrīvošanu vai izbēgšanu no brīvības atņemšanas iestādes, ja ir saņemts procesa virzītāja paziņojums par šādas informēšanas nepieciešamību.

Ja notiesātais tiek atbrīvots pēc pilna tiesas spriedumā noteiktā soda laika izciešanas, informāciju cietušajam nosūta ne vēlāk kā 15 darba dienas pirms notiesātā paredzamās atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes. Ja notiesātā atbrīvošanai no brīvības atņemšanas iestādes ir cits pamats vai viņš ir izbēdzis no šīs iestādes, informāciju cietušajam nosūta nekavējoties pēc tam, kad saņemts attiecīgais dokuments par notiesātā atbrīvošanu vai informācija par viņa izbēgšanu.

Cietušajam nosūtāmajā informācijā norāda notiesātā vārdu, uzvārdu un datumu, kad persona atbrīvota vai izbēgusi no soda izciešanas.

Šajā pantā minēto informāciju nosūta cietušajam atbilstoši procesa virzītāja paziņojumā norādītajai adresei un paziņošanas veidam.

Paziņojumā minētā informācija ir ierobežotas pieejamības informācija.

Ar šā panta pirmajā daļā minēto procesa virzītāja paziņojumu un cietušajam nosūtāmo informāciju aizliegts iepazīstināt notiesāto, viņa aizstāvi vai citu ieinteresēto personu.”

4. Papildināt kodeksu ar informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvu šādā redakcijā:

“Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Kodeksā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra direktīvas 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 18. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

126. 286L/12 Grozījumi Kriminālprocesa likumā

Izdarīt Kriminālprocesa likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2005, 11., 20. nr.; 2006, 4. nr.; 2007, 3., 13. nr.; 2008, 1., 15. nr.; 2009, 9., 14., 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 19., 178. nr.; 2011, 117. nr.; 2012, 92., 189. nr.; 2013, 6., 21., 61., 112., 183., 187., 252. nr.; 2014, 113., 214. nr.; 2015, 11., 29., 140., 235. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 7. panta otrās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Par Krimināllikuma 130. panta otrajā daļā, 131., 132., 136., 157., 168., 169. un 180. pantā, 185. panta pirmajā daļā, 197. pantā, 200. panta pirmajā daļā un 260. panta pirmajā daļā paredzēto nodarījumu kriminālprocesu uzsāk, ja saņemts tās personas pieteikums, kurai nodarīts kaitējums.”

2. Aizstāt 11. panta ceturtajā daļā vārdus “Procesa virzītājs” ar vārdiem “Amatpersona, kura veic kriminālprocesu”.

3. 24. pantā:

papildināt pirmo daļu ar vārdiem “kā arī personas tuvinieku aizsardzībai”;

papildināt otrās daļas 4. punktu ar vārdiem “kā arī personas tuvinieku aizsardzību”.

4. Izteikt 25. pantu šādā redakcijā:

“25. pants. Dubultās sodīšanas nepieļaujamība (*ne bis in idem*)

(1) Nevienam nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt par nodarījumu, par kuru viņš jau Latvijā vai ārvalstī ir ticis attaisnots vai sodīts ar likumā noteiktajā kārtībā pieņemtu un spēkā stājušos nolēmumu krimināllietā vai administratīvā pārkāpuma lietā.

(2) Atkārtota tiesāšana vai sodīšana nav:

- 1) krimināllietas jauna iztiesāšana gadījumos, kad konstatēti jaunatklāti apstākļi;
- 2) krimināllietas iztiesāšana vai soda noteikšana tādā kriminālprocesā, kurā atcelts prokurora priekšraksts par sodu likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā;
- 3) krimināllietas jauna iztiesāšana, ja iepriekšējā procesā pieļauts būtisks materiālo vai procesuālo likuma normu pārkāpums.

(3) Atkārtota tiesāšana vai sodīšana nav gadījumos, kad administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtais nolēmums zaudē spēku kriminālprocesā, pastāvot šādiem apstākļiem:

- 1) ar spēkā stājušos nolēmumu atzītas cietušā vai liecinieka apzināti nepatiesas liecības, apzināti nepatiess eksperta atzinums, tulkojums, tiesas darbību protokolu vai lēmumu viltojums, kā arī citu pierādījumu viltojums, kas bijuši pamatā nelikumīga nolēmuma pieņemšanai;
- 2) ar spēkā stājušos nolēmumu atzīta amatpersonas prettiesiska rīcība, kas bijusi pamatā nelikumīga nolēmuma pieņemšanai;
- 3) konstatēts apstākļis, par kuru, pieņemot nolēmumu, nav bijis zināms nolēmuma pieņēmējam un kurš pats par sevi vai kopā ar agrāk konstatētajiem apstākļiem norāda, ka persona izdarījusi smagāku nodarījumu nekā tas, par kuru tā sodīta administratīvi.

(4) Ja, pieņemot lēmumu personas saukšanai pie kriminālatbildības, konstatēti šā panta trešajā daļā minētie apstākļi un administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtais nolēmums nav ticis atcelts, tas zaudē spēku.

(5) Šā panta otrajā un trešajā daļā minētajos gadījumos izciestais kriminālsods ieskaitāms jaunajā sodā atbilstoši Krimināllikumā noteiktajam, bet administratīvo sodu ņem vērā, nosakot jauno sodu.”

5. Izteikt 30. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Izmeklēšanas grupas dalībniekam procesa virzītāja uzdevumā un noteiktajos ietvaros ir tiesības veikt procesuālās darbības un pieņemt procesuālos lēmumus, izņemot lēmumus par kriminālprocesa virzību, par drošības līdzekļu piemērošanu, grozīšanu vai atcelšanu, par aresta uzlikšanu vai atcelšanu mantai, kā arī par tās personas statusu vai statusa maiņu, kurai ir tiesības uz aizstāvību.”

6. 60.² panta trešajā daļā:

aizstāt ievaddaļā vārdus “piemērots ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis” ar vārdiem “piemēro ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli”;

izteikt 2. punktu šādā redakcijā:

“(2) pieprasīt, lai par aizturēšanu vai apcietināšanu paziņo viņa tuviniekam, mācību iestādei, darba devējam, kā arī sazināties ar vienu no tiem, ciktāl šāda sazināšanās neapdraud citu personu pamattiesības, sabiedrības intereses un netraucē kriminālprocesa mērķa sasniegšanai. Ārvalstniekam ir tiesības pieprasīt, lai par aizturēšanu vai apcietināšanu tiktu informēta viņa valsts diplomātiskā vai konsulārā pārstāvniecība, kā arī ar to sazināties.”

7. Izteikt 88. panta otrās daļas pirmo un otro teikumu šādā redakcijā:

“Ja persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, atsakās no aizstāvja, tai izskaidro, ka turpmāk persona pati īsteno savu aizstāvību. Atteikšanās no aizstāvja fiksējama procesuālās darbības protokolā, un persona ar parakstu apliecina, ka atteikšanās no aizstāvja ir notikusi labprātīgi un pēc personas pašas iniciatīvas.”

8. Izteikt 95. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ja persona mirusi, cietušais kriminālprocesā var būt kāds no mirušā tuviniekiem.”

9. 96. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “izmeklētājs, prokurors vai izmeklēšanas grupas dalībnieks” ar vārdiem “procesa virzītājs”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Personu par cietušo var atzīt tikai ar pašas personas vai tās pārstāvja piekrišanu. Persona, kura nevēlas būt par cietušo, iegūst liecinieka statusu. Ja persona sakarā ar fiziskiem vai psihiskiem trūkumiem pati nespēj izteikt savu gribu būt par cietušo, personu atzīst par cietušo bez tās piekrišanas.”

10. Papildināt likumu ar 96.¹ pantu šādā redakcijā:

“96.¹ pants. Īpaši aizsargājams cietušais

(1) Īpaši aizsargājams ir šāds cietušais:

1) nepilngadīgais;

- 2) persona, kura garīga rakstura vai cita veselības traucējuma dēļ pati nespēj izmantot savas procesuālās tiesības;
- 3) persona, kura cietusi no noziedzīga nodarījuma, kas vērsts pret personas tikumību vai dzimumneaizskaramību, vai no cilvēku tirdzniecības;
- 4) persona, kura cietusi no noziedzīga nodarījuma, kas saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu un ko izdarījis cietušā tuvinieks, bijušais laulātais vai persona, ar kuru cietušais ir bijis nereģistrētās laulāto attiecībās;
- 5) persona, kurai noziedzīga nodarījuma rezultātā, iespējams, radīti smagi miesas bojājumi vai psihiski traucējumi;
- 6) persona, kura cietusi no noziedzīga nodarījuma, kas, iespējams, veikts rasistisku, nacionālu, etnisku vai reliģisku motīvu dēļ.

(2) Ar procesa virzītāja lēmumu par īpaši aizsargājamu atzīst arī cietušo, kas nav minēts šā panta pirmajā daļā, bet kas noziedzīga nodarījuma rezultātā radītā kaitējuma dēļ ir īpaši ievainojams un nav pasargāts no atkārtota apdraudējuma, iebiedēšanas vai atriebības.

(3) Informāciju par īpaši aizsargājama cietušā statusu norāda lēmumā par personas atzīšanu par cietušo. Par pieņemto lēmumu paziņo cietušajam un viņa pārstāvim, ja tāds ir. Tiesa cietušo par īpaši aizsargājamu atzīst šā likuma 96. panta ceturtajā daļā noteiktajā kārtībā.

(4) Ja šā panta pirmajā vai otrajā daļā minētie apstākļi kļuvuši zināmi pēc tam, kad pieņemts lēmums atzīt personu par cietušo, procesa virzītājs var pieņemt lēmumu par īpaši aizsargājama cietušā statusa noteikšanu, tiklīdz viņam šie apstākļi kļuvuši zināmi. Par pieņemto lēmumu paziņo cietušajam un viņa pārstāvim, ja tāds ir.

(5) Īpaši aizsargājamam cietušajam ir tiesības ar procesa virzītāja atļauju piedalīties procesuālajās darbībās kopā ar uzticības personu, ja vien tā nav persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess, aizturētais, aizdomās turētais vai apsūdzētais.

(6) Īpaši aizsargājamam cietušajam ir tiesības lūgt un saņemt informāciju par tās apcietinātās vai notiesātās personas atbrīvošanu vai izbēgšanu no ieslodzījuma vietas vai islaicīgās aizturēšanas vietas, kura radījusi viņam kaitējumu, ja pastāv apdraudējums cietušajam un nepastāv kaitējuma risks apcietinātajai vai notiesātajai personai. Šādu lūgumu var pieteikt līdz gala nolēmuma pieņemšanai kriminālprocesā.”

11. 97. pantā:

izslēgt trešo, 3.¹, sesto un astoto daļu;

papildināt pantu ar desmito daļu šādā redakcijā:

“(10) Cietušajam, par kura pilngadību pastāv šaubas, līdz tā vecuma noskaidrošanai ir nepilngadīgā cietušā tiesības.”

12. Papildināt likumu ar 97.¹ pantu šādā redakcijā:

“97.¹ pants. Cietušā pamattiesības kriminālprocesā

(1) Cietušajam ir šādas tiesības:

- 1) saņemt informāciju par kompensācijas, tai skaitā valsts kompensācijas, pieteikšanas un saņemšanas nosacījumiem un šajā likumā noteiktajā kārtībā iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju;
- 2) piedalīties kriminālprocesā, lietojot valodu, kuru viņš prot, ja nepieciešams, bez atlīdzības izmantojot tulka palīdzību;
- 3) neliecināt pret sevi un saviem tuviniekiem;
- 4) izlīgt ar personu, kura radījusi viņam kaitējumu, kā arī saņemt informāciju par izlīguma īstenošanu un tā sekām;

- 5) uzaicināt advokātu juridiskās palīdzības saņemšanai;
- 6) iesniegt pieteikumu par pasākumu veikšanu pašas personas, tās tuvinieku vai mantas apdraudējuma gadījumā;
- 7) šajā likumā noteiktajos gadījumos iesniegt pieteikumu par procesuālo izdevumu atlīdzināšanu, kas radušies kriminālprocesā;
- 8) šajā likumā noteiktajos gadījumos, termiņos un kārtībā iesniegt sūdzību par procesuālo lēmumu vai kriminālprocesa veikšanai pilnvarotas amatpersonas rīcību;
- 9) saņemt kontaktinformāciju saziņai par konkrēto kriminālprocesu;
- 10) saņemt informāciju par pieejamo atbalstu un medicīnisko palīdzību.

(2) Cietušajam, viņa aizgādņim vai aizbildņim visās kriminālprocesa stadijās un visos tā veidos ir tiesības lūgt, lai tiek pieņemts Eiropas aizsardzības rīkojums, ja pastāv šajā likumā noteiktais Eiropas aizsardzības rīkojuma pieņemšanas pamats.

(3) Tiklīdz persona atzīta par cietušo, tai nekavējoties rakstveidā izsniedz un, ja nepieciešams, izskaidro informāciju par cietušā pamattiesībām. To, ka informācija izsniegta un, ja nepieciešams, tiesības izskaidrotas, cietušais apliecina ar savu parakstu.”

13. 98. panta pirmajā daļā:

izteikt ievaddaļu šādā redakcijā:

“(1) Cietušajam pirmstiesas kriminālprocesā ir šā likuma 97.¹ pantā noteiktās pamattiesības, kā arī tiesības:”;

izslēgt 6. un 7. punktu;

papildināt pantu ar 11. punktu šādā redakcijā:

“11) saņemt rakstveida tulkojumu likumā paredzētajos gadījumos.”

14. 99. pantā:

izteikt ievaddaļu šādā redakcijā:

“(1) Pirmās instances tiesā cietušajam ir šā likuma 97.¹ pantā noteiktās pamattiesības, kā arī tiesības:”;

izslēgt 9. punktu;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Papildus tiesībām, kas noteiktas šā panta pirmajā daļā, īpaši aizsargājamam cietušajam ir tiesības lūgt, lai viņa dalība vai uzklaušanās tiesas sēdē notiktu, izmantojot tehniskos līdzekļus.”

15. 104. pantā:

papildināt pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Ja kaitējums radīts nepilngadīgai personai, kura uzturas Latvijā bez šā panta otrajā daļā minēto personu klātbūtnes, cietušo var pārstāvēt tā pilngadīgā persona, kura uzturēšanās laikā Latvijā ir atbildīga par nepilngadīgo.”;

aizstāt trešajā daļā vārdus “vai kāda no šā panta otrajā daļā minētajām personām” ar vārdiem “kāda no šā panta otrajā daļā minētajām personām vai tādas nevalstiskās organizācijas pārstāvis, kura veic personu ar garīga rakstura traucējumiem interešu un tiesību aizsardzību”;

papildināt pantu ar 3.¹ daļu šādā redakcijā:

“(3¹) Ja kaitējums radīts personai, kura sakarā ar fiziskiem vai psihiskiem trūkumiem atzīta par cietušo bez tās piekrišanas, cietušo pārstāv kāds no viņa tuviniekiem.”;

aizstāt ceturtajā daļā vārdus “otrajā un trešajā daļā” ar vārdiem un skaitļiem “otrajā, 2.¹, trešajā un 3.¹ daļā”;

papildināt piekto daļu pēc otrā teikuma ar teikumu šādā redakcijā:

“Procesa virzītājs pieaicina advokātu arī gadījumos, kad šā panta 3.¹ daļā minēto cietušo nevar pārstāvēt neviens no tuviniekiem.”

16. Papildināt 139. pantu ar septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Procesuālo darbību veikšanā pēc iespējas izvairās no cietušā un viņa tuvinieku saskarsmes ar personu, kurai ir tiesības uz aizstāvību, ja vien šāda saskarsme nav nepieciešama kriminālprocesa mērķu sasniegšanai.”

17. Izteikt 150. panta ievaddaļu šādā redakcijā:

“Personas, kurai ir tiesības uz aizstāvību, pirmās pratināšanas sākumā:”

18. 151. pantā:

papildināt otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Ja liecinieka pratināšanas laikā konstatē, ka ir pamats mainīt liecinieka procesuālo statusu, nosakot, ka tas ir persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, šādas personas pratināšanu liecinieka statusā pārtrauc.”;

papildināt pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Personas mutvārdos izteikto iesniegumu par noziedzīgu nodarījumu var fiksēt nopratināšanas protokolā.”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Cietušā pratināšana tiek veikta, cik drīz vien iespējams. Pratināšanu skaits ir pēc iespējas mazāks. Cietušā pratināšanu pēc iespējas veic viena un tā pati persona.”

19. Papildināt likumu ar 151.¹ pantu šādā redakcijā:

“151.¹ pants. Īpaši aizsargājama cietušā pratināšanas īpatnības pirmstiesas kriminālprocesā

(1) Īpaši aizsargājama cietušā pratināšana tiek veikta atsevišķā tam piemērotā telpā vai bez citu ar konkrēto procesuālo darbību nesaistītu personu klātbūtnes.

(2) Tādas personas pratināšanu, kas atzīta par cietušo no vardarbības, ko nodarījusi persona, no kuras cietušais ir materiāli vai citādi atkarīgs, no cilvēku tirdzniecības vai no noziedzīga nodarījuma, kas vērstas pret personas tikumību vai dzimumneaizskaramību, veic tā paša dzimuma izmeklēšanas darbības veicējs. Minēto nosacījumu var neievērot, ja tam piekrīt pats cietušais vai viņa pārstāvis. Ja noziedzīgā nodarījumā, kas vērstas pret personas tikumību un dzimumneaizskaramību, cietušais un persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, ir viena dzimuma un ja to lūdz cietušais vai viņa pārstāvis, pratināšanu veic pretēja dzimuma izmeklēšanas darbības veicējs.”

20. Izteikt 152. panta pirmās daļas pirmo un otro teikumu šādā redakcijā:

“Nepilngadīgā cietušā un liecinieka pratināšanas norises gaitu fiksē skaņu un attēlu ierakstā, ja tas ir nepilngadīgā labākajās interesēs un ja tas ir vajadzīgs kriminālprocesa mērķa sasniegšanai. Nepilngadīgā, kas atzīts par cietušo no vardarbības, ko nodarījusi persona, no kuras cietušais ir materiāli vai citādi atkarīgs, no cilvēku tirdzniecības vai no noziedzīga nodarījuma, kas vērstas pret personas tikumību vai dzimumneaizskaramību, pratināšanas norises gaitu fiksē skaņu un attēlu ierakstā, izņemot gadījumus, kad tas ir pretrunā ar nepilngadīgā labākajām interesēm vai traucē kriminālprocesa mērķa sasniegšanu.”

21. Izslēgt 195. panta 7. punktā vārdus “naudas un”.

22. Izslēgt 200. panta pirmajā daļā vārdus “vai izmeklēšanas grupas dalībnieks”.

23. 247. pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā:

“247. pants. Citu personu informēšana par procesuālo piespiedi līdzekli”;

papildināt otro daļu ar tekstu šādā redakcijā:

“Procesa virzītājs var neinformēt minētās personas, ja tas ir pretrunā ar nepilngadīgā interesēm. Šādā gadījumā par šā panta pirmajā daļā minētā piespiedi līdzekļa piemērošanu nepilngadīgajam procesa virzītājs informē citu pilngadīgo personu, kuru nepilngadīgais ir norādījis, vai bērnu tiesību aizsardzības institūcijas pārstāvi, vai tās nevalstiskās organizācijas pārstāvi, kura veic bērnu tiesību aizsardzības funkciju.”;

aizstāt trešajā daļā vārdus “ārvalsts pilsonim” ar vārdu “ārvalstniekam”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja saņemts īpaši aizsargājama cietušā pieteikums, kurā lūgts sniegt informāciju par tās apcietinātās personas atbrīvošanu vai izbēgšanu no ieslodzījuma vietas vai islaicīgās aizturēšanas vietas, kura radījusi viņam kaitējumu, procesa virzītājs nosūta attiecīgo informāciju cietušajam, tiklīdz viņam ir kļuvis zināms par atbrīvošanu vai izbēgšanu.”

24. Izteikt 257. panta ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Persona, kura veikusi drošības naudas iemaksu, iesniedz procesa virzītājam samaksu apliecināšanu dokumentu, kā arī rakstveida paziņojumu par iemaksātās naudas izcelsmi, kas satur informāciju par personām, kuras piešķirušas līdzekļus drošības naudas iemaksai, un piešķirtās naudas apmēru. Iesniegtos dokumentus pievieno krimināllietai.”

25. Izteikt 267. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Aizturēšana ir pamats personas tiesību ierobežošanai un ļauj turēt personu speciāli aprīkotās policijas telpās, nosakot tikšanās un sazināšanās ierobežojumus, izņemot tikšanos ar aizstāvi, bet ārvalstniekam — arī ar savas valsts diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības pārstāvi. Personas tiesību ierobežojumiem nav nepieciešams izmeklēšanas tiesneša vai tiesas lēmums.”

26. Papildināt 271. panta trešo daļu pēc vārda “aizstāvi” ar vārdiem “vai ārvalstnieka valsts diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības pārstāvi”.

27. Izteikt 275. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Ja viena mēneša laikā drošības naudu samaksā un izmeklēšanas tiesnesim iesniedz samaksu apliecināšanu dokumentu, kā arī rakstveida paziņojumu par iemaksātās naudas izcelsmi, kas satur informāciju par personām, kuras piešķirušas līdzekļus drošības naudas iemaksai, un piešķirtās naudas apmēru, tiesnesis pieņem lēmumu par drošības līdzekļa maiņu. Uz šā lēmuma pamata personu nekavējoties atbrīvo no apcietinājuma.”

28. 318. panta pirmajā daļā:

izslēgt 1. punktā vārdus “uzsākšanu un”;

izslēgt 3. punktu.

29. Izteikt 320. panta sestās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Šādos gadījumos norāda pieņemto nolēmumu, likuma pantu, saskaņā ar kuru tas pieņemts, amatpersonu, kas pieņēma lēmumu, un lēmuma pieņemšanas datumu.”

30. Papildināt 321.¹ panta otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Ja cietušais, kurš neprot valsts valodu un kura pastāvīgā dzīvesvieta ir ārvalstī, ir pieteicis lūgumu saņemt nolēmuma rakstveida tulkojumu, procesa virzītājs nosūta cietušajam minētā nolēmuma rakstveida tulkojumu.”

31. Izteikt 337. panta otrās daļas 4. punktu šādā redakcijā:

“4) par izmeklēšanas tiesneša lēmumu — augstāka līmeņa tiesai;”

32. Papildināt 342. pantu ar 6.¹ daļu šādā redakcijā:

“(6¹) Augstāka līmeņa tiesas tiesnesis sūdzību par izmeklēšanas tiesneša lēmumu izskata rakstveida procesā. Ja nepieciešams, tiesnesis pieprasa lietas materiālus. Lēmums nav pārsūdzams.”

33. Aizstāt 361. panta sestās daļas pēdējā teikumā vārdus “apstiprinātu lēmuma kopiju” ar vārdiem “lēmuma izrakstu”.

34. Papildināt 362. panta pirmās daļas otro teikumu pēc vārda “arestu” ar vārdiem “nosūtot lēmuma izrakstu”.

35. Papildināt 375. pantu ar 3.¹ daļu šādā redakcijā:

“(3¹) Dokumentus, kas saistīti ar cietušā informēšanu par tās apcietinātās vai notiesātās personas atbrīvošanu vai izbēgšanu no ieslodzījuma vietas, kura radījusi viņam kaitējumu, glabā kopā ar šā panta trešajā daļā minēto uzziņu, un ar tiem var iepazīties tikai amatpersonas, kuras veic kriminālprocesu.”

36. Papildināt 377. panta 9. punktu ar vārdiem “un pilnīgi novērsts vai atlīdzināts ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu radītais kaitējums”.

37. Papildināt 391. panta septīto daļu ar vārdiem “izdalītajā procesā”.

38. Papildināt 392.¹ pantu ar astoto daļu šādā redakcijā:

“(8) Ja cietušais, kurš neprot valsts valodu un kura pastāvīgā dzīvesvieta ir ārvalstī, ir pieteicis lūgumu saņemt lēmuma par procesa izbeigšanu rakstveida tulkojumu, procesa virzītājs nosūta cietušajam minētā lēmuma rakstveida tulkojumu.”

39. Papildināt likumu ar 405.¹ pantu šādā redakcijā:

“405.¹ pants. Izlemjamie jautājumi, ja ar personas saukšanu pie kriminālatbildības spēku zaudē administratīvā pārkāpuma lietā pieņemts nolēmums

(1) Ja ar lēmumu par personas saukšanu pie kriminālatbildības spēku zaudē administratīvā pārkāpuma lietā pieņemts nolēmums vai tā daļa, prokurors pieņem lēmumu par rīcību ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemto vai konfiscēto mantu un citiem tiesību ierobežojumiem.

(2) Piedzītās un samaksātās naudas summas neatmaksā, bet par to atmaksāšanu vai ņemšanu vērā pie soda noteikšanas lemj, taisot gala nolēmumu.

(3) Par administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā nolēmuma spēka zaudēšanu prokurors paziņo iestādei, kura pieņēmusi sākotnējo nolēmumu, un personām, kuru intereses un tiesības skar nolēmums.”

40. Papildināt 412. pantu ar 6.¹ daļu šādā redakcijā:

“(6¹) Skaņu vai attēlu ierakstu kopijas, kuros fiksētas cietušo vai liecinieku liecības, neizsniedz, bet nodrošina iespēju ar tiem iepazīties.”

41. Papildināt 413. panta ceturto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Vienlaikus ar minēto dokumentu nosūtīšanu īpaši aizsargājamu cietušo informē arī par tiesībām 10 dienu laikā pēc dokumentu saņemšanas iesniegt tiesā lūgumu, lai viņa dalība vai uzklausišana tiesas sēdē notiktu, izmantojot tehniskos līdzekļus.”

42. 420. panta pirmajā daļā:

aizstāt vārdus “vai mazāk smagu noziegumu” ar vārdiem “mazāk smagu noziegumu vai smagu noziegumu, par kuru paredzēts brīvības atņemšanas sods līdz pieciem gadiem”;

papildināt daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Prokurora priekšrakstu par sodu, ja persona izdarījusi smagu noziegumu, par kuru paredzēts brīvības atņemšanas sods līdz pieciem gadiem, var sastādīt, ja tam piekrīt amatā augstāks prokurors, izdarot par to atzīmi kriminālprocesa reģistrā.”

43. 421. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Prokurors savā priekšrakstā par sodu apsūdzētajai personai var piemērot naudas sodu vai piespiedu darbu, kā arī papildsodus — tiesību ierobežošana vai probācijas uzraudzība — saskaņā ar Krimināllikumā noteikto.”;

izslēgt trešo daļu.

44. Papildināt 422. panta otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Ja cietušais, kurš neprot valsts valodu un kura pastāvīgā dzīvesvieta ir ārvalstī, ir pieteicis lūgumu saņemt priekšraksta par sodu rakstveida tulkojumu, procesa virzītājs nosūta cietušajam minētā priekšraksta rakstveida tulkojumu.”

45. 439. pantā:

papildināt pantu ar 3.¹ daļu šādā redakcijā:

“(3¹) Procesu piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanai juridiskajai personai var uzsākt procesuāli pilnvarota amatpersona arī gadījumos, kad kriminālprocesu atteikts uzsākt vai tas pabeigts, pamatojoties uz nereabilitējošiem apstākļiem, un ir noskaidrots šā panta pirmajā daļā noteiktais pamats procesa uzsākšanai pret juridisko personu.”;

papildināt sesto daļu pēc vārdiem “juridiskajai personai” ar vārdiem un skaitli “vai process par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu juridiskajai personai šā panta 3.¹ daļā noteiktajos gadījumos”.

46. Papildināt 440.¹ panta pirmo daļu pēc vārdiem “atsevišķā lietvedībā” ar vārdiem un skaitļiem “vai uzsākts, pamatojoties uz šā likuma 439. panta 3.¹ daļu”.

47. Papildināt 441. panta otro daļu pēc vārdiem “atsevišķā lietvedībā” ar vārdiem un skaitļiem “vai uzsākts, pamatojoties uz šā likuma 439. panta 3.¹ daļu”.

48. 441.¹ panta pirmajā daļā:

aizstāt vārdus “vai mazāk smags noziegums” ar vārdiem “mazāk smags noziegums vai smags noziegums, par kuru paredzēts brīvības atņemšanas sods līdz pieciem gadiem”;

papildināt daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Prokurora priekšrakstu par piespiedu ietekmēšanas līdzekli, ja izdarīts smags noziegums, par kuru paredzēts brīvības atņemšanas sods līdz pieciem gadiem, var sastādīt, ja tam piekrit amatā augstāks prokurors, izdarot par to atzīmi kriminālprocesa reģistrā.”

49. 450. pantā:

izslēgt otrajā daļā vārdu “nepilngadīgā”;

izslēgt trešās daļas 2. punktu;

papildināt trešo daļu ar 6. punktu šādā redakcijā:

“6) krimināllietā par noziedzīgu nodarījumu, kas izdarīts pret nepilngadīgo.”;

papildināt piektās daļas otro teikumu pēc vārdiem “rezolutīvo daļu” ar vārdiem “neatklājot cietušo personu identificējošu informāciju”.

50. Papildināt 456. panta trešo daļu pēc vārda “valsts” ar vārdiem “vai pašvaldības”.

51. Papildināt 500. panta piekto daļu pēc vārdiem “kasācijas instances tiesas” ar vārdiem “vai krimināllietas iztiesāšanu sāk no jauna”.

52. Izteikt 501. panta 5. punktu šādā redakcijā:

“5) tiesa piekrit psihologa norādījumam, ka 14 gadus nenasniegusi persona vai nepilngadīgais cietušais nevar tikt nopratināts tiesas sēdē vai nopratināts ar psihologa starpniecību.”

53. Izslēgt 528. panta otrajā daļā vārdus “par to, kādi pienākumi nosacīti notiesātajam uzliekami”.

54. 547.¹ pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā:

“547.¹ pants. Tiesvedība procesā par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu juridiskajai personai”;

papildināt pirmo daļu pēc vārdiem “atsevišķā lietvedībā” ar vārdiem un skaitļiem “vai uzsākts, pamatojoties uz šā likuma 439. panta 3.¹ daļu”.

55. Papildināt 559. panta ceturto daļu ar 5. punktu šādā redakcijā:

“5) apelācijas sūdzībā vai protestā izteikts lūgums tikai par procesuālajiem izdevumiem vai lietiskajiem pierādījumiem.”

56. Aizstāt 560. panta trešās daļas pirmajā un otrajā teikumā vārdu “atstāj” ar vārdiem “var atstāt”.

57. Papildināt 563. panta 1.¹ daļu ar 4. punktu šādā redakcijā:

“4) atceļ pirmās instances tiesas spriedumu daļā par pieteikto kaitējuma kompensāciju, procesuālajiem izdevumiem vai lietiskajiem pierādījumiem un šajā daļā taisa jaunu spriedumu vai nosūta lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai.”

58. 567. pantā:

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Ja, izskatot lietu sakarā ar cietušā apelācijas sūdzību par attaisnojošu spriedumu vai par cietušā prasību piemērot likumu par smagāku noziedzīgu nodarījumu, nekā atzinusi tiesa, prokurors neatbalsta sūdzību, tiesa pārtrauc tiesas izmeklēšanu un pieņem lēmumu par apelācijas tiesvedības izbeigšanu.”;

uzskatīt līdzšinējo tekstu par panta pirmo daļu.

59. Papildināt 633. panta piekto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Lēmumu tiesa ne vēlāk kā nākamajā dienā nosūta Valsts probācijas dienestam.”

60. Papildināt 634. panta otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Ja saņemts īpaši aizsargājama cietušā pieteikums, kurā lūgts sniegt informāciju par tās notiesātās personas atbrīvošanu vai izbēgšanu no ieslodzījuma vietas, kura radījusi viņam kaitējumu, informāciju par pieteikumu nosūta Ieslodzījuma vietu pārvaldei.”

61. 652. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “tās prokuratūras iestādes virsprokurors, kuras prokurors bija izdevis priekšrakstu par sodu” ar vārdiem “amatā augstāks prokurors”;

aizstāt otrajā daļā vārdu “Virsprokurora” ar vārdiem “Amatā augstāka prokurora”.

62. Papildināt 675. pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Krimināltiesiskajā sadarbībā Latvijas kompetentās iestādes ir tiesīgas sadarboties ar *Eurojust* (Eiropas Savienības tiesiskās sadarbības vienība) un Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla krimināllietās kontaktpersonām.”

63. Aizstāt 687. panta pirmajā un ceturtajā daļā vārdus “Iekšlietu ministrijas kompetentā iestāde” ar vārdiem “Valsts policija”.

64. Aizstāt 694. panta ceturtajā daļā vārdus “Iekšlietu ministrijas kompetentā iestāde” ar vārdiem “Valsts policija”.

65. Papildināt 697. panta otro daļu ar 8. punktu šādā redakcijā:

“8) personas izdošanas lūguma izpilde var kaitēt Latvijas valsts suverenitātei, drošībai, sabiedriskajai kārtībai vai citām būtiskām interesēm.”

66. 698. panta otrajā daļā:

aizstāt 8. punktā vārdu “viņa” ar vārdu “tās”;

papildināt daļu ar 9. punktu šādā redakcijā:

“9) pieteikt lūgumu, lai tai tiktu iecelts advokāts valstī, kas pieņēmusi Eiropas apcietinājuma lēmumu.”

67. Papildināt likumu ar 699.¹ pantu šādā redakcijā:

“699.¹ pants. Ar brīvības atņemšanu nesaistīta drošības līdzekļa piemērošana izdodamai personai

(1) Prokurors, ņemot vērā tā noziedzīgā nodarījuma raksturu un kaitīgumu, par kuru lūgta personas izdošana, izdodamās personas personību, veselību un citus būtiskus apstākļus, līdz izdodamās personas nodošanai ārvalstij var piemērot šā likuma 243. pantā minētos ar brīvības atņemšanu nesaistītos drošības līdzekļus.

(2) Ar brīvības atņemšanu nesaistītu drošības līdzekli piemēro prokurors ar motivētu rakstveida lēmumu šā likuma 245. pantā noteiktajā kārtībā. Lēmums par šāda drošības līdzekļa piemērošanu nav pārsūdzams.

(3) Ja izdodamā persona pārkāpj piemērotā drošības līdzekļa noteikumus vai ir pamats uzskatīt, ka tā var kavēt izdošanas procesa norisi, prokurors līdz izdodamās personas nodošanai ārvalstij ir tiesīgs izvēlēties un piemērot citu, vairāk ierobežojošu drošības līdzekli vai vērsties pie izmeklēšanas tiesneša ar ierosinājumu par pagaidu apcietinājuma vai izdošanas apcietinājuma piemērošanu.

(4) Lai nodrošinātu, ka izdodamā persona šā panta trešajā daļā minētajā gadījumā tiek nogādāta pie izmeklēšanas tiesneša, prokurors vai izmeklētājs prokurora uzdevumā var aizturēt izdodamo personu šā likuma 699. pantā noteiktajā kārtībā.”

68. Aizstāt 702. panta pirmās daļas ievaddaļā vārdu “piemēro” ar vārdiem “var piemērot”.

69. Papildināt likumu ar 702.¹ pantu šādā redakcijā:

“702.¹ pants. Izdošanas apcietinājuma piemērošanas kontrole

(1) Izdodamā persona, tās pārstāvis vai aizstāvis jebkurā laikā var iesniegt izmeklēšanas tiesnesim pieteikumu par izdošanas apcietinājuma turpmākas piemērošanas nepieciešamības izvērtēšanu.

(2) Pieteikumu par izdošanas apcietinājuma turpmākas piemērošanas nepieciešamības izvērtēšanu var noraidīt bez tā izskatīšanas mutvārdu procesā, ja kopš pēdējās izdošanas apcietinājuma piemērošanas nepieciešamības pārbaudes ir pagājuši mazāk nekā divi mēneši un pieteikums nav pamatots ar ziņām par faktiem, kas izmeklēšanas tiesnesim nebija zināmi, lemjot par izdošanas apcietinājuma piemērošanu vai iepriekšējā pieteikuma izskatīšanas laikā. Izmeklēšanas tiesnesis šādu pieteikumu izskata rakstveida procesā bez procesā iesaistīto personu piedalīšanās.

(3) Ja pieteikumu par izdošanas apcietinājuma turpmākas piemērošanas nepieciešamības izvērtēšanu izskata mutvārdu procesā, tiesas sēdē piedalās prokurors, izdodamā persona, tās pārstāvis un advokāts.

(4) Ja izdodamā persona, tās pārstāvis vai advokāts divu mēnešu laikā nav iesniedzis pieteikumu par izdošanas apcietinājuma turpmākas piemērošanas nepieciešamības izvērtēšanu, šādu izvērtēšanu veic izmeklēšanas tiesnesis.

(5) Šajā pantā paredzētie lēmumi nav pārsūdzami.”

70. 704. pantā:

papildināt pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Veicot izdošanas lūguma pārbaudi, Ģenerālprokuratūra var nosūtīt Ārlietu ministrijai un valsts drošības iestādēm lūgumu sniegt viedokli, lai noskaidrotu, vai izdošana tiek lūgta sakarā ar politisku noziedzīgu nodarījumu vai personas izdošanas lūgums ir saistīts ar mērķi uzsākt šīs personas kriminālvajāšanu vai sodīt personu tās politisko uzskatu dēļ. Lūgumā norāda informācijas iesniegšanas termiņu.”;

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Izdošanas procesa laikā līdz izdodamās personas nodošanai ārvalstij prokurors var veikt visas kriminālprocesā paredzētās izmeklēšanas darbības un pieņemt procesuālos lēmumus, ja šajā likumā nav noteikts citādi.”

71. 705. pantā:

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Lēmums par izdošanas pieļaujamību nav pārsūdzams.”;

papildināt pantu ar 3.¹ daļu šādā redakcijā:

“(3¹) Prokurors lēmumu par izdošanas pieļaujamību kopā ar pārbaudes materiāliem iesniedz ģenerālprokuroram.”;

izteikt ceturrtās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Prokurors šo personu nekavējoties atbrīvo no pagaidu vai izdošanas apcietinājuma, bet, ja personai piemērots ar brīvības atņemšanu nesaistīts drošības līdzeklis, — to atceļ.”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja pieņemts lēmums par atteikšanos izdot personu, pamatojoties uz to, ka persona ir Latvijas pilsonis, prokurors nodod izdošanas lūgumu kompetentai izmeklēšanas iestādei kriminālprocesa uzsākšanai.”

72. Papildināt likumu ar 705.¹ pantu šādā redakcijā:

“705.¹ pants. Lēmums par personas izdošanu ārvalstij

(1) Ģenerālprokurors pēc prokurora lēmuma par izdošanas pieļaujamību un pārbaudes materiālu saņemšanas pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

- 1) par personas izdošanu ārvalstij;
- 2) par atteikšanos personu izdot;
- 3) par prokurora lēmuma par izdošanas pieļaujamību atcelšanu un izdošanas lūguma nodošanu papildu pārbaudei.

(2) Ģenerālprokurora lēmumu par personas izdošanu ārvalstij izdodamā persona var pārsūdzēt Augstākajā tiesā 10 dienu laikā no tā saņemšanas dienas. Ja lēmumu nepārsūdz, tas stājas spēkā.

(3) Ģenerālprokurora lēmumu par atteikšanos izdot personu vai spēkā stājušos ģenerālprokurora lēmumu par personas izdošanu ārvalstij Ģenerālprokuratūra nekavējoties paziņo attiecīgajai personai un ārvalstij.

(4) Tiklīdz pieņemts lēmums par atteikšanos izdot personu, Ģenerālprokuratūra nekavējoties atbrīvo personu no apcietinājuma vai atceļ citu, ar brīvības atņemšanu nesaistītu drošības līdzekli.

(5) Spēkā stājušos ģenerālprokurora lēmumu par personas izdošanu ārvalstij Ģenerālprokuratūra nodod Valsts policijai izpildei.”

73. 706. pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā:

“706. pants. Sūdzības par lēmuma par personas izdošanu izskatīšana”;

aizstāt pirmajā daļā vārdus “izdošanas pieļaujamību” ar vārdiem “lēmumu par personas izdošanu ārvalstij”.

74. 707. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Uzklusījusi sūdzības iesniedzēju, viņa advokātu un prokuroru, tiesa aiziet apspriesties un pieņemt vienu no šādiem lēmumiem:

- 1) atstāt lēmumu par personas izdošanu ārvalstij negrozītu;
- 2) atcelt lēmumu par personas izdošanu ārvalstij;
- 3) nodot izdošanas lūgumu papildu pārbaudei.”;

papildināt trešo daļu ar vārdiem “kā arī informē attiecīgo personu par pieņemto lēmumu”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja tiesa atceļ lēmumu par personas izdošanu ārvalstij, attiecīgo personu nekavējoties atbrīvo no apcietinājuma, bet, ja personai piemērots cits, ar brīvības atņemšanu nesaistīts drošības līdzeklis, — to atceļ.”;

papildināt pantu ar piekto un sesto daļu šādā redakcijā:

“(5) Par tiesas lēmumu Ģenerālprokuratūra informē ārvalsti.

(6) Ja tiesa nolemj lēmumu par personas izdošanu ārvalstij atstāt negrozītu, Ģenerālprokuratūra nodod attiecīgo lēmumu Valsts policijai izpildei.”

75. Izslēgt 708. pantu.

76. 709. pantā:

aizstāt trešajā daļā vārdus “iesniegts Ministru kabinetam” ar vārdiem “virzīts lēmuma par personas izdošanu ārvalstij pieņemšanai”;

aizstāt ceturtajā daļā vārdus “Ministru kabinets pēc tieslietu ministra ierosinājuma” ar vārdu “ģenerālprokurors”.

77. 710. pantā:

aizstāt pirmajā un otrajā daļā vārdus “Iekšlietu ministrija” ar vārdiem “Valsts policija”;

papildināt pantu ar 2.¹ un 2.² daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Lai nodrošinātu tādas izdodamās personas nodošanu, kurai nav piemērots izdošanas apcietinājums, izmeklētājs ar prokurora piekrišanu izdodamo personu aiztur šā likuma 699. pantā noteiktajā kārtībā.

(2²) Ja izdodamās personas nodošana nevar notikt 72 stundu laikā no personas aizturēšanas brīža, prokurors iesniedz izmeklēšanas tiesnesim, kura darbības teritorijā persona aizturēta vai atrodas Ģenerālprokuratūra, ierosinājumu par izdošanas apcietinājuma piemērošanu.”

78. 711. pantā:

izslēgt pirmajā daļā vārdus “vai tieslietu ministrs”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “tieslietu ministrs” ar vārdu “ģenerālprokurors”.

79. Aizstāt 713. panta sestajā daļā vārdus “Iekšlietu ministrijai” ar vārdiem “Valsts policijai”.

80. Papildināt 715. pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Ja izdodamā persona piesaka lūgumu, lai tiktu iecelts advokāts Eiropas apcietinājuma lēmumu pieņēmušajā valstī, Ģenerālprokuratūra nekavējoties informē attiecīgo valsti par šādu lūgumu.”

81. Aizstāt 721. panta pirmajā daļā vārdus “Iekšlietu ministrijai” ar vārdiem “Valsts policijai”.

82. Papildināt 725. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ja personas izdošana ir atteikta, pamatojoties uz šā likuma 697. panta otrās daļas 1. punktu, kriminālprocesa pārņemšanas lūgumu vai kriminālprocesa nodošanas lūgumu izpilda saskaņā ar šajā nodaļā noteikto.”

83. Aizstāt 744. panta pirmās daļas 1. punktā vārdus “ārvalsts pilsonis” ar vārdu “ārvalstnieks”.

84. Papildināt 775. pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja personas izdošana ir atteikta, pamatojoties uz šā likuma 714. panta piektās daļas 4. punktu, sodu izpilda saskaņā ar šajā nodaļā noteikto.”

85. Izteikt 791. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Latvijā izpildāmā mantas konfiskācija nosakāma, ja tā piemērota ārvalstī un ja Latvijā par tādu pašu nodarījumu manta būtu konfiscējama. Ārvalsts spriedumā paredzētā mantas konfiskācija izpildāma neatkarīgi no tā, kādā procesā ārvalstī tā piemērota.”

86. Aizstāt 819. panta pirmajā daļā vārdus “ārvalsts pilsoni” ar vārdu “ārvalstnieku”.

87. Aizstāt 856. pantā vārdus “Iekšlietu ministrijai” ar vārdiem “Valsts policijai”.

88. Papildināt pārejas noteikumus ar 59. un 60. punktu šādā redakcijā:

“59. Šā likuma 152. panta pirmās daļas nosacījums par nepilngadīgo pratināšanas gaitas fiksēšanu skaņu un attēlu ierakstā pantā noteiktajos gadījumos procesa virzītājam ir obligāts, sākot ar 2017. gada 1. janvāri. Līdz tam nepilngadīgo pratināšanas gaitas fiksēšana skaņu un attēlu ierakstā tiek veikta tikai tajos gadījumos, kad procesa virzītāja rīcībā ir atbilstoši tehniskie līdzekļi.

60. Grozījumi šā likuma 420. panta pirmajā daļā un 441.¹ panta pirmajā daļā attiecībā uz prokurora tiesībām sastādīt priekšrakstu par sodu, ja izdarīts smags noziegums, par kuru paredzēts brīvības atņemšanas sods līdz pieciem gadiem, stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Krimināllikumā.”

89. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 6. un 7. punktu šādā redakcijā:

- “6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra direktīvas 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI;
- 7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 22. oktobra direktīvas 2013/48/ES par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 18. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

127. 287L/12 Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā

Izdarīt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā šādus grozījumus:

1. Aizstāt 26. panta pirmajā daļā skaitļus un vārdus “159. pantā un 159.⁸ panta septītajā daļā” ar skaitļiem un vārdiem “159. pantā, 159.⁸ panta septītajā daļā un 159.¹⁰ pantā”.

2. Izteikt 42. pantu šādā redakcijā:

“42. pants. Epidemioloģiskās drošības prasību pārkāpšana

Par epidemioloģiskās drošības prasību pārkāpšanu —

uzliek naudas sodu fiziskajām personām no desmit līdz septiņsimt *euro*, juridiskajām personām — no simt četrdesmit līdz divtūkstoš astoņsimt *euro*.”

3. Izteikt 45. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“Par tādas medicīniskās tehnoloģijas izmantošanu ārstniecībā, kuru nav apstiprinājusi noteiktā kārtībā pilnvarota institūcija, —

uzliek naudas sodu ārstniecības iestādes vadītājam vai ārstniecības personai no piecdesmit līdz trīssimt piecdesmit *euro*.”

4. Izteikt 45.² pantu šādā redakcijā:

“45.² pants. Ārstniecības iestādēm noteikto informācijas sniegšanas prasību pārkāpšana

Par normatīvajos aktos noteikto ziņu par ārstniecības personu vai ārstniecības atbalsta personu nodarbināšanu nesniegšanu kompetentajai institūcijai —

uzliek naudas sodu ārstniecības iestādes vadītājam no piecdesmit līdz trīssimt piecdesmit *euro*.

Par normatīvajos aktos noteikto ziņu nesniegšanu vai par nepatiesu ziņu sniegšanu Ārstniecības iestāžu reģistram —

uzliek naudas sodu ārstniecības iestādes vadītājam no piecdesmit līdz trīssimt piecdesmit *euro*.”

5. Izteikt 87.¹ panta desmitās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“Par darbību veikšanu ar jonizējošā starojuma avotiem bez likumā paredzētās licences vai reģistrācijas, kā arī par tādu darbību veikšanu ar jonizējošā starojuma avotiem, attiecībā uz kurām licences darbība vai reģistrācija ir apturēta, —”.

6. Papildināt kodeksu ar 117.¹² pantu šādā redakcijā:

“117.¹² pants. Niršanai jūrā noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšana

Par niršanu bez atļaujas vai pārkāpjot tās izmantošanas nosacījumus tādā jūras teritorijā, kura noteikta par niršanai ierobežotu teritoriju, —

izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu līdz trīssimt piecdesmit *euro*.

Par niršanu tādā jūras teritorijā, kura noteikta par niršanai aizliegtu teritoriju, —

uzliek naudas sodu no četrdesmit pieciem līdz septiņsimt *euro*.”

7. Aizstāt visā 149.⁸ pantā skaitļus un vārdus “518. ceļa zīmi “Apdzīvotas vietas sākums” vai ar 528. ceļa zīmi “Dzīvojamā zona”” ar skaitļiem un vārdiem “519. vai 555. ceļa zīmi “Apdzīvotas vietas sākums” vai ar 533. ceļa zīmi “Dzīvojamā zona””.

8. Izteikt 149.⁹ panta septītās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“Par apdzīšanu uz gājēju pārejām, vietās, kur brauktuvi šķērso velosipēdu ceļš, gājēju un velosipēdu ceļš vai kopīgs gājēju un velosipēdu ceļš, un tuneļos, kā arī augšupejošu ceļu beigās, bīstamos pagriezienos un citos ceļa posmos, kur redzamību ierobežo apturēti transportlīdzekļi, ēkas, apstādījumi u. tml., —”.

9. Izteikt 149.¹⁰ pantu šādā redakcijā:

“149.¹⁰ pants. Apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšana

Par apstāšanos:

- 1) ceļa kreisajā pusē gadījumos, kad tas nav atļauts;
- 2) uz brauktuves, ja ceļam ir nomale;
- 3) nepietiekami tuvu brauktuves malai (tā, ka attālums no brauktuves malas līdz jebkuram brauktuves malai tuvāko transportlīdzekļa sānu elementam pārsniedz 0,5 metrus), ja ceļam nav nomales;
- 4) vietās, kur transportlīdzeklis citiem vadītājiem aizsedz luksofora signālus vai ceļa zīmes;
- 5) uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām vietās, kur tas ir aizliegts;
- 6) vietās, kur brauktuves mala apzīmēta ar 920. ceļa apzīmējumu, kā arī vietās, kur brauktuves mala vai apmale apzīmēta ar 943. vai 947. ceļa apzīmējumu, —

izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam piecpadsmit *euro* apmērā.

Par apstāšanos:

- 1) otrajā rindā gadījumos, kad tas nav atļauts;
- 2) uz tiltiem, estakādēm, ceļa pārvadiem vai zem tiem;
- 3) vietās, kur attālums starp brauktuves nepārtraukto ceļa apzīmējuma līniju, sadalošo joslu vai pretējo brauktuves malu un apturētu transportlīdzekli ir mazāks par trim metriem;
- 4) uz gājēju pārejām, vietās, kur brauktuvi šķērso velosipēdu ceļš, gājēju un velosipēdu ceļš vai kopīgs gājēju un velosipēdu ceļš, vai tuvāk par pieciem metriem no šīm vietām;
- 5) krustojumā un tuvāk par pieciem metriem no tā;
- 6) tuvāk par 25 metriem pirms un 10 metriem aiz 541., 542. vai 543. ceļa zīmes;
- 7) uz ieskrējiena vai bremzēšanas joslām;
- 8) 326. ceļa zīmes darbības zonā;
- 9) uz tramvaja sliežu ceļa klātnes vai tās tiešā tuvumā, ja tas traucē tramvaja kustību;
- 10) tuneļos —

izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.

Par apstāšanos uz dzelzceļa pārbrauktuvē —

uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam četrdesmit *euro* apmērā.

Par stāvēšanu:

- 1) ceļa kreisajā pusē gadījumos, kad tas nav atļauts;
- 2) uz brauktuves, ja ceļam ir nomale;
- 3) nepietiekami tuvu brauktuves malai (tā, ka attālums no brauktuves malas līdz jebkuram brauktuves malai tuvāko transportlīdzekļa sānu elementam pārsniedz 0,5 metrus), ja ceļam nav nomales;
- 4) vietās, kur transportlīdzeklis citiem vadītājiem aizsedz luksofora signālus vai ceļa zīmes;
- 5) uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojozlām vietās, kur tas ir aizliegts;
- 6) vietās, kur brauktuves mala apzīmēta ar 920. ceļa apzīmējumu, kā arī vietās, kur brauktuves mala vai apmale apzīmēta ar 943. vai 947. ceļa apzīmējumu;
- 7) ārpus apdzīvotām vietām tuvāk par 100 metriem no dzelzceļa pārbrauktuves, bet apdzīvotās vietās — tuvāk par 50 metriem no tās —

uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.

Par stāvēšanu:

- 1) otrajā rindā;
- 2) uz tramvaja sliežu ceļa klātnes vai tās tiešā tuvumā, ja tas traucē tramvaja kustību;
- 3) daļēji vai pilnīgi uz brauktuves ārpus apdzīvotām vietām bīstamu pagriezienu un ceļa garenprofila lūzuma vietas tuvumā, kur redzamība kaut vienā virzienā ir mazāka par 100 metriem;
- 4) vietās, kur transportlīdzeklis var neļaut braukt (iebraukt vai izbraukt) citiem transportlīdzekļiem vai traucē gājēju pārvietošanos;
- 5) uz tiltiem, estakādēm, ceļa pārvadiem vai zem tiem;
- 6) vietās, kur attālums starp brauktuves nepārtraukto ceļa apzīmējuma līniju, sadalošo joslu vai pretējo brauktuves malu un apturētu transportlīdzekli ir mazāks par trim metriem;
- 7) uz gājēju pārejām, vietās, kur brauktuvi šķērso velosipēdu ceļš, gājēju un velosipēdu ceļš vai kopīgs gājēju un velosipēdu ceļš, vai tuvāk par pieciem metriem no šīm vietām;
- 8) krustojumā un tuvāk par pieciem metriem no tā;
- 9) tuvāk par 25 metriem pirms un 10 metriem aiz 541., 542. vai 543. ceļa zīmes;
- 10) uz ieskrējiena vai bremzēšanas joslām;
- 11) 326. ceļa zīmes darbības zonā;
- 12) 327. ceļa zīmes darbības zonā un attiecīgi nepāra vai pāra datumos 328. vai 329. ceļa zīmes darbības zonā, kā arī uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 523. ceļa zīmi;
- 13) vietās, kur brauktuves mala vai apmale apzīmēta ar 944. ceļa apzīmējumu, un vietās, kas apzīmētas ar 945. ceļa apzīmējumu;
- 14) tuneļos —

uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam četrdesmit *euro* apmērā.

Par stāvēšanu uz dzelzceļa pārbrauktuvēm —

uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no simt četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit *euro*.

Par nepareizi novietotu transportlīdzekli stāvvietā, kurā transportlīdzekļa novietošanas veids noteikts ar 830.—839. papildzīmi un ceļa apzīmējumiem, kā arī par 840. un 849. papildzīmes prasību pārkāpšanu 537. vai 539. ceļa zīmes darbības zonā —

uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.

Par transportlīdzekļa vadītāja vietas atstāšanu, ja nav veikts viss nepieciešamais, lai novērstu transportlīdzekļa izkustēšanos no vietas, —

izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam piecpadsmit *euro* apmērā.

Par citu šajā kodeksā neminētu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu — uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.”

10. Izteikt 149.²⁹ pantu šādā redakcijā:

“149.²⁹ pants. Rīkojuma ceļa zīmju prasību pārkāpšana

Par tās prasības neizpildīšanu, kura noteikta ar 401., 402., 403., 404., 405., 406., 407., 408., 410., 411., 425., 426. vai 427. ceļa zīmi, —

uzliek naudas sodu velosipēda un mopēda vadītājam septiņu *euro* apmērā, bet cita transportlīdzekļa vadītājam — trīsdesmit *euro* apmērā.

Par tās prasības neizpildīšanu, kura noteikta ar 413., 415., 417., 419. vai 421. ceļa zīmi, —

uzliek naudas sodu velosipēda un mopēda vadītājam septiņu *euro* apmērā, bet cita transportlīdzekļa vadītājam — piecdesmit piecu *euro* apmērā.

Par tās prasības neizpildīšanu, kura noteikta ar 409. ceļa zīmi (braukšana pretējā virzienā pa loku), —

uzliek naudas sodu velosipēda un mopēda vadītājam septiņu *euro* apmērā, bet cita transportlīdzekļa vadītājam — piecdesmit piecu *euro* apmērā.

Par tās prasības neizpildīšanu, kura noteikta ar 423. ceļa zīmi, —

izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam piecpadsmit *euro* apmērā.”

11. Aizstāt 149.³¹ panta astotajā daļā skaitli un vārdu “837. papildzīmi” ar skaitli un vārdu “844. papildzīmi”.

12. Papildināt kodeksu ar 159.¹⁰ pantu šādā redakcijā:

“159.¹⁰ pants. Darba samaksas noteikumu pārkāpšana

Par grāmatvedības uzskaitē neuzrādītas darba samaksas izmaksāšanu —

uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no simt četrdesmit līdz divtūkstoš simt *euro*, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanas rīkus un pārkāpuma priekšmetus vai bez konfiskācijas, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.”

13. Papildināt 166.⁶ panta pirmo daļu pēc vārdiem “gada pārskatu” ar vārdiem “konsolidēto gada pārskatu, paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm vai konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm”.

14. Aizstāt 166.¹⁵ panta pirmās un piektās daļas dispozīcijā vārdus “ārstniecības līdzekļu” ar vārdu “zāļu”.

15. Izslēgt 211.¹ panta trešo daļu.

16. Izslēgt 211.² panta otro daļu.

17. Papildināt 215.¹ panta pirmo daļu pēc skaitļa “159.” ar skaitli “159.¹⁰”.

18. Izslēgt 216. panta trešo daļu.

19. Aizstāt 226.¹ panta pirmajā daļā skaitli “117.¹¹” ar skaitli “117.¹²”.

20. 226.² pantā:

aizstāt pirmajā daļā skaitļus un vārdus “115.—116.⁴ un 117.¹⁰ pantā” ar skaitļiem un vārdiem “115.—116.⁴, 117.¹⁰ un 117.¹² pantā”;

aizstāt trešajā daļā skaitļus un vārdus “115.—116.², 116.⁴ un 117.¹⁰ pantā” ar skaitļiem un vārdiem “115.—116.², 116.⁴, 117.¹⁰ un 117.¹² pantā”.

21. Izteikt 228. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“Veselības inspekcija izskata šā kodeksa 42., 43., 45., 45.¹, 45.², 45.³, 46.¹ (izņemot pārkāpumus veterināro zāļu aprītē), 46.² un 46.³ pantā paredzēto pārkāpumu lietas, kā arī 62. pantā paredzēto pārkāpumu (ja tie ir higiēnas prasību pārkāpumi) lietas, 88.⁴, 88.⁸ pantā, 155. panta pirmajā un otrajā daļā, 155.⁵ pantā, 166.⁹ panta pirmajā, trešajā un ceturtajā daļā paredzēto pārkāpumu (ja tie ir pārkāpumi ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu, kosmētikas līdzekļu un medicīnisko ierīču laišanā tirgū un izplatīšanā, ultravioletā starojuma iekārtu lietošanā, kosmētiskā iedeguma iegūšanas pakalpojuma sniegšanā) lietas, kā arī 166.¹⁰ pantā, 166.¹² panta pirmajā daļā, 166.¹⁵ panta pirmajā un piektajā daļā un 175.⁹ pantā paredzēto pārkāpumu (ja tie ir pārkāpumi cilvēka dzīves vides un epidemioloģiskās drošības jomā, medicīnisko ierīču laišanā tirgū un izplatīšanā, ultravioletā starojuma iekārtu lietošanā, kosmētiskā iedeguma iegūšanas pakalpojuma sniegšanā) lietas un 167.¹ pantā paredzēto pārkāpumu (ja tie ir saimnieciskās darbības iekārtu un transportlīdzekļu radītā pieļaujamā trokšņa normatīvu pārkāpumi) lietas.”

22. Izslēgt 231. panta ceturto daļu.

23. Izteikt 250. pantu šādā redakcijā:

“250. pants. Gadījumi, kad protokolu par administratīvo pārkāpumu nesastāda

Protokolu par administratīvo pārkāpumu nesastāda, ja šā kodeksa 247. pantā minētās personas pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu un tajā ir ietvertas šā kodeksa 248. panta pirmajā un otrajā daļā minētās ziņas. Ja lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu pieņem attiecībā uz nepilngadīgu personu, minētā lēmuma kopiju nosūta nepilngadīgās personas likumiskajam pārstāvim uz deklarēto dzīvesvietu vai norādīto adresi.

Ja administratīvā pārkāpuma lietu ierosinājis prokurors, administratīvā pārkāpuma protokolu nesastāda. Prokurors lēmumā par administratīvā pārkāpuma lietas ierosināšanu norāda šā kodeksa 248. panta pirmajā un otrajā daļā minētās ziņas.”

24. Papildināt kodeksu ar 276.¹ pantu šādā redakcijā:

“276.¹ pants. Nosacīta daļēja atbrīvošana no naudas soda samaksas

Lai veicinātu iestāžu un personu savstarpējo sadarbību un brīvprātīgu naudas soda izpildi, institūcija (amatpersona), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir tiesīga lemt par personas nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda samaksas.

Personu var nosacīti daļēji atbrīvot no naudas soda samaksas, ievērojot šādus priekšnoteikumus:

- 1) persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir atzinusi savu vainu un piekritis lēmumam par naudas soda uzlikšanu;
- 2) nav konstatēti apstākļi, kas pastiprina personas atbildību par administratīvo pārkāpumu;
- 3) administratīvā pārkāpuma lietā nav cietušā;
- 4) administratīvā pārkāpuma lietā nav piemērota garantijas nauda;
- 5) par administratīvo pārkāpumu nav paredzēta administratīvā aresta piemērošana;
- 6) persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, gada laikā nav bijusi nosacīti daļēji atbrīvota no naudas soda samaksas;
- 7) administratīvā pārkāpuma lieta netiek izskatīta bez personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, klātbūtnes.

Nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda samaksas nepiemēro, ja, izvērtējusi administratīvā pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību un citus apstākļus, kam ir nozīme lietā, institūcija (amatpersona) atzīst, ka nosacīta daļēja atbrīvošana no naudas soda samaksas nav piemērota taisnīga sodošā mērķa sasniegšanai.

Piemērojot nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda samaksas, institūcija (amatpersona) informē administratīvi sodīto personu par tās pienākumu 15 dienu laikā samaksāt lēmumā par administratīvā soda uzlikšanu noteikto naudas sodu 50 procentu apmērā. Ja administratīvi sodītā persona izpilda šo nosacījumu, tā tiek atbrīvota no pārējās naudas soda daļas samaksas. Ja nosacījums netiek izpildīts, uzliktais naudas sods maksājams pilnā apmērā.

Lēmums par nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda samaksas zaudē spēku, ja administratīvi sodītā persona pārsūdz lēmumu par naudas soda uzlikšanu.”

25. 289.²⁶ pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“Pieteikuma pieņemšana izskatīšanai atsakāma, ja nav ievērotas šā kodeksa 289.²⁴ un 289.²⁵ panta prasības. Par šādu rajona (pilsētas) tiesas lēmumu var iesniegt blakus sūdzību apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas. Par blakus sūdzību pieņemtais apgabaltiesas tiesneša lēmums nav pārsūdzams. Apgabaltiesas lēmums par šā kodeksa 289.²⁴ panta pirmās daļas 2. punktā minēto pieteikumu nav pārsūdzams, un tas stājas spēkā no tā pieņemšanas brīža.”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“Pieteikumu par rajona (pilsētas) tiesas vai apgabaltiesas nolēmuma atcelšanu izskata koleģiāli triju tiesnešu sastāvā.”

26. Izteikt 289.²⁷ pantu šādā redakcijā:

“289.²⁷ pants. Tiesas nolēmums

Tiesa, izskatījusi pieteikumu, pārbauda, vai apstākļi, uz kuriem norāda pieteikuma iesniedzējs, atzīstami par jaunatklātiem apstākļiem saskaņā ar šā kodeksa 289.²³ pantā noteikto.

Ja tiesa konstatē jaunatklātus apstākļus, tā apstrīdēto nolēmumu atceļ pilnībā un taisa jaunu nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā.

Ja tiesa atzīst, ka pieteikumā norādītie apstākļi nav uzskatāmi par jaunatklātiem, tā pieteikumu noraida. Par šādu rajona (pilsētas) tiesas lēmumu var iesniegt sūdzību apgabaltiesā 10 dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas. Pieņemtais lēmums par sūdzību, kuru izskata koleģiāli triju tiesnešu sastāvā, nav pārsūdzams, un tas stājas spēkā no tā pieņemšanas brīža.”

27. Izslēgt 301. pantu.

28. Papildināt pārejas noteikumus ar 30. un 31. punktu šādā redakcijā:

“30. Šā kodeksa 211.¹ panta trešās daļas, 211.² panta otrās daļas, 216. panta trešās daļas, 231. panta ceturtais daļas un 301. panta izslēgšana, kā arī 250. panta izteikšana jaunā redakcijā stājas spēkā 2016. gada 1. septembrī.

31. Šā kodeksa 276.¹ pants stājas spēkā 2016. gada 1. septembrī.”

29. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 27. punktu šādā redakcijā:

“27) Eiropas Padomes 2010. gada 10. maija direktīvas 2010/32/ES, ar ko īsteno HOSPEEM un EPSU noslēgto Pamatnolīgumu par asu instrumentu radītu ievainojumu novēršanu slimnīcu un veselības aprūpes nozarē.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 18. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

128. 288L/12 Par Banku augstskolas Satversmes grozījumiem

1. pants. Ar šo likumu tiek apstiprināti Banku augstskolas Satversmes sapulces 2014. gada 27. maijā pieņemtie Banku augstskolas Satversmes grozījumi.

2. pants. Līdz ar likumu ir izsludināmi Banku augstskolas Satversmes grozījumi.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 09.03.2016., Nr. 48.

Pieņemta Banku augstskolas
Satversmes sapulces sēdē
2006. gada 17. oktobrī
ar grozījumiem, kas pieņemti
Banku augstskolas Satversmes
sapulces sēdēs 2008. gada
30. septembrī un
2014. gada 27. maijā

Banku augstskolas Satversme

Banku augstskola (turpmāk tekstā — Augstskola) dibināta 1997. gada 30. decembrī ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 1997. gada 30. decembra rīkojumu Nr. 675 “Par Banku augstskolas dibināšanu”. Augstskola dibināta uz Latvijas Banku koledžas (LBK) un Latvijas Banku akadēmijas (LBA) bāzes. LBK dibināta 1992. gada jūnijā, kura 1996. gada 3. janvārī saņēma licenci ar tiesībām uzsākt augstskolas studiju programmu īstenošanu Latvijas Banku akadēmijā. Banku augstskola ir Latvijas Bankas struktūrvienības — Latvijas Banku koledžas — tiesību, pienākumu, saistību, arhīva, kustamās mantas un intelektuālā īpašuma pārņēmēja.

I. Vispārīgie noteikumi

1. Augstskola ir augstākās izglītības un zinātnes institūcija, kas īsteno akadēmiskās un profesionālās studiju programmas, kā arī nodarbojas ar zinātni un pētniecību. Augstskolas saīsinātais nosaukums ir BA.

2. Tās nosaukums citās valodās ir:

2.1. BA School of Business and Finance — angļu valodā;

2.2. BA Hochschule für Business und Finanzen — vācu valodā.

3. Augstskola darbojas saskaņā ar augstāko izglītību un zinātnisko darbību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī Augstskolas Satversmi.

4. Augstskolas autonomiju raksturo varas un atbildības sadale starp valsts institūcijām un Augstskolas vadību, kā arī starp Augstskolas vadību un akadēmisko personālu.

5. Personām, kas apguvušas Augstskolas studiju programmas, izsniedz valstiski atzītus diplomus, bet personām, kas apguvušas tālākizglītības programmas, izsniedz Senāta noteikta parauga apliecību ar Augstskolas simboliku.

6. Augstskola ir atvasināta publiska persona, kas atrodas Izglītības un zinātnes ministrijas pārraudzībā.

7. Augstskolas juridiskā adrese: K. Valdemāra ielā 161, Rīgā, LV-1013, Latvijas Republikā. Augstskolas dibinātājs ir Latvijas valsts Ministru kabineta personā.

8. Augstskolai ir savs zīmogs. Tajā ir attēlots Latvijas Republikas papildinātais mazais valsts ģerbonis un vārdi “Latvijas Republika. Banku augstskola”, un to lieto uz Augstskolas izdotajiem dokumentiem, kas apliecina izglītības vai profesionālās kvalifikācijas iegūšanu. Augstskolai ir savs logotips — monētas plakne ar lauzumu vidū, kur rakstīts “BANKU AUGSTSKOLA” un karogs. Karogs ir tumši zils ar Augstskolas logotipu.

II. Darbības pamatvirzieni un akadēmiskā brīvība

9. Augstskolas darbības pamatvirzieni ir:

- 9.1. studiju programmu realizācija;
- 9.2. zinātnisko pētījumu veikšana;
- 9.3. tālākizglītības programmu īstenošana.

10. Augstskola veicina un realizē tālākizglītojošas studijas. Augstskola sadarbojas ar citām Latvijas augstskolām un citu valstu augstskolām.

11. Augstskola nodrošina studiju un pētniecības darba un jaunrades brīvību, ja šī brīvība nav pretrunā ar citu personu tiesībām, šo Satversmi un normatīvajiem aktiem. Pētniecības darba brīvība izpaužas akadēmiskā personāla tiesībās izvēlēties zinātniskās darbības tematiku un virzienu. Akadēmiskais personāls apstiprināto studiju programmu ietvaros ir tiesīgs izvēlēties, izstrādāt un ieviest mācību metodes. Augstskolas administrācijai ir pienākums garantēt un respektēt šīs Satversmes paredzētās studējošo un akadēmiskā personāla tiesības.

11.¹ Augstskolas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu īsteno Augstskolas struktūrvienība, kuras darbību reglamentē Senātā apstiprināts nolikums.

III. Pārstāvības, vadības un lēmēj institūcijas

12. Augstskolas galvenās lēmēj institūcijas ir Satversmes sapulce, Senāts, rektors un Akadēmiskā šķirējtiesa.

13. Augstskolas augstākā vadības institūcija un lēmēj institūcija stratēģiskajos, finanšu un saimnieciskajos jautājumos ir tās dibinātājs.

14. Satversmes sapulce ir Augstskolas augstākā pārstāvības un vadības institūcija un lēmēj institūcija akadēmiskajos un zinātniskajos jautājumos, un tās lēmumi ir saistoši visam Augstskolas personālam. Satversmes sapulces izsludināšanas, sasaukšanas, lēmumu pieņemšanas kārtību nosaka Satversmes sapulces nolikums.

15. Satversmes sapulci ievēlē uz trijiem gadiem, aizklāti balsojot, no profesoriem un pārējā akadēmiskā personāla, studējošajiem un vispārējā personāla. Satversmes sapulces kārtējās vēlēšanas augstskola rīko vismaz vienu nedēļu pirms Satversmes sapulces pilnvaru izbeigšanās.

16. Satversmes sapulce sastāv no 35 locekļiem, no kuriem 21 ir akadēmiskā personāla pārstāvis, 7 studējošo pārstāvji un 7 administrācijas un vispārējā personāla pārstāvji. Studējošo pārstāvi var atcelt studējošo pašpārvalde atbilstoši tās nolikumam. Satversmes sapulces loceklis zaudē savas pilnvaras, ja pārtrauc darba tiesiskās vai studējošā attiecības ar Augstskolu.

17. Satversmes sapulci sasauc rektors vai Senāts ne retāk kā reizi akadēmiskajā gadā. Ja Augstskolas Padomnieku konvents vai Augstākās izglītības padome ierosina izskatīt kādu jautājumu Satversmes sapulcē, tad Satversmes sapulce rektoram vai Senātam jāsasauc ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no jautājuma ierosināšanas.

18. Satversmes sapulce no sava vidus uz trim gadiem, aizklāti balsojot, ievēlē Satversmes sapulces priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un sekretāru.

19. Satversmes sapulces sēdes vada Satversmes sapulces priekšsēdētājs, bet viņa prombūtnes laikā — priekšsēdētāja vietnieks.

20. Satversmes sapulce:

20.1. pieņem un groza Augstskolas Satversmi;

20.2. ievēlē un atceļ rektoru;

20.3. noklausās rektora pārskatu;

20.4. apstiprina un groza Senāta, Revīzijas komisijas un Akadēmiskās šķirējtiesas nolikumus, kā arī nolikumu par rektora vēlēšanām;

20.5. ievēlē senatorus;

20.6. ievēlē Revīzijas komisiju un Akadēmisko šķirējtiesu;

20.7. pieņem un groza Augstskolas Satversmes sapulces nolikumu;

20.8. apstiprina Augstskolas logotipu un karogu;

20.9. izskata Augstskolas Padomnieku konventa vai Augstākās izglītības padomes Satversmes sapulcei ierosinātos jautājumus;

20.10. *(izslēgts ar 17.09.2009. likumu, kas stājas spēkā 16.10.2009.);*

20.11. lemj jautājumu par Augstskolas nosaukuma vai juridiskā statusa maiņu;

20.12. Satversmes sapulce var pieņemt izskatīšanai arī citus Augstskolas darbības jautājumus.

21. Senāts ir Augstskolas personāla koleģiāla vadības institūcija un lēmēj institūcija, kas apstiprina kārtību un noteikumus, kuri regulē visas Augstskolas darbības sfēras. Senāts izskata un apstiprina studiju programmas, dibina un likvidē struktūrvienības, nosaka studiju maksas apmēru, kā arī lemj par citiem Augstskolai nozīmīgiem jautājumiem atbilstoši Senāta nolikumā paredzētajām tiesībām.

22. Senātu ievēlē Satversmes sapulce uz trijiem gadiem, aizklāti balsojot. Senāta vēlēšanās jāpiedalās vairāk nekā pusei Satversmes sapulces dalībnieku. Ievēlēti ir tie kandidāti, kuri saņēmuši klātesošo balsu vairākumu.

23. Senāts sastāv no 13 senatoriem, no kuriem 10 ir akadēmiskā personāla pārstāvji un 3 studējošo pārstāvji. Studējošo pārstāvi var atcelt studējošo pašpārvalde atbilstoši tās nolikumam. Senators zaudē savas pilnvaras, ja pārtrauc darba tiesiskās vai studējošā attiecības ar Augstskolu.

24. Senāts no sava vidus, aizklāti balsojot, ievēlē priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un sekretāru. Senāta priekšsēdētāja, priekšsēdētāja vietnieka un sekretāra vēlēšanās jāpiedalās vairāk nekā pusei ievēlēto senatoru.

25. Sasaukt Senātu var Senāta priekšsēdētājs vai ne mazāk kā viena trešdaļa senatoru. Senāta sēdes notiek ne retāk kā trīs reizes semestrī, un pārtraukums starp tām nedrīkst būt ilgāks par diviem mēnešiem. Senāts ir tiesīgs izskatīt jautājumus, ja tā sēdē piedalās ne mazāk kā divas trešdaļas senatoru. Saskaņā ar Senāta nolikumu lēmumi tiek pieņemti atklāti vai aizklāti balsojot ar vienkāršu klātesošo senatoru balsu vairākumu.

26. Senāta darbību un kompetenci reglamentē Satversmes sapulces apstiprināts nolikums.

27. Rektors ir Augstskolas augstākā amatpersona, kas īsteno Augstskolas vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv Augstskolu. Rektora vēlēšanas reglamentē nolikums. Rektoru, aizklāti balsojot, ievēlē Satversmes sapulce uz pieciem gadiem, turklāt ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas. Par rektoru ievēlē profesoru vai personu, kurai ir doktora grāds. Rektors ir ievēlēts, ja par viņu ir nobalsojuši vairāk nekā puse Satversmes sapulces locekļu. Rektoru apstiprina Ministru kabinets.

28. Rektora atcelšanu var ierosināt Senāts vai Izglītības un zinātnes ministrija. Rektora atcelšanai nepieciešams vairāk nekā 2/3 balsu no Satversmes sapulces locekļu skaita. Rektoru atceļ no amata Ministru kabinets.

29. Rektors savas kompetences ietvaros izdod rīkojumus, kuru izpilde ir obligāta visam Augstskolas personālam. Rektors:

29.1. atbild par Augstskolas darbības atbilstību likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī Augstskolas Satversmei;

29.2. atbild par Augstskolā iegūstamās izglītības un veikto zinātnisko pētījumu kvalitāti;

29.3. nodrošina Augstskolai piešķirto valsts budžeta līdzekļu, kā arī Augstskolas mantas likumīgu, ekonomisku un mērķtiecīgu izmantošanu, personiski atbild par Augstskolas finansiālo darbību;

29.4. veicina un atbild par Augstskolas personāla attīstību un nodrošina akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību;

29.5. atbild par Augstskolas stratēģijas īstenošanu un sagatavo augstskolas budžetu;

29.6. veic citus normatīvajos aktos un šajā Satversmē noteiktos rektora pienākumus.

30. Rektoram ir atliekošā veto tiesības Senāta lēmumiem. Ja rektors pieņemtajam lēmumam nepiekrīt, tad jautājums tiek atkārtoti izskatīts Senāta sēdē.

31. Revīzijas komisija ir Augstskolas pārstāvības institūcija, kas veic iekšējās revīzijas uzdevumus, lai nodrošinātu Augstskolas finansiālās un saimnieciskās darbības atbilstību Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, šai Satversmei un citiem Augstskolas iekšējiem normatīvajiem aktiem. Revīzijas komisija sastāv no 5 locekļiem, no kuriem 4 ir akadēmiskā personāla pārstāvji un 1 studējošo pārstāvis. Revīzijas komisiju, aizklāti balsojot, ievēlē Satversmes sapulce uz trim gadiem. Revīzijas komisijas loceklis zaudē savas pilnvaras, ja pārtrauc darba tiesiskās vai studējošā attiecības ar Augstskolu. Revīzijas komisijas darbu reglamentē Revīzijas komisijas nolikums.

32. Akadēmiskā šķirējtiesa izskata:

32.1. akadēmiskā personāla un studējošo iesniegumus par Augstskolas Satversmē noteikto akadēmisko tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem;

32.2. strīdus starp Augstskolas amatpersonām, struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās;

32.3. Augstskolas personāla iesniegumus par Augstskolas izdoto administratīvo aktu vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem, kā arī pilda citus Augstskolas Satversmē paredzētus uzdevumus.

33. Akadēmiskā šķirējtiesa sastāv no pieciem locekļiem. Četrus locekļus uz trim gadiem, aizklāti balsojot, ievēl Satversmes sapulce no akadēmiskā personāla vidus. Vienu pārstāvi no studējošo vidus akadēmiskajā šķirējtiesā ievēl Augstskolas Studējošo pašpārvalde. Akadēmiskās šķirējtiesas sastāvā nedrīkst būt administratīvā personāla pārstāvji.

34. Akadēmiskās šķirējtiesas lēmumus atbilstoši kompetencei izpilda Augstskolas administratīvais personāls. Akadēmiskās šķirējtiesas locekļi par savu darbību atbild Satversmes sapulcei. Pēc darba devēja iniciatīvas akadēmiskās šķirējtiesas locekli no darba var atbrīvot tikai ar Satversmes sapulces piekrišanu, izņemot studējošo pārstāvi, ja tas pārtrauc studējošā attiecības ar Augstskolu. Akadēmiskās šķirējtiesas loceklis zaudē savas pilnvaras, ja pārtrauc darba tiesiskās vai studējošā attiecības ar Augstskolu. Akadēmiskās šķirējtiesas darbību reglamentē Akadēmiskās šķirējtiesas nolikums.

35. Augstskolā 7 personu sastāvā tiek izveidots Padomnieku konvents. Padomnieku konventa sastāvu apstiprina Senāts pēc rektora ieteikuma. Padomnieku konvents konsultē Senātu un rektoru Augstskolas attīstības stratēģijas jautājumos. Padomnieku konventam ir tiesības ierosināt jautājumu izskatīšanu Senātā un Satversmes sapulcē. Padomnieku konventu sasauc pēc tā priekšsēdētāja vai ne mazāk kā trešās daļas konventa locekļu ierosinājuma.

36. Atsevišķu jautājumu koordinācijai un risināšanai Senāts var izveidot komisijas, darba grupas un padomes. Komisiju, padomju, darba grupu darbības kārtību nosaka Senāta apstiprināti nolikumi.

IV. Struktūrvienības

37. Lai sekmīgi veiktu izglītības, zinātnisko, organizatorisko un saimniecisko darbu, Augstskolā tiek izveidotas struktūrvienības.

38. Struktūrvienības dibina, reorganizē un likvidē Senāts. Struktūrvienības uzdevumus, funkcijas un tiesības nosaka Senāta apstiprināts nolikums.

39. Katedra apvieno vienas vai radniecīgu studiju kursu programmu speciālistus. Katedras uzdevums ir metodiski nodrošināt un īstenot izglītības procesu atbilstošajās studiju programmās, sadarbojoties ar atbilstoša profila zinātnes iestādēm un struktūrvienībām pašā augstskolā un ārpus tās. Akadēmiskais personāls pētniecisko darbību veic savām zinātniskajām interesēm atbilstošajos tematos.

40. Katedru var izveidot ar Senāta lēmumu pēc rektora priekšlikuma un pamatojuma. Katedru vada katedras vadītājs, ko pēc katedras akadēmiskā personāla ieteikuma Senāts, aizklāti balsojot, ievēl uz pieciem gadiem.

41. Augstskolas zinātniskais institūts ir struktūrvienība zinātnisku pētījumu organizēšanai un veikšanai. Augstskolas zinātniskā institūta darbību reglamentē Senāta apstiprināts nolikums.

42. Augstskolas zinātnisko institūtu izveido ar Senāta lēmumu pēc rektora priekšlikuma, bet reorganizē vai likvidē pēc paša institūta, rektora vai Senāta ierosinājuma. Galīgo lēmumu par likvidāciju vai reorganizāciju pieņem Senāts.

43. Augstskolas zinātnisko institūtu pārvalda zinātnieku koleģiāla institūcija — zinātniskā padome un tās ievēlēts direktors. Augstskolas zinātniskā institūta uzraudzību veic Revīzijas komisija.

44. Augstskola ar Senāta lēmumu šajā Satversmē noteikto mērķu īstenošanai var dibināt arī iestādes, tai skaitā — publiskās aģentūras.

V. Augstskolas personāls

45. Augstskolas personālu veido:

45.1. akadēmiskais personāls — Augstskolas akadēmiskajos amatos ievēlētie darbinieki;

45.2. vispārējais Augstskolas personāls;

45.3. studējošie, to skaitā maģistranti un doktoranti.

46. Augstskolas personāla tiesības un pienākums ir sekmēt mācību, studiju un pētniecības darba brīvību, veicināt atklātumu Augstskolas pārvaldē un tās lietu kārtošānā.

47. Personālam pienākumi jāpilda tā, lai Augstskola spētu īstenot savus uzdevumus, lai netiktu pārkāptas nevienas citas personas tiesības un netiktu traucēta amata vai darba pienākumu izpilde.

48. Personālam ir tiesības Augstskolas Satversmes noteiktā kārtībā piedalīties vadības un pašpārvaldes lēmumu un iekšējo normatīvo aktu izstrādāšanā, kā arī tādu lēmumu pieņemšanā, kas skar personāla intereses, piedalīties Augstskolas koleģiālo vadības institūciju sēdēs, kā arī tikt uzklausītam.

49. Personālam ir tiesības piedalīties Augstskolas pašpārvaldes institūciju vēlēšanās un tikt ievēlētam tajās.

50. Personāls ir atbildīgs par savu pienākumu pildīšanu. Kārtību, kādā kvalificējami pārkāpumi un uzliekami sodi par pienākumu nepildīšanu, nosaka Senāts.

51. Augstskolas izdotos administratīvos aktus vai faktisko rīcību augstskolas personāls var apstrīdēt Akadēmiskajā šķīrējtiesā. Akadēmiskās šķīrējtiesas lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

52. Augstskolas vadības pienākums ir rūpēties par personāla darba apstākļiem, nodrošināt iespēju celt kvalifikāciju un pārkvalificēties.

53. Akadēmiskais personāls veic zinātniskos pētījumus un piedalās studējošo izglītošanā. Uzdevumu apjomu zinātniskajā darbā un studējošo izglītošanā (mācību darbs, metodiskais darbs, citi darba veidi) nosaka Senāts katrai katedrai atsevišķi.

54. *(Izslēgts ar 17.09.2009. likumu, kas stājas spēkā 16.10.2009.)*

55. Darba samaksas principus akadēmiskam personālam nosaka Senāts, bet šī darba samaksas likmes nedrīkst būt mazākas par Ministru kabineta noteiktajām likmēm.

56. Par profesoru var ievēlēt personu, kurai ir doktora grāds un ne mazāk kā triju gadu pieredze asociētā profesora vai profesora amatā. Profesoru atklātā konkursā ievēlē uz sešiem gadiem, un rektors slēdz ar viņu darba līgumu uz visu ievēlēšanas periodu.

57. Par asociēto profesoru var ievēlēt personu, kurai ir doktora grāds vai arī — profesionālo studiju programmu īstenošanai — personas, kurām ir atbilstoša augstākā izglītība un vismaz 10 gadu praktiskā darba pieredze attiecīgajā nozarē. Asociēto profesoru atklātā konkursā uz sešiem gadiem ievēlē attiecīgās nozares profesoru padome. Pamatojoties uz nozares profesoru padomes lēmumu, rektors slēdz darba līgumu ar asociēto profesoru uz visu ievēlēšanas periodu.

58. Par docentu var ievēlēt personu, kurai ir doktora grāds. Profesionālo studiju programmu profila priekšmetos docenta amatu var ieņemt arī personas ar augstāko izglītību bez zinātniskā grāda, ja tām ir pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs vismaz septiņu gadu praktiskā darba stāžs.

59. Docentu atklātā konkursā uz sešiem gadiem ievēlē Senāts, un uz tā lēmuma pamata rektors slēdz ar viņu darba līgumu uz visu ievēlēšanas periodu.

60. Lektora amatā var ievēlēt personas ar doktora vai maģistra grādu, kā arī, profesionālo studiju programmu profila priekšmetos, personas ar augstāko izglītību bez zinātniskā grāda, ja tām ir pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs piecu gadu praktiskā darba stāžs. Lektoru atklātā konkursā uz sešiem gadiem ievēlē Senāts.

61. Ja Augstskolā ir brīva vai uz laiku brīva attiecīgā akadēmiskā personāla štata vieta, Senāts var nolemt neizsludināt konkursu, bet uz laiku līdz diviem gadiem pieņemt darbā viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu vai vieslektoru.

62. Viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem un vieslektoriem ir tādas pašas tiesības, pienākumi un atalgojums kā profesoriem, asociētajiem profesoriem, docentiem un lektoriem, bet viņi nevar piedalīties vēlēto vadības institūciju darbā.

63. Akadēmiskajam personālam katru gadu pienākas apmaksāts astoņu nedēļu atvaļinājums, bet ik pēc sešiem gadiem — apmaksāts sešu kalendāro mēnešu akadēmiskais atvaļinājums zinātniskajiem pētījumiem vai zinātniskā darba veikšanai ārpus savas darba vietas. Akadēmiskajam personālam ir tiesības vienu reizi saņemt apmaksātu triju mēnešu studiju atvaļinājumu doktora disertācijas sagatavošanai.

64. Profesoriem, asociētajiem profesoriem un docentiem vienā ievēlēšanas reizē ir tiesības pieprasīt neapmaksātu atvaļinājumu uz laiku līdz 24 mēnešiem, lai strādātu par viesprofesoriem vai vieslektoriem akadēmiskajos amatos citās augstskolās.

65. Prorektoros, studiju programmu direktorus, katedru vadītājus pēc apstiprināšanas Senātā pieņem darbā rektors.

66. Pārējo vispārējo Augstskolas personālu (administratīvais personāls, mācību palīgpersonāls, tehniskais, saimnieciskais un cits personāls) pieņem darbā un atbrīvo no darba rektors saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

67. Augstskolas administratīvais personāls ir Augstskolas personāls, kura pamatfunkcijas ir administratīvais darbs.

VI. Studējošie

68. Augstskolā studējošie ir profesionālo un bakalaura studiju programmu studenti, maģistranti un doktoranti.

69. Reflektantu uzņemšanu Augstskolā organizē Augstskolas Uzņemšanas komisija, kuru katram akadēmiskajam gadam apstiprina rektors. Uzņemšanas komisijas darbu vada rektora noteikta persona.

70. Augstskolā studējošajiem ir sava pašpārvalde. Tā darbojas saskaņā ar nolikumu, ko izstrādā studējošie un apstiprina Senāts. Senāts var atteikt apstiprināšanu tikai tiesisku apsvērumu dēļ.

71. *(Izslēgts ar 17.09.2009. likumu, kas stājas spēkā 16.10.2009.)*

72. Augstskolas vadības institūciju pienākums ir atbalstīt un sekmēt studējošo pašpārvaldes darbību. Studējošo pašpārvaldi no Augstskolas budžeta finansē apmērā, kas nav mazāks par vienu divsimto daļu no augstskolas gada budžeta. Šos līdzekļus studējošo pašpārvalde izmanto Satversmes 73. pantā minēto funkciju izpildei.

73. Studējošo pašpārvalde:

73.1. aizstāv un pārstāv studējošo intereses akadēmiskās, materiālās, kultūras un sporta dzīves jautājumos Augstskolas un valsts institūcijās;

73.2. reprezentē Augstskolā studējošos Latvijā un ārvalstīs;

73.3. nosaka kārtību, kādā studējošie tiek ievēlēti Augstskolas koleģiālajās institūcijās.

74. Studējošajiem Augstskolas Senātā un Satversmes sapulcē ir veto tiesības jautājumos, kas skar studējošo intereses, kura piemērošanas kārtību reglamentē Senāta nolikums. Pēc veto piemērošanas jautājumu izskata Saskaņošanas komisija, ko izveido Senāts pēc paritātes principa. Saskaņošanas komisijas lēmumu apstiprina ar klātesošo Senāta locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu. Ja Saskaņošanas komisija nav izstrādājusi vienotu lēmumu, tad, izskatot jautājumu atkārtoti, tā pieņemšanai ir nepieciešams trīs ceturtdaļas ievēlēto senatoru balsu.

75. Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem ir tiesības piedalīties Augstskolas lēmēj institūcijās kārtībā, kāda ir noteikta šo institūciju nolikumos.

76. Studējošo pašpārvaldes lēmumi, kuri attiecas uz visiem studējošiem, pēc to apstiprināšanas Senātā ir obligāti visiem studējošajiem.

77. Personu var izslēgt no studējošo saraksta, ja:

77.1. tā pati to vēlas;

77.2. noskaidrojas, ka tās uzņemšanu ir ietekmējusi maldināšana, kukuļošana vai cita rīcība, ar kuru pārkāpts vienlīdzības princips;

77.3. tā Augstskolas noteiktajos termiņos nav nokārtojusi nepieciešamos pārbaudījumus vai nav pildījusi citus studiju līgumā paredzētos pienākumus;

77.4. tā ir pārkāpusi augstskolas iekšējās kārtības noteikumus.

78. Lēmumu par personas izslēgšanu no studējošo saraksta pieņem rektors.

VII. Studijas

79. Augstākās izglītības ieguve Augstskolā notiek, īstenojot licencētas un akreditētas studiju programmas.

80. Studiju programmu apstiprina Senāts, atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem dokumentiem un programmu neatkarīgu ekspertu atzinumiem. Lēmumu par studiju programmas uzsākšanu un izbeigšanu pieņem Senāts.

81. Ar Senāta lēmumu par jaunas studiju programmas ieviešanu tiek apstiprināts atbildīgais par studiju programmas īstenošanu — studiju programmas direktors, kā arī tiek noteikts šīs programmas finanšu un tehniskais nodrošinājums.

VIII. Zinātniskā pētniecība

82. Zinātniskā pētniecība ir Augstskolas darba neatņemama sastāvdaļa un tajā piedalās viss akadēmiskais personāls. Tās mērķis ir zinātnisku atziņu iegūšana, studiju zinātniska pamatošana un tālāka pilnveidošana, aktuālu uzdevumu risināšana ar pētnieciskām metodēm. Zinātniskās pētniecības darbs Augstskolā notiek saskaņā ar Zinātniskās darbības likumu.

83. Augstskola, sadarbojoties ar citām augstskolām un zinātniskajām iestādēm, komercbankām, finanšu institūcijām, saskaņo pētījumu virzienus, izvēlas tēmas pētījumiem, koordinē pētījumu kopējos plānus un iesniedz priekšlikumus pētījumu finansējumam.

84. Augstskolas akadēmiskā gada darba pārskatā publicē vispārējas ziņas par veiktajiem pētījumiem.

IX. Augstskolas resursi, finanses un saimnieciskā darbība

85. Augstskolai var piederēt zeme, kustamais, nekustamais un intelektuālais īpašums, naudas līdzekļi Latvijā un ārvalstīs saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

86. Augstskola rīkojas ar savu īpašumu šajā Satversmē norādīto mērķu sasniegšanai. Augstskolas valdījumā vai lietojumā nodotā valsts īpašuma pārvaldīšanas kārtību nosaka un šī īpašuma izmantošanu kontrolē attiecīgās valsts institūcijas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

87. Augstskolas finanšu resursus veido:

87.1. valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem;

87.2. pašu ieņēmumi:

87.2.1. ienākumi no maksas par studijām;

87.2.2. ienākumi no saimnieciskās darbības;

87.3. juridisko personu ziedojumi un dāvinājumi (t. sk. ar izmantošanas nosacījumiem);

87.4. citi normatīvajos aktos paredzētie finanšu līdzekļi.

88. Augstskolas finanšu resursu struktūru nosaka Senāts, bet tās budžeta izpildi kontrolē Revīzijas komisija.

89. Pildot savus uzdevumus, Augstskolai ir tiesības Latvijā un ārvalstīs veikt šādas darbības:

89.1. slēgt līgumus ar fiziskām un juridiskām personām, kā arī veikt citas juridiskās darbības saskaņā ar normatīvajiem aktiem un atbilstoši Augstskolas mērķiem;

89.2. izsludināt konkursus, pirkt un pārdot kustamo un nekustamo īpašumu, dažādu mantu atbilstoši Augstskolas Satversmē noteiktajiem darbības mērķiem;

89.3. veikt Augstskolas profilam atbilstošu saimniecisko darbību, kuras ienākumi ir ieskaitāmi Augstskolas budžetā tās attīstībai, kā arī ieguldīt iegūtos līdzekļus citos uzņēmumos atbilstoši Augstskolas mērķiem.

X. Starptautiskā sadarbība

90. Augstskola veicina starptautisko sadarbību ar citu valstu augstskolām, īstenojot studējošo un akadēmiskā personāla starpvalstu un starp augstskolu apmaiņas programmas un starptautiskās augstskolu sadarbības programmas pētniecībā.

91. Ārzemniekus studijām Augstskolā par maksu var uzņemt saskaņā ar Izglītības likumu un Augstskolu likumu uz vispārējo noteikumu pamata, noslēdzot līgumu (vienošanos) par studijām ar attiecīgo ārvalsts institūciju vai fizisko personu. Ārzemnieku studijas Augstskolā starpvalstu apmaiņas ietvaros regulē Augstskolu likums.

XI. Augstskolas Satversmes pieņemšana un grozīšanas kārtība

92. Augstskolas Satversmi var pieņemt un grozīt Satversmes sapulce.

93. Augstskolas Satversme un grozījumi tajā stājas spēkā pēc tam, kad to apstiprinājusī Latvijas Republikas Saeima.

XII. Augstskolas reorganizācijas un likvidācijas kārtība

94. Lēmumu par augstskolas reorganizāciju vai likvidāciju pieņem Ministru kabinets pēc izglītības un zinātnes ministra priekšlikuma. Ministru kabineta rīkojuma projektam pievienojams Augstākās izglītības padomes atzinums.

Pieņemti
Banku augstskolas
Satversmes sapulcē
2014. gada 27. maijā

Banku augstskolas Satversmes grozījumi

Izdarīt Banku augstskolas Satversmē (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru kabineta Ziņotājs, 2007, 10. nr., Latvijas Vēstnesis, 2009, 157. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 3. un 11. punktā, 20.1. un 29.1. apakšpunktā, 44., 48., 72. un 86. punktā, 89.2. apakšpunktā, XI nodaļas nosaukumā, 92. un 93. punktā vārdu “satversme” (attiecīgā locījumā) ar vārdu “Satversme” attiecīgā locījumā.

2. Izteikt 8. punkta otro teikumu šādā redakcijā:

“Tajā ir attēlots Latvijas Republikas papildinātais mazais valsts ģerbonis un vārdi “Latvijas Republika. Banku augstskola”, un to lieto uz Augstskolas izdotajiem dokumentiem, kas apliecina izglītības vai profesionālās kvalifikācijas iegūšanu.”

3. Papildināt Satversmi ar 11.¹ punktu šādā redakcijā:

“11.¹ Augstskolas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu īsteno Augstskolas struktūrvienība, kuras darbību reglamentē Senātā apstiprināts nolikums.”

4. Izteikt 12. punktu šādā redakcijā:

“12. Augstskolas galvenās lēmēj institūcijas ir Satversmes sapulce, Senāts, rektors un Akadēmiskā šķirējtiesa.”

5. Izteikt 13. punktu šādā redakcijā:

“13. Augstskolas augstākā vadības institūcija un lēmēj institūcija stratēģiskajos, finanšu un saimnieciskajos jautājumos ir tās dibinātājs.”

6. Svītrot 14. punktā vārdus “pilnvarota” un “koleģiālā”.

7. 29. punktā:

svītrot 29. punkta pirmajā teikumā vārdus “bet attiecībā uz studijām — arī nepilna laika studējošajiem”;

papildināt 29.4. apakšpunktu aiz vārda “veicina” ar vārdiem “un atbild par”;

izteikt 29.5. apakšpunktu šādā redakcijā:

“29.5. atbild par Augstskolas stratēģijas īstenošanu un sagatavo augstskolas budžetu”;

papildināt ar 29.6. apakšpunktu šādā redakcijā:

“29.6. veic citus normatīvajos aktos un šajā Satversmē noteiktos rektora pienākumus.”

8. Izteikt 31. punktu šādā redakcijā:

“31. Revīzijas komisija ir Augstskolas pārstāvības institūcija, kas veic iekšējās revīzijas uzdevumus, lai nodrošinātu Augstskolas finansiālās un saimnieciskās darbības atbilstību Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, šai Satversmei un citiem Augstskolas iekšējiem normatīvajiem

aktiem. Revīzijas komisija sastāv no 5 locekļiem, no kuriem 4 ir akadēmiskā personāla pārstāvji un 1 studējošo pārstāvis. Revīzijas komisiju, aizklāti balsojot, ievēlē Satversmes sapulce uz trim gadiem. Revīzijas komisijas loceklis zaudē savas pilnvaras, ja pārtrauc darba tiesiskās vai studējošā attiecības ar Augstskolu. Revīzijas komisijas darbu reglamentē Revīzijas komisijas nolikums.”

9. Izteikt 32. punktu šādā redakcijā:

“32. Akadēmiskā šķīrējtiesa izskata:

32.1. akadēmiskā personāla un studējošo iesniegumus par Augstskolas Satversmē noteikto akadēmisko tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem;

32.2. strīdus starp Augstskolas amatpersonām, struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās;

32.3. Augstskolas personāla iesniegumus par Augstskolas izdoto administratīvo aktu vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem, kā arī pilda citus Augstskolas Satversmē paredzētus uzdevumus.”

10. Izteikt 34. punkta pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Akadēmiskās šķīrējtiesas lēmumus atbilstoši kompetencei izpilda Augstskolas administratīvais personāls.”

11. Izteikt 45.3. apakšpunktu šādā redakcijā:

“45.3. studējošie, to skaitā maģistranti un doktoranti.”

12. Svītrot 51. punkta pirmajā teikumā vārdus “un nepilna laika studenti”.

13. Aizstāt 61. punktā vārdus “viesprofesoru, viesdocentu vai vieslektoru (katru vienu reizi)” ar vārdiem “viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu vai vieslektoru”.

14. Izteikt 62. punktu šādā redakcijā:

“62. Viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem un vieslektoriem ir tādas pašas tiesības, pienākumi un atalgojums kā profesoriem, asociētajiem profesoriem, docentiem un lektoriem, bet viņi nevar piedalīties vēlēto vadības institūciju darbā.”

15. Izteikt 68. punktu šādā redakcijā:

“68. Augstskolā studējošie ir profesionālo un bakalaura studiju programmu studenti, maģistranti un doktoranti.”

16. Izteikt 70. punkta pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Augstskolā studējošajiem ir sava pašpārvalde.”

17. Izteikt 78. punktu šādā redakcijā:

“78. Lēmumu par personas izslēgšanu no studējošo saraksta pieņem rektors.”

18. Papildināt 82. punktu ar trešo teikumu šādā redakcijā:

“Zinātniskās pētniecības darbs Augstskolā notiek saskaņā ar Zinātniskās darbības likumu.”

19. Izteikt 88. punktu šādā redakcijā:

“88. Augstskolas finanšu resursu struktūru nosaka Senāts, bet tās budžeta izpildi kontrolē Revīzijas komisija.”

20. Izteikt 90. punktu šādā redakcijā:

“90. Augstskola veicina starptautisko sadarbību ar citu valstu augstskolām, īstenojot studējošo un akadēmiskā personāla starpvalstu un starp augstskolu apmaiņas programmas un starptautiskās augstskolu sadarbības programmas pētniecībā.”

129. 289L/12 Grozījumi Dzelzceļa likumā

Izdarīt Dzelzceļa likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 9. nr.; 1999, 5., 23. nr.; 2001, 1. nr.; 2003, 6., 10., 23. nr.; 2004, 8. nr.; 2005, 21. nr.; 2006, 1. nr.; 2007, 13., 15. nr.; 2008, 15., 16. nr.; 2009, 12., 20. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193. nr.; 2010, 86., 106., 162., 205. nr.; 2011, 65. nr.; 2013, 51., 188., 232. nr.; 2014, 189., 214. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

izteikt 3. punktu šādā redakcijā:

“3) **dzelzceļa infrastruktūras attīstība** — pasākumu komplekss [infrastruktūras izveidošana, būvniecība, modernizācija (uzlabošana), jaudas palielināšana], kuru saskaņā ar transporta politikas plānošanas dokumentiem realizē, lai būtiski palielinātu dzelzceļa pārvadājumu ātrumu, uzlabotu drošību, kvalitāti un citas dzelzceļa tehniskās iespējas;”

izteikt 4. punktu šādā redakcijā:

“4) **dzelzceļa infrastruktūras jauda** — iespēja plānot vilcienu ceļus, kas pieprasīti kādam infrastruktūras iecirknim konkrētam laikposmam;”

izteikt 6. punktu šādā redakcijā:

“6) **dzelzceļa infrastruktūras uzturēšana** — pasākumu komplekss (infrastruktūras tehniskā apkope, atjaunošana), ko nepārtraukti veic dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras objektu izmantošanas atbilstību Dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumiem;”

izteikt 23. punktu šādā redakcijā:

“23) **dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtiskās funkcijas** — lēmumu pieņemšana par jaudas sadali, vilcienu ceļu iedalīšanu, tai skaitā gan par piekļuves noteikšanu un novērtēšanu, gan par atsevišķu vilcienu ceļu iedalīšanu, un lēmumu pieņemšana par infrastruktūras maksām, tai skaitā maksas noteikšanu un iekasēšanu;”

papildināt pantu ar 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45. un 46. punktu šādā redakcijā:

“24) **alternatīvs maršruts** — cits maršruts no tās pašas izbaušanas vietas līdz galamērķim, ja abi maršruti ir savstarpēji aizvietojami pārvadātāja attiecīgo kravu vai pasažieru pārvadājumu veikšanai;

25) **ilgtspējīga alternatīva** — piekļuve citai apkalpes vietai, kas pārvadātājam ir ekonomiski pamatota un dod iespēju sniegt attiecīgo kravas vai pasažieru pārvadājumu pakalpojumu;

26) **apkalpes vieta** — vieta (arī zemes platība, ēka un aprīkojums), kura kopumā vai kuras daļa ir īpaši ierīkota, lai varētu sniegt vienu vai vairākus šā likuma 12.¹ panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā minētos pakalpojumus;

27) **apkalpes vietas operators** — jebkurš komersants vai tā struktūrvienība, kas ir atbildīga par vienas vai vairāku apkalpes vietu pārvaldību vai par viena vai vairāku šā likuma 12.¹ panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minēto pakalpojumu sniegšanu pārvadātājam;

28) **pārvadātāja licence** — atļauja, kuru licencēšanas iestāde izsniedz komercsabiedrībai un ar kuru tiek atzītas šīs komercsabiedrības kā pārvadātāja tiesības sniegt dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumus. Minētās tiesības var ierobežot attiecībā uz konkrētu veidu pakalpojumu sniegšanu;

29) **licencēšanas iestāde** — iestāde, kas ir atbildīga par pārvadātāja licenču piešķiršanu;

30) **samērīga peļņa** — pašu kapitāla rentabilitātes koeficients, kurā ir ņemts vērā apkalpes vietas operatora risks (arī attiecībā uz ieņēmumiem) vai šāda riska neesība. Minētais koeficients atbilst attiecīgās nozares vidējam rādītājam pēdējos gados;

31) **pieteikuma iesniedzējs** — pārvadātājs gadījumā, kad pārvadājums notiek no valsts, kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk — trešā valsts), vai uz trešo valsti. Pārējos gadījumos — pārvadātājs vai cita persona, kam ir ar sabiedriskajiem pakalpojumiem saistīta vai komerciāla interese iegūt infrastruktūras jaudu pārvadājumu veikšanai;

32) **pārslogota infrastruktūra** — publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras iecirknis, kurā noteiktos laikposmos pieprasījumu pēc infrastruktūras jaudas nav iespējams pilnībā apmierināt pat pēc dažādo jaudas pieprasījumu savstarpējas koordinēšanas;

33) **jaudas palielināšanas plāns** — pasākums vai pasākumu kopums, kura izpildei izstrādāts kalendāra grafiks, lai mazinātu jaudas ierobežojumus, kuru dēļ kādu publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras iecirkni atzīst par pārslogotu infrastruktūru;

34) **koordinēšana** — process, ar kura palīdzību publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs un pieteikuma iesniedzēji mēģina atrisināt situācijas, kad iesniegtie infrastruktūras jaudas pieprasījumi ir savstarpēji pretrunīgi;

35) **pamata vienošanās** — juridiski saistoša vispārīga vienošanās, kurā izklāstītas pieteikuma iesniedzēja un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja, kā arī infrastruktūras pārvaldītāja (ja tiek skarta tā darbības joma) tiesības un pienākumi, kas attiecas uz iedalāmo infrastruktūras jaudu un piemērojamo maksu laikposmā, kurš pārsniedz viena kustības grafika spēkā esības termiņu;

36) **tīkls** — visa dzelzceļa infrastruktūra, ko pārvalda dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs;

37) **tīkla pārskats** — pārskats, kurā sīki izklāstīti vispārīgie noteikumi, termiņi, procedūras un kritēriji maksas aprēķināšanas, maksas iekasēšanas un jaudas sadales shēmām, arī cita informācija, kas vajadzīga, lai varētu pieprasīt infrastruktūras jaudu;

38) **vilcienu ceļš** — infrastruktūras jaudas daļa, kas vajadzīga, lai vilciens noteiktā laikposmā varētu pārvietoties no vienas vietas uz citu vietu;

39) **kustības grafiks** — datu kopums, ar kuru definē visu plānoto vilcienu kustību attiecīgajā dzelzceļa infrastruktūrā tajā laikposmā, kurā šis datu kopums ir spēkā;

40) **stāvēšanas ceļi** — rezerves ceļi, kas ir īpaši paredzēti dzelzceļa transportlīdzekļu pagaidu novietošanai norīkojumu starplaiķā;

41) **apjomīga apkope** — darbi, kuri nav regulāri ikdienas pasākumi un kuru dēļ ritošā sastāva vienība nevar piedalīties satiksmē;

42) **maksas aprēķināšanas shēma** — publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja izstrādāti un apstiprināti maksas aprēķināšanas noteikumi, kas tiek piemēroti visiem pārvadātājiem attiecīgajā tīklā;

43) **maksas iekasēšanas shēma** — publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja izstrādāti un apstiprināti maksas iekasēšanas noteikumi, kas tiek piemēroti visiem pārvadātājiem attiecīgajā tīklā;

44) **jaudas sadales shēma** — publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja izstrādāti un apstiprināti jaudas sadales noteikumi, kas tiek piemēroti visiem pārvadātājiem attiecīgajā tīklā;

45) **dzelzceļa infrastruktūras atjaunošana** — ar kapitālizdevumiem saistīti lieli dzelzceļa infrastruktūras nomaiņas darbi, kas nemaina tās vispārējos darbības rādītājus;

46) **dzelzceļa infrastruktūras modernizācija** — ar kapitālizdevumiem saistīti lieli dzelzceļa infrastruktūras izmaiņu darbi, kas uzlabo tās vispārējos darbības rādītājus.”

2. Papildināt likumu ar 2.¹ pantu šādā redakcijā:

“2.¹ pants. Likuma piemērošanas izņēmumi

Likums neattiecas uz sliežu ceļu infrastruktūru, kas ir funkcionāli atdalīta no dzelzceļa infrastruktūras un paredzēta pasažieru pārvadāšanai pilsētas teritorijā vai pārvadājumiem uzņēmuma teritorijā.”

3. 3. pantā:

papildināt 5. punktu pēc vārda “pārvadātāja” ar vārdiem “apkalpes vietas operatora, kravas saņēmēja, kravas nosūtītāja”;

papildināt pantu ar 6. un 7. punktu šādā redakcijā:

- “6) apkalpes vietas;
- 7) apkalpes vietu operatorus.”

4. 5. pantā:

izteikt 2.¹ un trešo daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs atbilstoši dzelzceļa jomu reglamentējošu normatīvo aktu prasībām un dzelzceļa infrastruktūras aprīkojumam un īpatnībām izdod dokumentus attiecībā uz dzelzceļa infrastruktūras lietošanu, kas ir publiski pieejami dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja mājaslapā internetā.

(3) Privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūra, ja tā ir nepieciešama, lai nokļūtu no vienas apkalpes vietas uz citu apkalpes vietu, kalpo vai var kalpot vairāk nekā vienam galapatērētājam vai atrodas apkalpes vietā (izņemot ceļus, kas atrodas dzelzceļa remontdarbnīcās, depo vai lokomotīvu novietnēs), lietošanas, par tajā sniegtajiem pakalpojumiem noteiktās maksas un slēgšanas nosacījumu ziņā pielīdzināma apkalpes vietai. Šādas infrastruktūras īpašniekam ir pienākumi, kādi noteikti apkalpes vietas operatoram, un tiek piemēroti šā likuma 5.¹, 11.² panta, 12.¹ panta otrās, trešās un ceturtais daļas un 12.² panta noteikumi. Minētais īpašnieks ir pakļauts Valsts dzelzceļa administrācijas uzraudzībai un kontrolei.”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras daļa vairs nav nepieciešama, lai nokļūtu no vienas apkalpes vietas uz citu apkalpes vietu, tā nekalpo vai nevar kalpot vairāk kā vienam galapatērētājam vai neatrodas apkalpes vietā, tās īpašnieks vai tiesiskais valdītājs var Valsts dzelzceļa administrācijai pieteikt attiecīgo infrastruktūras daļu reģistrēšanai dzelzceļa infrastruktūras reģistrā kā privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru.”

5. Papildināt likumu ar 5.¹ pantu šādā redakcijā:

“5.¹ pants. Piekļuve dzelzceļa infrastruktūrai

(1) Pārvadātājam tiesības piekļūt publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, lai tas varētu sniegt visu veidu dzelzceļa kravas pārvadājumu pakalpojumus, piešķir saskaņā ar taisnīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem nosacījumiem. Šīs tiesības ietver arī piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno jūras un iekšzemes ostas un citas šā likuma 12.¹ panta otrajā daļā minētās apkalpes vietas, un infrastruktūrai, kas kalpo vai var kalpot vairāk nekā vienam galapatērētājam.

(2) Pārvadātājam piešķir tiesības piekļūt publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, lai tas varētu sniegt starptautisko pasažieru pārvadājumu pakalpojumus. Šīs tiesības ietver arī piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno šā likuma 12.¹ panta otrajā daļā minētās apkalpes vietas.

(3) Pārvadātājam piešķir tiesības piekļūt publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, lai tas varētu sniegt iekšzemes regulāro pasažieru pārvadājumu pakalpojumus saskaņā ar noslēgto sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumu, kā arī tādu iekšzemes pasažieru

pārvadājumu pakalpojumus, kuri nav regulārie pasažieru pārvadājumi. Šis tiesības ietver arī piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno šā likuma 12.¹ panta otrajā daļā minētās apkalpes vietas.

(4) Atsevišķu tehnoloģisko procesu veicējiem, kas darbojas pārvadātāja, infrastruktūras pārvaldītāja, apkalpes vietas operatora, kravas saņēmēja vai kravas nosūtītāja uzdevumā, tiesības piekļūt šā likuma 5. panta pirmās daļas 1. punktā minētajai infrastruktūrai piešķir, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar infrastruktūras pārvaldītāju un izmantojot brīvo jaudu.”

6. Aizstāt 6. panta pirmajā daļā vārdus “(valstij piederošā dzelzceļa infrastruktūra)” ar vārdiem “(valstij piederošā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūra vai šā panta otrajā daļā minētās personas pārvaldīšanā esošā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūra)”.

7. Izteikt 9. pantu šādā redakcijā:

“9. pants. Dzelzceļa infrastruktūras uzturēšana un attīstība

(1) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšana un attīstība finansējama atbilstoši tās funkcionālajai nozīmei, kategorijai un saskaņā ar Dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumiem.

(2) Valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru attīsta atbilstoši nepieciešamībai, ņemot vērā Eiropas Savienības vispārīgās vajadzības, arī vajadzību sadarboties ar kaimiņos esošajām trešajām valstīm. Šādā nolūkā Satiksmes ministrija pēc apspriešanās ar ieinteresētajām pusēm izstrādā un Ministru kabinets apstiprina indikatīvu dzelzceļa infrastruktūras attīstības stratēģiju, kuras mērķis ir apmierināt mobilitātes vajadzības nākotnē attiecībā uz infrastruktūras uzturēšanu, atjaunošanu un attīstību, pamatojoties uz ilgtspējīgu dzelzceļa sistēmas finansējumu. Minētā stratēģija aptver vismaz piecu gadu laikposmu un ir atjaunojama.

(3) Par valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanu un attīstību saskaņā ar šo likumu ir atbildīga valsts akciju sabiedrība (valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs), kura saskaņā ar valsts noteikto vispārīgo politiku un šā panta otrajā daļā minēto stratēģiju pieņem saimnieciskās darbības plānu, kurā iekļauj ieguldījumu un finanšu programmu. Plānu izstrādā tā, lai panāktu optimālu un efektīvu infrastruktūras izmantošanu, nodrošinājumu un attīstību, vienlaikus nodrošinot finanšu līdzsvaru un līdzekļus šo mērķu sasniegšanai. Pirms saimnieciskā darbības plāna apstiprināšanas minētais infrastruktūras pārvaldītājs nodrošina, lai jau zināmie un iespējamie pieteikuma iesniedzēji — pēc to pieprasījuma — varētu piekļūt attiecīgajai informācijai un izteikt savu viedokli par saimnieciskās darbības plāna saturu attiecībā uz nosacījumiem par piekļuvi infrastruktūrai, tās izmantošanu un veidu, nodrošinājumu un attīstību. Saimnieciskās darbības plāns var būt infrastruktūras pārvaldītāja vidēja termiņa darbības stratēģijas sastāvdaļa.

(4) Valsts nodrošina, ka normālos saimnieciskās darbības apstākļos un samērīgā laikposmā, kas nepārsniedz piecus gadus, šā likuma 6. pantā minētā valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja peļņas un zaudējumu pārskatā ieņēmumi no infrastruktūras maksām, peļņa no citas komercdarbības, neatmaksājami ieņēmumi no privātiem avotiem, kā arī valsts finansējums (attiecīgajā gadījumā iekļaujot arī no valsts saņemtos avansa maksājumus) ir vismaz līdzsvarā ar infrastruktūras izdevumiem. Ievērojot lietotāja iespējamo ilgtermiņa mērķi visu transporta veidu infrastruktūras izmaksas segt ar lietotāju tiešajiem maksājumiem, pamatojoties uz dažādo transporta veidu godīgu, nediskriminējošu konkurenci, kad dzelzceļa transports spēj konkurēt ar citiem transporta veidiem, saskaņā ar šajā likumā noteiktajiem maksas aprēķināšanas nosacījumiem valsts var prasīt, lai šā likuma 6. pantā minētais valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs līdzsvaro ieņēmumus un izdevumus bez valsts finansējuma.

(5) Gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta sagatavošanas procesā Satiksmes ministrija noteiktajā kārtībā var iesniegt pieprasījumu par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanai.

(6) Pašvaldību, komercsabiedrību, citu juridisko vai fizisko personu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanu un attīstību finansē tās īpašnieki.”

8. Izteikt 10. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Dzelzceļa infrastruktūras finansējumu veido:

- 1) ieņēmumi no maksas par šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu;
- 2) ieņēmumi no tās valstij piederošās zemes iznomāšanas, uz kuras izvietota publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūra (15. panta otrā daļa);
- 3) peļņa no šā likuma 6. pantā minētajam valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam piederoša apkalpes vietas operatora pakalpojumiem;
- 4) valsts finansējums (9. panta ceturtā un piektā daļa);
- 5) peļņa no citas komercdarbības;
- 6) neatmaksājami ieņēmumi no privātiem avotiem.”

9. Papildināt likumu ar 10.¹ un 10.² pantu šādā redakcijā:

“10.¹ pants. Infrastruktūras izmaksas un grāmatvedības uzskaitē

(1) Šā likuma 6. pantā minētajam valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam, ievērojot drošību un vajadzību uzturēt un uzlabot infrastruktūras pakalpojumu kvalitāti, nodrošina stimulus samazināt infrastruktūras uzturēšanas un attīstības izmaksas un piekļuves maksas līmeni.

(2) Ievērojot valsts kompetenci attiecībā uz dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības plānošanu un finansēšanu un — attiecīgos gadījumos — valsts budžeta plānošanas principus, Satiksmes ministrija un šā likuma 6. pantā minētais valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs uz vismaz piecu gadu laikposmu noslēdz līgumu, kurš atbilst vismaz šā likuma 10.² pantā norādītajiem noteikumiem un saskaņā ar kuru piemēro šā panta pirmajā daļā minētos stimulus. Par līguma noteikumiem un šā likuma 6. pantā minētā valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finansēšanai veicamo maksājumu struktūru iepriekš vienojas, aptverot visu līguma darbības laiku.

(3) Ne vēlāk kā mēnesi pirms šā panta otrajā daļā minētā līguma parakstīšanas tā puses informē publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēju, pieteikuma iesniedzējus un — pēc to pieprasījuma — iespējamās pieteikuma iesniedzējus un dod tiem iespēju izteikt savu viedokli par līguma saturu. Līgumu publicē mēneša laikā no tā noslēgšanas dienas, un šā likuma 6. pantā minētais valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs nodrošina līguma noteikumu un saimnieciskās darbības plāna konsekvenci.

(4) Šā likuma 6. pantā minētais valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs izveido un uztur savu aktīvu un tādu aktīvu reģistru, par kuru pārvaldību tas ir atbildīgs. Šo reģistru izmanto, lai novērtētu, kāds finansējums ir vajadzīgs aktīvu uzturēšanai. Tam pievieno detalizētu informāciju par izdevumiem infrastruktūras atjaunošanai un modernizācijai.

(5) Šā likuma 6. pantā minētais valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs izstrādā metodi izmaksu attiecināšanai pa dažādām pārvaldītājiem piedāvāto pakalpojumu kategorijām un par šo metodi informē būtisko funkciju veicēju, ja pats neveic būtiskās funkcijas, sniedzot tam visu informāciju, kas nepieciešama maksas aprēķināšanas shēmas izstrādei. Minēto metodi atjaunina, pamatojoties uz starptautisko paraugpraksi.

10.² pants. Satiksmes ministrijas un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja līguma noteikumi

Satiksmes ministrijas un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja līgumā ir vismaz šādas sastāvdaļas:

- 1) līguma darbības joma attiecībā uz infrastruktūru un apkalpes vietām, strukturējot saskaņā ar šā likuma 12.¹ pantu. Tajā ietver visus infrastruktūras pārvaldības aspektus, arī jau ekspluatācijā esošas infrastruktūras uzturēšanu un atjaunošanu. Ja nepieciešams, līgumā var ietvert arī jaunas infrastruktūras būvniecību;
- 2) maksājumu vai piešķirto līdzekļu struktūra šādā sadalījumā: šā likuma 12.¹ pantā norādītajiem infrastruktūras pakalpojumiem, uzturēšanai un atjaunošanai, savlaicīgi nepaveikto infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas darbu izpildei. Attiecīgajā gadījumā līgumā var iekļaut jaunai infrastruktūrai piešķirto maksājumu vai līdzekļu struktūru;
- 3) uz lietotājiem orientēti darbības mērķi kā rādītāji un kvalitātes kritēriji, ietverot šādus aspektus:
  - a) vilcienu satiksmes efektivitāte un klientu apmierinātība,
  - b) tīkla jauda,
  - c) aktīvu pārvaldība,
  - d) darbības apjomi,
  - e) drošības līmeņi,
  - f) vides aizsardzība;
- 4) savlaicīgi nepaveikto infrastruktūras uzturēšanas darbu iespējamais apjoms un aktīvi, kas pakāpeniski tiks izņemti no lietošanas un tādējādi radīs dažādas finanšu plūsmas;
- 5) šā likuma 10.¹ panta pirmajā daļā minētie stimuli;
- 6) minimālās prasības infrastruktūras pārvaldītāja iesniedzamiem ziņojumiem, precizējot to saturu un ziņojumu iesniegšanas biežumu un norādot katru gadu publicējamo informāciju;
- 7) saskaņotais vienošanās termiņš, kas ir sinhronizēts un saderīgs attiecīgi ar infrastruktūras pārvaldītāja saimnieciskās darbības plāna, koncesijas vai drošības apliecības termiņu, un valsts noteiktais maksas aprēķināšanas tiesiskais regulējums;
- 8) noteikumi par to, kā rīkoties ievērojamu darbības traucējumu gadījumā un ārkārtas situācijās, tostarp ārkārtas rīcības plāni un noteikumi par līguma pirmstermiņa izbeigšanu un lietotāju savlaicīgu informēšanu;
- 9) korektīvi pasākumi, kas jāveic, ja kāda no pusēm pārkāpj savas līgumsaistības vai radušies ārkārtas apstākļi, kas ietekmē publiskā finansējuma pieejamību; līgums ietver nosacījumus un procedūru atkārtotām sarunām un līguma izbeigšanai pirms termiņa;
- 10) līguma izpildes kontroles kārtība.”

10. Izteikt 11. pantu šādā redakcijā:

“11. pants. Principi maksas noteikšanai par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai un maksas atlaides

(1) Maksas aprēķināšanas shēmu attiecībā uz šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, pēc konsultēšanās ar pieteikuma iesniedzējiem un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju izstrādā un apstiprina publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs un iesniedz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras

pārvaldītājam iekļaušanai tīkla pārskatā. Izņemot gadījumus, kad tiek veikti īpaši pasākumi saskaņā ar šā likuma 11.¹ panta desmito daļu, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs nodrošina, ka minētās maksas aprēķināšanas shēmas pamatā ir vieni un tie paši principi visā attiecīgajā tīklā, un, šo shēmu piemērojot dažādiem pārvaldītājiem, kas sniedz līdzvērtīga rakstura pakalpojumus līdzīgās tirgus daļās, tiek piemērotas līdzvērtīgas un nediskriminējošas maksas.

(2) Maksu par šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un par piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, nosaka atbilstīgi vilcienu satiksmes pakalpojumu sniegšanas tiešajām izmaksām un ievērojot šā panta trešās un ceturtais daļas, kā arī šā likuma 11.¹ panta noteikumus.

(3) Šā panta otrajā daļā minētajai maksai var pievienot papildu maksu, kas atspoguļo jaudas nepietiekamību kādā skaidri nosakāmā infrastruktūras daļā pārslogotības laikposmos. Ja nav izstrādāts jaudas palielināšanas plāns vai netiek pildītas jaudas palielināšanas plānā ietvertās darbības, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs pieņem lēmumu atcelt šīs papildu maksas piemērošanu attiecīgajai infrastruktūrai. Ja jaudas palielināšanas plānu nav iespējams izpildīt tādu iemeslu dēļ, ko nevar ietekmēt, vai pieejamās alternatīvas nav ekonomiski vai finansiāli lietderīgas, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs ar Valsts dzelzceļa administrācijas atļauju var turpināt piemērot papildu maksu, kas atspoguļo jaudas nepietiekamību kādā skaidri nosakāmā infrastruktūras daļā pārslogotības laikposmos.

(4) Šā panta otrajā daļā minēto maksu var mainīt, lai ņemtu vērā izmaksas, ko radījusi vilcienu satiksmes ietekme uz vidi. Jebkuras šādas izmaiņas diferencē atbilstīgi izraisītās ietekmes apjomam. Piemērojot maksu par kravas ritošā sastāva izraisītā trokšņa ietekmes radītajām izmaksām, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs ievēro Komisijas 2015. gada 13. marta īstenošanas regulu (ES) 2015/429, ar ko nosaka kārtību, kas jāievēro, piemērojot maksu par trokšņa ietekmes radītajām izmaksām.

(5) Ar jebkurām šā panta ceturtajā daļā minētajām infrastruktūras maksas izmaiņām (lai ņemtu vērā trokšņa samazināšanas pasākumu veikšanas izmaksas) veicina vagonu modernizāciju, aprīkojot tos ar ekonomiski visizdevīgāko pieejamo zema trokšņa līmeņa bremzēšanas tehnoloģiju. Vides aizsardzības izmaksas iekļaut infrastruktūras maksā, ja tādējādi tiek palielināti kopējie infrastruktūras pārvaldītāja ieņēmumi, tiek atļauts tikai tad, ja šāda maksa saskaņā ar Autoceļu lietošanas nodevas likumu tiek piemērota kravu autopārvadājumiem. Ja vides aizsardzības maksas piemērošana rada papildu ieņēmumus, infrastruktūras pārvaldītājs šos ieņēmumus izmanto vides aizsardzības pasākumu īstenošanai saskaņā ar dzelzceļa vides aizsardzības politiku. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs nodrošina, lai tiktu saglabāta nepieciešamā informācija un varētu pārbaudīt vides aizsardzības maksas aprēķinu un tās piemērošanu.

(6) Šā panta ceturto un piekto daļu nepiemēro ritošā sastāva vienībām, kuras tiek izmantotas vai kuras paredzēts izmantot pārvadājumiem no trešajām valstīm vai uz trešajām valstīm, kuru dzelzceļa tīkla sliežu platums ir 1520 milimetri.

(7) Lai izvairītos no nevēlamām nesamērīgām svārstībām, var noteikt šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētās maksas kā vidējo vērtību atbilstošam vilcienu satiksmes pakalpojumu apjomam un laikposmiem. Šīs maksas relatīvo apmēru saista ar izmaksām, kas attiecināmas uz vilcienu satiksmes pakalpojumiem.

(8) Neatkarīgi no šā panta otrajā daļā noteiktā tiešo izmaksu principa visas atlaides no maksas, ko par jebkādiem pakalpojumiem pārvaldītājam piemēro publiskās lietošanas infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs, atbilst šādiem kritērijiem:

- 1) atlaides nav lielākas par infrastruktūras pārvaldītāja administratīvo izmaksu faktisko ietaupījumu (izņemot šīs daļas 2. punktā minēto gadījumu), un, nosakot atlaides apmēru, nevar ņemt vērā izmaksu ietaupījumu, kas jau ir ietverts piemērotajā maksā;

- 2) infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs var ieviest visiem infrastruktūras lietotājiem pieejamus maksas aprēķināšanas shēmā paredzētus līdzīgus atlaižu nosacījumus attiecībā uz konkrētām satiksmes plūsmām, paredzot atlaides, ko piemēro noteiktā laikposmā, lai veicinātu jaunu dzelzceļa pakalpojumu attīstību, vai atlaides, ar kuru palīdzību rosina nepietiekami izmantotu līniju izmantošanu;
- 3) atlaides var attiekties tikai uz maksu, ko piemēro konkrētai infrastruktūras daļai;
- 4) līdzīgiem pakalpojumiem piemēro maksas aprēķināšanas shēmā paredzētus līdzīgus atlaižu nosacījumus, kuri nediskriminējošā veidā attiecas uz visiem pārvaldītājiem.

(9) Ar shēmām, pēc kurām aprēķina maksu par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, pārvaldītājus un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju stimule līdz minimumam samazināt traucējumus un uzlabot dzelzceļu tīkla darbību, izmantojot darbības uzlabošanas shēmu. Šādā shēmā var ietvert sankcijas par rīcību, kas traucē tīkla darbību, kompensācijas tiem, kam traucējumu dēļ rodas zaudējumi, un prēmijas, ar kurām atalgo darbību, kas ir labāka par plānoto. Darbības uzlabošanas shēmas pamatprincipus, kurus piemēro visā dzelzceļa tīklā, nosaka Ministru kabinets.

(10) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāji (infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēji) sadarbojas, lai dotu iespēju piemērot efektīvas aprēķināšanas shēmas maksai par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai un koordinētu maksas aprēķināšanu vai iekasētu maksu par vilcienu satiksmes pakalpojumu sniegšanu, kas skar vairāk nekā vienu dzelzceļa sistēmas infrastruktūras tīklu Eiropas Savienībā. Īpaši tiek sekmēta starptautisko dzelzceļa pakalpojumu optimāla konkurētspēja un efektīva dzelzceļa tīklu izmantošana, šim nolūkam tiek izstrādātas piemērotas procedūras. Šādu sadarbību īsteno, lai dotu iespēju efektīvi piemērot šā likuma 11.¹ pantā minētos uzcenojumus un šā panta devītajā daļā minētās dzelzceļa tīkla darbības uzlabošanas shēmas, ja satiksme šķērso vairāk nekā vienu dzelzceļa sistēmas infrastruktūras tīklu Eiropas Savienībā.

(11) Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam un pārvaldītājam nediskriminējošā veidā var kompensēt tādas vides aizsardzības, negadījumu un infrastruktūras izmaksas, kuras nesedz konkurējošie transporta veidi. Katrā konkrētā gadījumā Ministru kabinets pieņem lēmumu par kompensācijas piešķiršanu, apmēru un izmaksāšanas kārtību, ievērojot šādus nosacījumus:

- 1) ja pārvaldītājam, kas saņem kompensāciju, ir ekskluzīvas tiesības, nodrošina, lai lietotāji gūtu labumu, kas pielīdzināms šai kompensācijai;
- 2) izmantotā metodoloģija un veiktie aprēķini dod iespēju uzskatāmi parādīt konkrētus izdevumus, ko nesedz konkurējošie transporta veidi.

(12) Sūdzību par shēmu, kura tiek piemērota, aprēķinot maksu par šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un par piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, vai sūdzību par jau noteikto šādu maksu publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras īpašnieks, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, kas neveic pārvaldītāja būtiskās funkcijas, pieteikuma iesniedzējs vai pārvaldītājs var iesniegt Valsts dzelzceļa administrācijai ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kad tā ir publicēta.”

11. Papildināt likumu ar 11.¹ un 11.² pantu šādā redakcijā:

“11.¹ pants. Izņēmumi maksas par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai noteikšanas principu piemērošanā

(1) Lai pilnībā segtu publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja izmaksas, ja tirgus situācija to pieļauj, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs maksai par šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un par piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, piemēro uzcenojumus.

(2) Pirms uzcenojumu piemērošanas publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs izvērtē to nozīmi vismaz šādos tirgus segmentos un izvēlas nozīmīgākos no tiem:

- 1) pasažieru pārvadājumi un kravu pārvadājumi;
- 2) vilcieni, kas pārvadā bīstamas kravas, un citi kravas vilcieni;
- 3) iekšzemes pārvadājumi un starptautiskie pārvadājumi;
- 4) kombinētie pārvadājumi un tieša vilcienu satiksme;
- 5) piepilsētas (reģionālie) pasažieru pārvadājumi un starppilsētu pasažieru pārvadājumi;
- 6) vilcieni, kuriem visi vagoni tiek pārvadāti no viena punkta uz vienu galamērķi, un vilcieni, kuriem katrs vagonš ir viena kravas vienība un vagoni maršrutā tiek piekabināti un atkabināti;
- 7) regulāri vilcienu satiksmes pakalpojumi un neregulāri vilcienu satiksmes pakalpojumi.

(3) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs var tirgus segmentus iedalīt sīkāk pēc pārvadātajām kravām vai pasažieriem.

(4) Nosaka arī tos tirgus segmentus, kuros pārvadātāji attiecīgajā brīdī nedarbojas, bet kuros tie var sniegt pakalpojumus laikposmā, kurā ir spēkā shēma, pēc kuras aprēķina maksu par šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un par piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām. Attiecībā uz minētajiem tirgus segmentiem nepiemēro uzcenojumus.

(5) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs iesniedz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam informāciju, kurā ietver to tirgus segmentu sarakstu, kuros piemēro uzcenojumus. Tirgus segmentu sarakstā ir vismaz šādi trīs segmenti:

- 1) kravu pārvadājumu pakalpojumi;
- 2) pasažieru pārvadājumu pakalpojumi, ko sniedz saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu;
- 3) citi pasažieru pārvadājumu pakalpojumi.

(6) Tirgus segmentu sarakstu publicē tīkla pārskatā un pārskata vismaz reizi piecos gados. Šo sarakstu uzrauga Valsts dzelzceļa administrācija.

(7) Uzcenojumus piemēro, pamatojoties uz efektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem principiem, vienlaikus garantējot optimālu dzelzceļa konkurētspēju un ievērojot pārvadātāju sasniegto produktivitātes pieaugumu. Maksas limenis neliedz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru izmantot tādiem tirgus segmentiem, kas var segt vismaz tiešās izmaksas, kā arī peļņas normu, ko pieļauj tirgus situācija.

(8) Ja publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs plāno grozīt būtiskus šā panta pirmajā, otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētās maksas aprēķināšanas nosacījumu elementus, tas publicē tos mājaslapā internetā vismaz trīs mēnešus pirms tīkla pārskata publicēšanas termiņa saskaņā ar šā likuma 28. panta piekto daļu.

(9) Lai pilnībā segtu radušās izmaksas, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs var noteikt lielāku maksu par pakalpojumiem attiecībā uz kravu pārvadājumiem no trešajām valstīm vai uz trešajām valstīm, kuru dzelzceļa tīkla sliekšņu platums ir 1520 milimetri.

(10) Attiecībā uz konkrētiem ieguldījumu projektiem nākotnē vai konkrētiem ieguldījumu projektiem, kas ir pabeigti pēc 1988. gada, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs var noteikt vai turpināt noteikt augstāku maksu, pamatojoties uz šādu projektu ilgtermiņa izmaksām, ja tie palielina efektivitāti vai izmaksu lietderību, vai abus šos

rādītājus un ja tos citādi nevarēja vai nevarētu sasniegt. Šādā maksas aprēķinā var ņemt vērā arī vienošanos par dalītu ar jaunajiem ieguldījumiem saistīto risku.

(11) Lai nepieļautu diskrimināciju, jebkura publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja noteiktā vidējā maksa un robežmaksa par līdzvērtīgiem infrastruktūras izmantošanas veidiem ir salīdzināma un vienādiem pakalpojumiem vienā un tajā pašā tirgus segmentā tiek piemērota vienāda maksa. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs iesniedz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam informāciju, norādot, ka šīm prasībām atbilst maksas aprēķināšanas nosacījumi. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs tos uzrāda tīkla pārskatā, ciktāl to ir iespējams izdarīt, neizpaužot konfidenciālu saimnieciskās darbības informāciju.

11.² pants. Maksas par apkalpes vietā sniegtajiem pakalpojumiem noteikšanas principi

(1) Maksu par apkalpes vietas operatora sniegtajiem pakalpojumiem nosaka apkalpes vietas operators.

(2) Maksa par piekļuvi sliežu ceļiem šā likuma 12.¹ panta otrajā daļā minētajās apkalpes vietās un šādās vietās sniegtajiem pakalpojumiem nepārsniedz to sniegšanas izmaksas, kam pieskaitīta samērīga peļņa.

(3) Ja pakalpojumus, kas minēti šā likuma 12.¹ panta trešajā un ceturtajā daļā, kā papildpakalpojumus sniedz tikai viens apkalpes vietas operators, maksa par šādu pakalpojumu nepārsniedz tā sniegšanas izmaksas, kam pieskaitīta samērīga peļņa.

(4) Apkalpes vietas operators, kas sniedz šā likuma 12.¹ panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētos pakalpojumus, saskaņā ar šā likuma 28. pantu informē infrastruktūras pārvaldītāju par maksām, kas jāiekļauj tīkla pārskatā, vai norāda mājaslapu internetā, kurā šāda informācija ir pieejama elektroniskā formātā bez maksas.

(5) Maksu par apkalpes vietas lietošanu maksā apkalpes vietas operatoram un izlieto tā saimnieciskās darbības finansēšanai.

(6) Apkalpes vietas operators Valsts dzelzceļa administrācijai sniedz visu vajadzīgo informāciju par piemēroto maksu un spēj pamatot pārvaldītājam, ka maksa par sniegtajiem pakalpojumiem, kas pārvaldītājam faktiski aprēķināta, ievērojot šā panta noteikumus, ir aprēķināta atbilstīgi tīkla pārskatā norādītajai informācijai.”

12. Izteikt 12. un 12.¹ pantu šādā redakcijā:

“12. pants. Maksas par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai aprēķins un iekasēšana

(1) Lēmumu par aprēķināto maksu par šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un par piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, pieņem publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs un sniedz Valsts dzelzceļa administrācijai visu nepieciešamo informāciju par to. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs spēj pamatot pārvaldītājam, ka minētā maksa, kas pārvaldītājam faktiski aprēķināta, ievērojot šā likuma attiecīgos noteikumus, ir aprēķināta atbilstīgi tīkla pārskatā norādītajai informācijai. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs lēmumus par maksas apmēru publicē savā mājaslapā internetā, norādot šo lēmumu publicēšanas datumu.

(2) Maksu par šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un par piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, iekasē publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs atbilstoši publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja izstrādātajai un apstiprinātajai (pēc konsultēšanās ar pieteikuma iesniedzējiem un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju) maksas iekasēšanas shēmai. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs

saņemto maksu izlieto savas saimnieciskās darbības finansēšanai. Maksas iekasēšanas shēmu publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs iesniedz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam iekļaušanai tikla pārskatā.

(3) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs var pieņemt lēmumu, ar kuru tiek aprēķināta maksa par jaudu, kas izmantota infrastruktūras apkopei. Šāda maksa nepārsniedz ieņēmumus, kurus apkopes darbu dēļ nav guvis publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs.

(4) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs var pieņemt lēmumu, ar kuru tiek aprēķināta attiecīga maksa par jaudas daļu, kas ir iedalīta, taču netiek izmantota. Šāda maksa par jaudas neizmantošanu stimulē efektīvu jaudas izmantošanu, un tā obligāti piemērojama pieteikuma iesniedzējiem, kuriem vilcienu ceļi ir iedalīti, bet kuri tiem iedalītos ceļus vai to daļu sistemātiski neizmanto.

(5) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs iesniedz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam informāciju, kurā norāda kritērijus, pēc kuriem, pamatojoties uz šā likuma 27. panta desmitajā daļā minētajos Ministru kabineta noteikumos norādītajiem principiem, konstatē, ka vilcienu ceļi netiek izmantoti. Šie kritēriji tiek publicēti tikla pārskatā, un to ievērošanu uzrauga Valsts dzelzceļa administrācija.

(6) Šā panta ceturtajā daļā minēto maksu sedz pieteikuma iesniedzējs vai pārvaldītājs, kas izraudzīts saskaņā ar šā likuma 27. panta otro daļu.

(7) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs pēc pieprasījuma informē jebkuru ieinteresēto personu par infrastruktūras jaudu, kura jau ir iedalīta pārvaldītājiem un kuru tie lieto.

(8) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs nodrošina, ka, pamatojoties uz shēmu, kura pārvaldītājiem tiek piemērota, aprēķinot maksājumu par šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un par piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, faktiskais maksājums atbilst tikla pārskatā minētajiem noteikumiem.

(9) Sūdzību par maksas iekasēšanas shēmu publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras īpašnieks, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, pieteikuma iesniedzējs vai pārvaldītājs var iesniegt Valsts dzelzceļa administrācijai ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kad tā publicēta.

(10) Sūdzību par faktisko maksājumu par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai pārvaldītājs var iesniegt Valsts dzelzceļa administrācijai ne vēlāk kā mēneša laikā no attiecīgā rēķina saņemšanas dienas.

12.¹ pants. Pārvaldītājiem sniedzamie pakalpojumi

(1) Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāji nediskriminējošā veidā visiem pārvaldītājiem sniedz minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu, kas ietver:

- 1) dzelzceļa infrastruktūras jaudas pieprasījumu izskatīšanu;
- 2) tiesības izmantot piešķirto jaudu;
- 3) dzelzceļa infrastruktūras (arī atzarojumu un pārmiju) izmantošanu;
- 4) vilcienu kustības vadību, ietverot signalizēšanu, regulēšanu, dispečera pakalpojumus un saziņu, kā arī informācijas sniegšanu par vilcienu kustību;
- 5) vilces elektroapgādes iekārtu izmantošanu, kur tās ir pieejamas;
- 6) visu citu informāciju, kas nepieciešama, lai ieviestu vai sniegtu pakalpojumu, kam iedalīta jauda.

(2) Apkalpes vietu operatori nediskriminējošā veidā visiem pārvadātājiem nodrošina piekļuvi (arī piekļuvi pa sliežu ceļiem) šādām apkalpes vietām, ja tādas ir, un pakalpojumiem, ko sniedz šādās vietās:

- 1) pasažieru dzelzceļa stacijas, to ēkas (arī piemērotas vietas biļešu pārdošanai) un cits aprīkojums (arī satiksmes informācijas sniegšanai);
- 2) kravas termināļi;
- 3) šķirotavas un vilcienu sastāvu komplektēšanas iekārtas, arī manevru iekārtas;
- 4) stāvēšanas ceļi;
- 5) apkopes iekārtas, izņemot apjomīgas apkopes iekārtas, kas paredzētas tādiem ritošā sastāva veidiem, kuriem vajadzīgas īpašas iekārtas;
- 6) citas tehniskas iekārtas, arī dzelzceļa ritošā sastāva tīrīšanas un mazgāšanas iekārtas;
- 7) jūras un iekšzemes ostu iekārtas, kas saistītas ar dzelzceļa darbību;
- 8) palīdzības iekārtas negadījumu seku novēršanai;
- 9) degvielas uzpildes iekārtas un degvielas piegāde šādām iekārtām (rēķinos maksu par degvielu norāda atsevišķi).

(3) Ja apkalpes vietas operators kā papildpakalpojumu sniedz jebkuru no šādiem pakalpojumiem, tad to sniedz pēc pieprasījuma visiem pārvadātājiem nediskriminējošā veidā:

- 1) vilces elektroenerģijas piegāde (maksu par to rēķinos norāda atsevišķi no maksas par elektroapgādes iekārtu izmantošanu), neskarot normatīvo aktu piemērošanu elektroenerģijas tirgus un lietošanas jomā;
- 2) pasažieru vilcienu (vagonu) uzsildīšana;
- 3) pakalpojumi saistībā ar bīstamo kravu pārvadājumiem un nestandarta vilcienu sastāvu kustību.

(4) Pārvadātāji var no dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja vai apkalpes vietas operatoriem kā papildpakalpojumus pieprasīt vēl citus pakalpojumus, kuri var ietvert:

- 1) piekļuvi telekomunikāciju tīkliem;
- 2) papildu informācijas nodrošināšanu;
- 3) ritošā sastāva tehnisko pārbaudi;
- 4) biļešu tirdzniecības pakalpojumus pasažieru stacijās;
- 5) apjomīgas apkopes pakalpojumus, ko sniedz apkalpes vietās, kas paredzētas tādiem ritošā sastāva veidiem, kuriem vajadzīgas īpašas iekārtas.

(5) Infrastruktūras pārvaldītājam vai apkalpes vietas operatoram nav pienākuma sniegt šā panta ceturtajā daļā minētos pakalpojumus. Ja infrastruktūras pārvaldītājs vai apkalpes vietas operators nolemj piedāvāt pārvadātājiem jebkuru no šiem pakalpojumiem, tad to pēc pieprasījuma sniedz nediskriminējošā veidā.”

13. Papildināt likumu ar 12.² pantu šādā redakcijā:

“12.² pants. Apkalpes vietas operatora darbība

(1) Lai garantētu, ka piekļuve apkalpes vietām, kas minētas šā likuma 12.¹ panta otrās daļas 1., 2., 3., 4., 7. un 9. punktā, un šajās vietās sniegtajiem pakalpojumiem ir pilnīgi pārredzama un nediskriminējoša, ja šādas apkalpes vietas operators kā struktūrvienība vienā juridiskajā personā ir tieši vai netieši pakļauts struktūrvienībai, kas veic ar dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu saistītu komercdarbību, un šai juridiskajai personai ir dominējošs stāvoklis valsts dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu tirgū, kurā izmanto šo apkalpes vietu, tad šis apkalpes vietas operatora darbību organizē tādā veidā, lai organizatoriskajā un lēmumu pieņemšanas ziņā operators būtu neatkarīgs no struktūrvienības, kas veic ar dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu saistītu komercdarbību. Šāda neatkarība nenozīmē, ka apkalpes vietās jāizveido atsevišķa juridiskā persona, un neatkarību var nodrošināt, vienā juridiskajā personā izveidojot atsevišķas struktūrvienības.

(2) Attiecībā uz visām šā likuma 12.¹ panta otrajā daļā minētajām apkalpes vietām operators un ar dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu saistītās komercdarbības veicējs nodrošina atsevišķu grāmatvedības uzskaiti, arī bilanci un peļņas un zaudējumu pārskatu.

(3) Ja apkalpes vietas darbību nodrošina infrastruktūras pārvaldītājs vai ja apkalpes vietas operators kā struktūrvienība vienā juridiskajā personā ir tieši vai netieši pakļauts struktūrvienībai, kas veic ar dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu saistītu komercdarbību, tad to, ka šā panta pirmās un otrās daļas prasības ir ievērotas, uzskata par pierādītu, ja ir izpildītas šā likuma 13.¹ pantā noteiktās prasības attiecībā uz infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja neatkarību.

(4) Atbildes uz pārvadātāju pieprasījumiem par piekļuvi apkalpes vietai, kas minēta šā likuma 12.¹ panta otrajā daļā, un tajā sniegtajiem pakalpojumiem sniedz saprātīgā termiņā, ko nosaka Valsts dzelzceļa administrācija. Šādus pieprasījumus var noraidīt vienīgi tad, ja ir pieejamas ilgtspējīgas alternatīvas, kas pārvadātājam dod iespēju veikt attiecīgo kravas vai pasažieru pārvadājumu tajā pašā vai alternatīvā maršrutā ar ekonomiski pieņemamiem nosacījumiem. Tas neuzliek apkalpes vietas operatoram pienākumu veikt ieguldījumus resursos vai apkalpes vietā, lai varētu apmierināt visus pārvadātāju pieprasījumus.

(5) Ja pārvadātāju pieprasījumi attiecas uz piekļuvi tādai apkalpes vietai, kura minēta šā likuma 12.¹ panta otrās daļas 1., 2., 3., 4., 7. vai 9. punktā un kuru pārvalda šā panta pirmajā un trešajā daļā minētais apkalpes vietas operators, vai uz tiesībām saņemt pakalpojumus šādā apkalpes vietā, tās operators rakstveidā pamato katru lēmumu par atteikumu un norāda iespējamās alternatīvas citās apkalpes vietās.

(6) Ja kādas šā likuma 12.¹ panta otrajā daļā minētās apkalpes vietas operators saņem pretrunīgus pieprasījumus, tas cenšas apmierināt visus pieprasījumus, ciktāl tas ir iespējams. Ja nav pieejama cita ilgtspējīga alternatīva un nav iespējams apmierināt visus attiecīgās vietas jaudas pieprasījumus, kas pamatoti ar pierādītām vajadzībām, pārvadātājs var iesniegt sūdzību Valsts dzelzceļa administrācijai, kura pārbauda lietas apstākļus un, ja nepieciešams, rīkojas, lai nodrošinātu attiecīgas jaudas daļas piešķiršanu minētajam pārvadātājam.

(7) Ja kāda šā likuma 12.¹ panta otrajā daļā minētā apkalpes vieta nav izmantota vismaz divus gadus pēc kārtas un pārvadātājs minētās apkalpes vietas operatoram ir izrādījis ar pierādītām vajadzībām pamatotu ieinteresētību piekļūt šai vietai, tās īpašnieks paziņo par visas apkalpes vietas vai tās daļas iznomāšanu vai izīrēšanu pakalpojumu sniegšanai, ja vien minētās apkalpes vietas operators nepierāda, ka neviens pārvadātājs to nevar izmantot tur notiekošo pārveides darbu dēļ.

(8) Ja kāda šā likuma 12.¹ panta otrajā daļā minētā apkalpes vieta nav izmantota vismaz divus gadus pēc kārtas, tās īpašnieks var paziņot par visas apkalpes vietas vai tās daļas iznomāšanu vai izīrēšanu, vai atsavināšanu. Ja triju mēnešu laikā pēc šā paziņojuma nav saņemti piedāvājumi, apkalpes vietas operatoram ir tiesības slēgt apkalpes vietu, par to vismaz trīs mēnešus iepriekš paziņojot Valsts dzelzceļa administrācijai un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam.”

14. Papildināt 13. pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ar dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu saistītās darbības jomas un ar dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu saistītās darbības jomas uzskaiti veic tā, lai būtu iespējams uzraudzīt, vai tiek ievērots aizliegums vienai darbības jomai saņemtos valsts, pašvaldības vai Eiropas Savienības līdzekļus nodot citai darbības jomai, un uzraudzīt, kā tiek izmantoti ieņēmumi no maksām par šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minētajiem pakalpojumiem un peļņa no citas komercdarbības.”

15. 13.¹ pantā:

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veikšanas izmaksas iekļauj maksā par publiskās dzelzceļa infrastruktūras lietošanu. Būtisko funkciju

veikšanai nepieciešamo finansējuma apmēru nosaka būtisko funkciju veicējs atbilstoši maksas aprēķināšanas shēmai un ievērojot koncerna vispārējos finanšu un personāla vadības principus. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs kārtību, kādā veicami norēķini par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veikšanu, nosaka maksas iekasēšanas shēmā.”;

izteikt ceturtais daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(4) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja neatkarību nodrošina, ievērojot šādus noteikumus:”;

papildināt ceturtais daļas 1. punktu pēc vārdiem “jebkādu amatu jebkura pārvadātāja struktūrās” ar vārdiem “un šādu uzņēmumu kapitāla daļu (akciju) iegūšanu”;

izteikt piektās daļas 1. punktu šādā redakcijā:

“1) publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja valdes locekļi un vadošie darbinieki, kuru kompetencē ietilpst lēmumu pieņemšana par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veikšanu, nevar būt valdošā uzņēmuma (kapitālsabiedrības) dalībnieki (akcionāri) un nedrīkst ieņemt amatu vai citādi iesaistīties valdošā uzņēmuma (kapitālsabiedrības) struktūrās;”;

aizstāt piektās daļas 2. punktā vārdus “gada finanšu plānu vai tam līdzīgus finanšu plānošanas dokumentus un noteikt vispārīgus ierobežojumus attiecībā uz parādsaistībām” ar vārdiem “gada pārskatu”;

papildināt piektās daļas 3. punktu ar vārdiem “vai kompetenci”;

papildināt septīto daļu ar 6. punktu šādā redakcijā:

“6) sešus mēnešus pirms termiņa beigām publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja dalībnieks (akcionārs) informē Valsts dzelzceļa administrāciju par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja valdes locekļa iecelšanu uz jaunu pilnvaru termiņu vai pamato viņa atbrīvošanu pēc termiņa beigām. Valsts dzelzceļa administrācija nekavējoties, ne ilgāk kā triju nedēļu laikā no publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja dalībnieka (akcionāra) pamatojuma saņemšanas dienas, iesniedz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja dalībnieku (akcionāru) sapulcei lēmumu, ar kuru piekrīt plānotajai valdes locekļa atbrīvošanai pēc termiņa beigām vai pret to iebilst, ja rodas šaubas par iesniegtā pamatojuma pietiekamību. Šo Valsts dzelzceļa administrācijas lēmumu publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja dalībnieks (akcionārs) un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja valdes loceklis, par kuru ir pieņemts Valsts dzelzceļa administrācijas lēmums, var pārsūdzēt tiesā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Valsts dzelzceļa administrācijas lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.”

16. 14. pantā:

izslēgt pirmajā daļā vārdus “Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai”;

izslēgt ceturtajā daļā vārdus “Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija”.

17. Izteikt 15. pantu šādā redakcijā:

“15. pants. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras zeme

(1) Zeme valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā ir valsts īpašums. Šo valsts zemi nevar pārdot, dāvināt vai citādi atsavināt. Ja dzelzceļa zemes nodalījuma joslā uz zemes vai zemē, kas pieder vai piekrīt valstij Satiksmes ministrijas personā, atrodas vai ir

plānots izvietot šā likuma 6. pantā minētajam valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam piederošus dzelzceļa infrastruktūras elementus, šo valstij Satiksmes ministrijas personā piederošo vai piekrītošo zemi tam nodod valdījumā satiksmes ministrs.

(2) Šā likuma 6. pantā minētais valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs tam valdījumā nodoto valstij piederošo vai piekrītošo zemi (šā panta pirmā daļa) var nodot lietošanā vai apgrūtināt ar servitūtiem ēku, būvju, virszemes vai pazemes komunikāciju celtniecībai vai citas saimnieciskās darbības veikšanai. Šajos gadījumos valsts publiskās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs rīkojas valsts vārdā. Lēmumu par šajā daļā minētās valstij piederošās vai piekrītošās zemes iznomāšanu ar apbūves tiesībām pieņem Ministru kabinets. Ministru kabinets izdod noteikumus par šajā daļā minētās valstij piederošās vai piekrītošās zemes nodošanu lietošanā vai apgrūtināšanu ar servitūtiem ēku, būvju, virszemes vai pazemes komunikāciju celtniecībai vai citas saimnieciskās darbības veikšanai.

(3) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam un apkalpes vietas operatoram ir servitūta tiesības uz citām juridiskajām un fiziskajām personām piederošo zemi, uz kuras atrodas dzelzceļa infrastruktūras elementi. Servitūtu nodibina likumā noteiktajā kārtībā. Zemes lietotājs tās īpašniekam par servitūtu maksā atlīdzību saskaņā ar vienošanos, tomēr ne lielāku par pieciem procentiem gadā no zemes kadastrālās vērtības.

(4) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam, ievērojot zemes jautājumos pieņemtos likumus un citus normatīvos aktus, ir tiesības šķērsot zemes nodalījuma joslai piegulošo tam nepiederošo zemes gabalu, lai piekļūtu infrastruktūras elementiem.

(5) Pirmpirkuma tiesības uz zemi un citu nekustamo īpašumu valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā ir valstij Satiksmes ministrijas personā.”

18. Papildināt likumu ar 22.¹ pantu šādā redakcijā:

“22.¹ pants. Paredzētās darbības akceptēšana attiecībā uz dzelzceļa būvēm un objektiem

Ja atbilstoši likumam “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” ir sagatavots ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums un saņemts kompetentās institūcijas atzinums sakarā ar valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras objekta izveidošanu vai būtisku pārmaiņu veikšanu tajā un šis objekts ir iekļauts Eiropas transporta tīklā (TEN-T) un tā prioritāro projektu sarakstā, lēmumu par paredzētās darbības akceptēšanu, izvērtējot attiecīgo pašvaldību viedokli, pieņem Ministru kabinets.”

19. 23. pantā:

izslēgt trešo daļu;

papildināt pantu ar ceturto, piekto, sesto, septīto, astoto un deviņto daļu šādā redakcijā:

“(4) Pārvaldītāju kā komercsabiedrību (neatkarīgi no tā, kam tā pieder) pārvalda saskaņā ar principiem, kas attiecas uz komercsabiedrībām. Tas attiecas arī uz to sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām, kuras pārvaldītājam uzlikusi valsts, un uz sabiedrisko pakalpojumu līgumiem, kurus tas slēdz ar kompetentajām valsts iestādēm.

(5) Pārvaldītājs izstrādā savus saimnieciskās darbības plānus, kuros ietver ieguldījumu un finanšu programmas. Šādus plānus izstrādā, lai panāktu pārvaldītāja finanšu līdzsvaru un sasniegtu pārējos tehniskos, komerciālos un finanšu pārvaldības mērķus. Plānos norāda arī līdzekļus minēto mērķu sasniegšanai.

(6) Balstoties uz vispārējām politikas pamatnostādņēm, ko pieņem valsts, un ņemot vērā valsts plānus un līgumus (kuri var būt noslēgti uz vairākiem gadiem), arī ieguldījumu un finanšu plānus, pārvaldītājam ir jo īpaši tiesības brīvi:

- 1) izveidot iekšējo struktūru, ievērojot šā likuma 13.¹ panta noteikumus;
- 2) kontrolēt pakalpojumu sniegšanu un pārdošanu un noteikt to cenu;

- 3) pieņemt lēmumus par personālu, aktīviem un iepirkumiem;
- 4) paplašināt savu tirgus daļu, attīstīt jaunas tehnoloģijas un jaunus pakalpojumus un ieviest jebkādas inovatīvas pārvaldes metodes;
- 5) ieviest jaunas aktivitātes ar dzelzceļa saimniecisko darbību saistītās nozarēs.

(7) Piemērojot šā panta sesto daļu, neskarti paliek Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra regulas (EK) Nr. 1370/2007 par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Padomes regulu (EEK) Nr. 1107/70 (turpmāk — regula (EK) Nr.1370) noteikumi.

(8) Pāravadātājs peļņas un zaudējumu pārskatu un bilanci sagatavo un publicē atsevišķi par saimniecisko darbību, kas saistīta ar dzelzceļa kravas pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu, un atsevišķi par darbībām, kas saistītas ar dzelzceļa pasažieru pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu. Līdzekļus, kas samaksāti par darbībām, kuras saistītas ar pārvadājumu pakalpojumiem, kā maksa par sabiedriskajiem pakalpojumiem, attiecīgajos pārskatos atspoguļo nošķirti saskaņā ar regulas (EK) Nr. 1370 7. pantu un nenovirza darbībām, kas saistītas ar citu transporta pakalpojumu sniegšanu vai ar citu saimniecisko darbību.

(9) Ar dzelzceļa kravas pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu saistītās darbības jomas un ar dzelzceļa pasažieru pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu saistītās darbības jomas uzskaiti veic tā, lai būtu iespējams uzraudzīt, vai tiek ievērots aizliegums vienai darbības jomai saņemt valsts, pašvaldības vai Eiropas Savienības līdzekļus nodot citai darbības jomai.”

20. Papildināt 25.¹ pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Valsts apdraudējuma gadījumā Ministru kabinetam ir tiesības lemt par prioritāru valsts aizsardzības vajadzībām nepieciešamo militāro kravu dzelzceļa pārvadājumu organizēšanu un veikšanu (ieskaitot iekraušanu un izkraušanu).”

21. Izteikt 25.² pantu šādā redakcijā:

“25.² pants. Pasažieru pārvadājumu pakalpojumi, kuru galvenais mērķis ir pārvadāt pasažierus starp stacijām, kas atrodas dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs

(1) Pāravadātājam, kura sniegtā pasažieru pārvadājumu pakalpojuma galvenais mērķis ir pārvadāt pasažierus starp stacijām, kas atrodas dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs, veicot šādu pārvadājumu, ir tiesības attiecīgajā maršrutā Latvijas teritorijā uzņemt un izlaist pasažierus jebkurā stacijā vai pieturas punktā. Šis pāravadātāja tiesības ir ierobežojamas, ja tiek izjaukts noslēgto valsts vai pašvaldības dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līgumu ekonomiskais līdzsvars.

(2) Nosakot, vai pāravadātāja sniegtā pasažieru pārvadājumu pakalpojuma galvenais mērķis ir pārvadāt pasažierus starp stacijām, kas atrodas dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs, un vai šāds pakalpojums izjauc noslēgtā valsts vai pašvaldības dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līguma ekonomisko līdzsvaru, piemēro arī Komisijas 2014. gada 11. augusta īstenošanas regulu (ES) Nr.869/2014 par jauniem dzelzceļa pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem, kurā noteiktā regulatīvā iestāde ir Valsts dzelzceļa administrācija.

(3) To, vai pāravadātāja sniegtā pasažieru pārvadājumu pakalpojuma galvenais mērķis ir pārvadāt pasažierus starp stacijām, kas atrodas dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs, nosaka Valsts dzelzceļa administrācija, ja saņemts attiecīgā pāravadātāja iesniegums, tādas kompetentās iestādes iesniegums, kas noslēgusi valsts vai pašvaldības dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līgumu, vai tāda pāravadātāja iesniegums, kas izpilda pasūtījuma līgumu Latvijas teritorijā attiecīgajā starptautiskajā pasažieru pārvadājumu maršrutā.

(4) To, vai noslēgtā valsts vai pašvaldības dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līguma ekonomiskais līdzsvars tiktu izjaukts, nosaka Valsts dzelzceļa administrācija, pamatojoties uz objektīvu ekonomisko analīzi un iepriekš noteiktiem kritērijiem, ja saņemts tādas kompetentās iestādes iesniegums, kas noslēgusi valsts vai pašvaldības dzelzceļa pasažieru pārvadājumu

pasūtījuma līgumu, vai jebkuras citas tādas ieinteresētās kompetentās iestādes iesniegums, kurai ir tiesības ierobežot piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai, vai tāda pārvadātāja iesniegums, kas izpilda pasūtījuma līgumu Latvijas teritorijā attiecīgajā starptautiskajā pasažieru pārvadājumu maršrutā, vai dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja iesniegums.

(5) Kompetentā iestāde, kas noslēgusi valsts vai pašvaldības dzelzceļa pasažieru pārvadājumu pasūtījuma līgumu, un pārvadātāji, kas sniedz sabiedriskā transporta pakalpojumus, sniedz Valsts dzelzceļa administrācijai informāciju, kas nepieciešama, lai konkrētajā lietā pieņemtu pamatotu lēmumu. Valsts dzelzceļa administrācija izskata šo informāciju, ja nepieciešams, pieprasa vajadzīgo informāciju no citām iesaistītajām personām un mēneša laikā pēc šīs informācijas saņemšanas sāk apspriedes ar tām. Ja nepieciešams, Valsts dzelzceļa administrācija apspriežas ar visām iesaistītajām personām. Valsts dzelzceļa administrācija informē par konkrētajā lietā pieņemto lēmumu Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, bet ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc tam, kad saņemta visa attiecīgā informācija.

(6) Valsts dzelzceļa administrācija pamato pieņemto lēmumu. Tajā norāda termiņu un nosacījumus, saskaņā ar kuriem kompetentā iestāde, kas noslēgusi valsts vai pašvaldības dzelzceļa pasažieru pārvadājumu pasūtījuma līgumu, pārvadātājs, kas izpilda pasūtījuma līgumu Latvijas teritorijā šajā starptautiskajā pasažieru pārvadājumu maršrutā, dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs vai pārvadātājs, kas meklē iespēju piekļūt infrastruktūrai, var pieprasīt, lai Valsts dzelzceļa administrācija uzsāk administratīvo procesu no jauna.”

22. Izteikt 27. pantu šādā redakcijā:

“27. pants. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadalīšana

(1) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs ir atbildīgs par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un jo īpaši nodrošina, ka infrastruktūras jauda tiek iedalīta taisnīgā un nediskriminējošā veidā.

(2) Infrastruktūras jaudas pieprasījumus var iesniegt pieteikuma iesniedzēji. Lai varētu izmantot infrastruktūras jaudu, pieteikuma iesniedzēji, kuri nav pārvadātāji, izraugās pārvadātāju, kas saskaņā ar šā likuma 27.¹ pantu noslēdz līgumu ar infrastruktūras pārvaldītāju. Pieteikuma iesniedzējs var prasīt, lai infrastruktūras pārvaldītājs noslēdz tādu līgumu, kas piešķir tiesības pašam pieteikuma iesniedzējam samaksāt par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu.

(3) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadalīšanā prioritāte ir tiem dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumiem, kuri tiek sniegti uz valsts vai pašvaldības dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līguma pamata, kā arī ārvalstu bruņoto spēku vai Nacionālo bruņoto spēku atbalstam, un pakalpojumiem, kas pilnīgi vai daļēji tiek sniegti, izmantojot īpašiem nolūkiem (ātrgaitas, kravas un tamlīdzīgiem pārvadājumiem) paredzētu vai būvētu valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru. Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs var prasīt to zaudējumu atlīdzību, kuri tam rodas, ievērojot noteiktās pārvadājumu prioritātes.

(4) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs pieteikuma iesniedzējiem var izvirzīt prasības, lai nodrošinātu publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam pamatoti gaidāmos ieņēmumus nākotnē un infrastruktūras izmantošanu. Šādas prasības ir atbilstošas, pārredzamas un nediskriminējošas. Prasīt var tikai tādu finanšu garantiju, kas nepārsniedz attiecīgu, pieteikuma iesniedzēja paredzēto pārvadājumu apjomam proporcionālu lielumu, kā arī apliecinājumu pieteikuma iesniedzēja spējām sagatavot infrastruktūras jaudai atbilstīgus piedāvājumus. Nosakot minētās prasības, ievēro kritērijus, kas ietverti Komisijas 2015. gada 6. janvāra īstenošanas regulā (ES) 2015/10 par kritērijiem pieteikuma iesniedzējiem, kas pieteikušies uz dzelzceļa infrastruktūras jaudu, un īstenošanas regulas (ES) Nr.870/2014 atcelšanu (turpmāk — īstenošanas regula (ES) 2015/10). Īstenošanas regulā (ES) 2015/10 noteiktā regulatīvā iestāde ir Valsts dzelzceļa administrācija.

(5) Ja pieteikuma iesniedzējs plāno pieprasīt dzelzceļa infrastruktūras jaudu, lai sniegtu dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu, kura galvenais mērķis ir pārvadāt pasažierus starp stacijām,

kas atrodas dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs, tas informē infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēju, infrastruktūras pārvaldītāju un Valsts dzelzceļa administrāciju. Lai izvērtētu, vai pārvadātāja sniegtā pārvadājumu pakalpojuma galvenais mērķis ir pārvadāt pasažierus starp stacijām, kas atrodas dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs, un kāda ir iespējamā ekonomiskā ietekme uz spēkā esošajiem valsts vai pašvaldības dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līgumiem, Valsts dzelzceļa administrācija nodrošina, ka tiek informēta kompetentā iestāde, kas noslēgusi valsts vai pašvaldības dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līgumu, un pārvadātājs, kas izpilda šo pasūtījuma līgumu Latvijas teritorijā attiecīgajā starptautiskajā pasažieru pārvadājumu maršrutā, kā arī jebkura cita ieinteresētā kompetentā iestāde, kurai ir tiesības ierobežot piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai.

(6) Jaudas pieprasījuma iesniegumus izskata, ievērojot šā panta desmitajā daļā minēto Ministru kabineta noteikto kārtību, kā arī pieejamo un atbilstoši likumā noteiktajām prioritātēm jau sadalīto publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jaudu.

(7) Tiesības izmantot infrastruktūras jaudu pieteikuma iesniedzējiem var piešķirt uz laiku, kas nepārsniedz viena kustības grafika spēkā esības termiņu. Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs, kā arī infrastruktūras pārvaldītājs, ja tiek skarta tā darbības joma, un pieteikuma iesniedzējs var noslēgt šā likuma 27.² pantā minēto pamata vienošanos par attiecīgās dzelzceļa infrastruktūras jaudas izmantošanu laikposmā, kas pārsniedz viena kustības grafika spēkā esības termiņu. Pieteikuma iesniedzējs, kas ir pamata vienošanās puse, savu infrastruktūras jaudas pieprasījumu iesniedz saskaņā ar minēto vienošanos.

(8) Pieteikuma iesniedzējam, kuram piešķirta noteikta infrastruktūras jauda, nav tiesību šo jaudu par atlīdzību vai bez atlīdzības nodot citiem, izņemot gadījumu, kad šo jaudu izmanto pārvadātājs tāda pieteikuma iesniedzēja uzdevumā, kurš nav pārvadātājs. Citāda infrastruktūras jaudas nodošana ir aizliegta un noved pie izslēgšanas no turpmākā infrastruktūras jaudas sadales procesa.

(9) Ja pēc pieprasītās jaudas koordinēšanas un apspriešanās ar pieteikuma iesniedzējiem nav iespējams pienācīgi apmierināt infrastruktūras jaudas pieprasījumus, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs nekavējoties paziņo, ka attiecīgā infrastruktūras daļa ir pārslogota. To dara arī attiecībā uz infrastruktūru, kuras jauda tuvākajā laikā var kļūt nepietiekama.

(10) Ministru kabinets nosaka:

- 1) kārtību, kādā tiek plānots un koordinēts kustības grafiks, sadalīta publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jauda (kā arī šīs infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja un infrastruktūras pārvaldītāja rīcību, ja infrastruktūra ir pārslogota) un notiek sadarbība, sadalot infrastruktūras jaudu vairāk nekā vienā tīklā;
- 2) pārvadājumu veikšanas iesnieguma vai apkopes darbu veikšanas paziņojuma saturu, tam pievienojamos dokumentus, to izskatīšanas kārtību;
- 3) jaudas palielināšanas plāna saturu;
- 4) rīcību vilcienu kustības organizēšanai, arī traucējumu gadījumā un tādā gadījumā, ja infrastruktūras jauda tiek pieprasīta pēc kustības grafika izstrādāšanas;
- 5) principus, pēc kuriem izstrādā kritērijus, lai konstatētu, ka sliežu ceļi vai to daļa netiek izmantota.

(11) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs, ievērojot šā panta desmitajā daļā minētos Ministru kabineta noteikumus, var izstrādāt un apstiprināt jaudas sadales shēmu, ko publicē savā mājaslapā internetā un iesniedz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam iekļaušanai tīkla pārskatā.

(12) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras īpašnieka, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko

funkciju veicēja, pārvadātāja un pieteikuma iesniedzēja strīdus par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali, kā arī par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja lēmumu par konkrēta pārvadātāja vilciena nozīmēšanu, atteikumu piešķirt infrastruktūras jaudu vai par jaudas piedāvājuma noteikumiem izskata un pusēm saistošus lēmumus pieņem Valsts dzelzceļa administrācija. Sūdzību par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali vai par atteikumu piešķirt infrastruktūras jaudu var iesniegt mēneša laikā pēc tam, kad publicēts jaudas sadales plāns vai paziņots atteikums piešķirt infrastruktūras jaudu.

(13) Lēmumu par strīdu saistībā ar infrastruktūras jaudas sadali, par atteikumu piešķirt infrastruktūras jaudu vai par jaudas piedāvājuma noteikumiem Valsts dzelzceļa administrācija pieņem šālikuma 31. panta 2.² daļā minētajā termiņā, un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras īpašnieks, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs, pārvadātājs un pieteikuma iesniedzējs var to pārsūdzēt tiesā likumā noteiktajā kārtībā. Valsts dzelzceļa administrācija pieņem lēmumu, ar kuru apstiprina, ka publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja lēmums nav jāgroza, vai pieprasa minētā lēmuma grozīšanu saskaņā ar tās norādījumiem, bet attiecībā uz diskriminējošu operatīvo rīcību izlemj, kādi pasākumi veicami, lai turpmāk nepieļautu šādus pārkāpumus.”

23. Papildināt likumu ar 27.¹, 27.² un 27.³ pantu šādā redakcijā:

“27.¹ pants. Pārvadātāja un dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja līgumi

Pārvadātājs slēdz nepieciešamos līgumus ar izmantojamās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju. Šādu līgumu noteikumi ir nediskriminējoši un pārredzami.

27.² pants. Pamata vienošanās

(1) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs, kā arī infrastruktūras pārvaldītājs, ja tiek skarta tā darbības joma, un pieteikuma iesniedzējs var noslēgt pamata vienošanos. Tā konkrētīzē pieteikuma iesniedzēja pieprasītās un tam piedāvātās infrastruktūras jaudas raksturlielumus laikposmā, kas pārsniedz viena kustības grafika spēkā esības termiņu. Pamata vienošanās detalizēti nenorāda vilcienu ceļu, bet apmierina pieteikuma iesniedzēja likumīgās komerciālās vajadzības. Šādu pamata vienošanos vispirms apstiprina Valsts dzelzceļa administrācija.

(2) Pamata vienošanās neliedz citiem pieteikuma iesniedzējiem vai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam izmantot attiecīgo infrastruktūru.

(3) Pamata vienošanās pieļauj tās noteikumu grozīšanu vai ierobežošanu, lai varētu labāk izmantot dzelzceļa infrastruktūru. Pamata vienošanās tekstā var paredzēt sankcijas gadījumā, kad nepieciešams vienošanos pārveidot vai izbeigt.

(4) Pamata vienošanos parasti slēdz uz pieciem gadiem un var katru reizi atjaunot uz laikposmu, kas vienāds ar sākotnējo. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs īpašos gadījumos var piekrist īsākam vai ilgākam laikposmam. Jebkuru laikposmu, kas ir ilgāks par pieciem gadiem, pamato ar komerciālu līgumu esību, specializētiem ieguldījumiem vai risku.

(5) Par pakalpojumiem, kuriem izmanto šā likuma 27.³ pantā minēto specializēto infrastruktūru, kam vajadzīgi lieli un ilgtermiņa ieguldījumi, kurus pieteikuma iesniedzējs pienācīgi pamato, pamata vienošanos var slēgt uz 15 gadiem. Laikposms, kas ilgāks par 15 gadiem, ir iespējams vienīgi izņēmuma gadījumā, piemēram, saistībā ar liela apjoma ilgtermiņa ieguldījumu, īpaši ja uz šādu ieguldījumu attiecas līgumsaistības, arī daudzgadu amortizācijas plāns. Šādos īpašos gadījumos pamata vienošanās tekstā var sīki noteikt jaudas raksturlielumus, kas pieteikuma iesniedzējam jānodrošina pamata vienošanās darbības laikā. Minētie raksturlielumi var ietvert arī vilcienu ceļu izmantošanas biežumu, to apjomu un kvalitāti. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs var samazināt rezervēto jaudu, ja

vismaz vienu mēnesi tās izmantošanas apjoms ir mazāks par tīkla pārskatā noteikto robežkvotu un tas nav noticis tādu iemeslu dēļ, kuriem nav ekonomiska rakstura un kurus pieteikuma iesniedzējs nevar ietekmēt.

(6) Ievērojot komercnoslēpumu, jebkuras pamata vienošanās vispārīgo būtību dara zināmu jebkurai ieinteresētajai personai.

27.³ pants. Specializētā infrastruktūra

(1) Infrastruktūras jaudu uzskata par pieejamu izmantošanai visu to veidu pakalpojumu sniegšanai, kas atbilst vilcienu ceļa darbībai nepieciešamajiem parametriem.

(2) Ja ir pieejami alternatīvi maršruti, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām var paredzēt, ka konkrētu infrastruktūru izmanto konkrētiem pārvadājuma veidiem. Ja notikusi šāda izvēle, publiskās lietošanas infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs, iedalot infrastruktūras jaudu, var dot priekšroku konkrētam pārvadājuma veidam. Šāda izraudzīšanās nekavē izmantot šo infrastruktūru cita veida pārvadājumiem, ja infrastruktūras jauda ir pieejama.

(3) Ja infrastruktūrai ir noteikts specializētas infrastruktūras statuss, to norāda tīkla pārskatā.”

24. Izteikt 28. pantu šādā redakcijā:

“28. pants. Tīkla pārskats

(1) Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām sagatavo un publicē tīkla pārskatu, kas iegūstams par maksu, kura nepārsniedz minētā pārskata publicēšanas izmaksas. Tīkla pārskatu publicē vismaz valsts valodā un vēl kādā Eiropas Savienības oficiālajā valodā. Tīkla pārskata saturs bez maksas ir publiski pieejams elektroniskā formātā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja mājaslapā internetā. Tīkla pārskats ir pieejams arī tādā mājaslapā internetā, ko, savstarpēji sadarbojoties, kopīgi izveido attiecīgie infrastruktūras pārvaldītāji, ja satiksme šķērso vairāk nekā vienu dzelzceļa sistēmas tīklu Eiropas Savienībā.

(2) Tīkla pārskatā sniedz pārvadātājiem pieejamās infrastruktūras raksturojumu un informāciju par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi konkrētai dzelzceļa infrastruktūrai. Tīkla pārskatā ietver arī informāciju par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi apkalpes vietām, kas ir savienotas ar infrastruktūras pārvaldītāja tīklu, un attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu šajās vietās vai norāda mājaslapu internetā, kur bez maksas ir pieejama šāda informācija.

(3) Tīkla pārskata saturu nosaka Ministru kabinets.

(4) Tīkla pārskatu pastāvīgi atjaunina un, ja nepieciešams, groza.

(5) Tīkla pārskatu publicē vismaz četrus mēnešus pirms infrastruktūras jaudas pieprasījumu iesniegšanas termiņa.

(6) Maksas aprēķināšanas sistēmu (shēmu) un maksāšanas noteikumus, ko piemēro starptautiskiem kravu pārvadājumu pakalpojumiem no trešajām valstīm vai uz trešajām valstīm, kuru dzelzceļa tīkla sliežu platums ir 1520 milimetri, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs publicē savā mājaslapā internetā vismaz divus mēnešus pirms attiecīgās infrastruktūras maksas stāšanās spēkā un tos neiekļauj tīkla pārskatā.”

25. Izteikt 29. pantu šādā redakcijā:

“29. pants. Satiksmes ministrijas kompetence dzelzceļa transporta nozarē

Valsts politiku dzelzceļa transporta nozarē īsteno Satiksmes ministrija atbilstoši transporta politikas plānošanas dokumentiem.”

26. 30. pantā:

aizstāt 2.¹ daļā skaitli un vārdu “0,26 procentu” ar skaitli un vārdu “0,34 procentu”;

papildināt ceturto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Uz Valsts dzelzceļa administrācijas direktora amatu var pretendēt personas, kuras atbilst Valsts civildienesta likuma prasībām un kurām ir atbilstoša kompetence un attiecīga pieredze dzelzceļa jomā.”;

papildināt pantu ar 4.¹ daļu šādā redakcijā:

“(4¹) Norādījumus lietās, kas saistītas ar Valsts dzelzceļa administrācijas sūdzību izskatīšanas funkcijas un tirgus uzraudzības funkcijas veikšanu dzelzceļa jomā, kā arī personāla komplektēšanas jautājumos Valsts dzelzceļa administrācijas direktoram un citām amatpersonām nevar dot ne Ministru kabinets, ne satiksmes ministrs, ne citas personas. Minētajās lietās Valsts dzelzceļa administrācija nesaskaņo uzziņu ar Satiksmes ministriju.”

27. 31. pantā:

izteikt pirmās daļas 8. un 9. punktu šādā redakcijā:

“8) izskata pieteikuma iesniedzēja sūdzības, ja tas uzskata, ka notikusi netaisnība, diskriminācija, vai ja tas ir cietis jebkādā citā veidā, jo īpaši sūdzības par lēmumiem, ko pieņēmis publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs vai attiecīgos gadījumos pārvadātājs vai apkalpes vietas operators par:

- a) tikla pārskatu tā provizorisksajā un galīgajā variantā,
- b) tikla pārskatā minētajiem kritērijiem,
- c) jaudas sadales procesu un tā iznākumu,
- d) maksas aprēķināšanas un iekasēšanas shēmu,
- e) infrastruktūras maksas samaksāšanu tādā apjomā vai struktūrā, kādu no pieteikuma iesniedzēja prasa vai var prasīt,
- f) piekļuves kārtību saskaņā ar šā likuma 5.¹, 12.¹, 12.² un 25.² pantu,
- g) pakalpojumu pieejamību un pakalpojumu maksas noteikšanu saskaņā ar šā likuma 12.¹ un 12.² pantu;

9) uzrauga konkurences situāciju dzelzceļa pakalpojumu tirgos un pēc savas iniciatīvas, kā arī lai nepieļautu pieteikuma iesniedzēju diskrimināciju, jo īpaši kontrolē šīs daļas 8. punkta “a”, “b”, “c”, “d”, “e”, “f” un “g” apakšpunktā norādītos jautājumus un pārbauda, vai tikla pārskatā nav iekļautas diskriminējošas normas un vai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam vai infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējam nav piešķirta tāda rīcības brīvība, kas varētu tikt izmantota pieteikuma iesniedzēju diskriminēšanai;”;

papildināt pirmās daļas 12. punktu ar vārdiem un skaitli “un pieņem lēmumus par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras reģistrēšanu privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras statusā šā likuma 5. panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā”;

izslēgt pirmās daļas 14. punktā vārdu “kravu”;

papildināt pirmo daļu ar 21. un 22. punktu šādā redakcijā:

“21) nodrošina, ka infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja noteiktā maksa atbilst šajā likumā paredzētajiem maksas aprēķināšanas nosacījumiem un nav diskriminējoša, uzrauga pieteikuma iesniedzēju un infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja pārrunas par infrastruktūras maksas apjomu un ievieci, ja pārrunās varētu tikt pārkāpti šā likuma noteikumi;

- 22) regulāri un ne retāk kā reizi divos gados apspriežas ar dzelzceļa kravu un pasažieru pārvadājumu pakalpojumu lietotāju pārstāvjiem, lai ņemtu vērā viņu viedokli par dzelzceļa tirgu.”;

papildināt pantu ar 2.¹, 2.², 2.³ un 2.⁴ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Valsts dzelzceļa administrācijai ir tiesības veikt infrastruktūras pārvaldītāju, apkalpes vietu operatoru un — attiecīgajā gadījumā — pārvaldātāju revīzijas vai ierosināt ārēju revīziju veikšanu, lai pārbaudītu atbilstību šā likuma 13. panta pirmās un ceturtās daļas un 23. panta astotās un devītās daļas noteikumiem par grāmatvedības uzskaites nošķiršanu. Grāmatvedības uzskaites informāciju, kas pēc pieprasījuma iesniedzama Valsts dzelzceļa administrācijai, nosaka Ministru kabinets. Valsts dzelzceļa administrācija no šīs informācijas var arī izdarīt secinājumus par valsts atbalsta jautājumiem, neskarot par tiem atbildīgo valsts iestāžu pilnvaras. Par šiem secinājumiem tā ziņo minētajām iestādēm.

(2²) Valsts dzelzceļa administrācija izskata visas sūdzības, attiecīgajā gadījumā pieprasa vajadzīgo informāciju un viena mēneša laikā pēc sūdzības saņemšanas sāk apspriedes ar visām iesaistītajām pusēm. Tā pieņem lēmumu par sūdzībām, veic pasākumus, lai situāciju uzlabotu, un informē attiecīgās personas par savu pamatoto lēmumu iepriekš noteiktā un saprātīgā termiņā, bet ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc visas attiecīgās informācijas saņemšanas. Valsts dzelzceļa administrācija attiecīgajā gadījumā pēc savas iniciatīvas lemj par pasākumiem, kas veicami, lai novērstu pieteikuma iesniedzēju diskrimināciju, tirgus izkropļojumus un citas nevēlamas tendences konkrētajos tirgos, jo īpaši atsaucoties uz šā panta pirmās daļas 8. punkta “a”, “b”, “c”, “d”, “e”, “f” un “g” apakšpunktā minētajiem jautājumiem.

(2³) Valsts dzelzceļa administrācijas lēmums ir saistošs visām personām, uz kurām tas attiecas.

(2⁴) Ja Komisijas 2015. gada 12. jūnija īstenošanas regulas (ES) 2015/909 par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus, 7. panta 1. punktā minēto procentu vērtība ir divkārtīga, Valsts dzelzceļa administrācija šā panta pirmās daļas 9. punktā minētajā gadījumā tiešo izmaksu aprēķina pārbaudi visā tīklā var veikt vienkāršotā veidā.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Valsts dzelzceļa administrācijas lēmumus var pārsūdzēt tiesā likumos un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Valsts dzelzceļa administrācijas lēmuma par licences dzelzceļa pārvadājumu veikšanai izdošanu, lēmuma par dzelzceļa infrastruktūras (sliežu ceļu) reģistrāciju, lēmuma par dzelzceļa ritošā sastāva reģistrāciju, lēmuma, kas pieņemts, pildot šā panta pirmās daļas 8. vai 9. punktā minētās funkcijas, lēmuma par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali vai jaudas piešķiršanu, atteikumu piešķirt jaudu vai par jaudas piedāvājuma noteikumiem, lēmuma par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja neatkarības nodrošināšanu, tai skaitā tā valdes locekļiem un vadošajiem darbiniekiem, kuru kompetencē ietilpst lēmumu pieņemšana par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veikšanu, lēmuma par vēsturiskā mantojuma dzelzceļam paredzēto finanšu līdzekļu sadalījumu, kā arī lēmuma par strīda izskatīšanu un diskriminācijas novēršanu pārsūdzēšana neaptur tā darbību.”

28. Izteikt 32. pantu šādā redakcijā:

“32. pants. Valsts dzelzceļa administrācijas tiesības pieprasīt informāciju

(1) Valsts dzelzceļa administrācija ir tiesīga pieprasīt un saņemt no publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja, infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja, pieteikuma iesniedzēja, apkalpes vietas operatora, jebkuras iesaistītās trešās personas un pārvaldītājiem savu funkciju veikšanai nepieciešamo informāciju.

(2) Pieprasīto informāciju sniedz saprātīgā termiņā, kuru nosaka Valsts dzelzceļa administrācija un kurš nepārsniedz vienu mēnesi. Izņēmuma gadījumā Valsts dzelzceļa administrācija piešķir pagarinājumu uz noteiktu laiku, kas nepārsniedz divas papildu nedēļas. Valsts dzelzceļa

administrācijai sniedzamajā informācijā ietver visas ziņas, ko Valsts dzelzceļa administrācija pieprasa saistībā ar sūdzību izskatīšanas funkciju un konkurences pārraudzības funkciju dzelzceļa pakalpojumu tirgos saskaņā ar šā likuma 31. panta pirmās daļas 9. punktu. Minētā informācija ietver statistikas un tirgus novērošanas mērķiem vajadzīgos datus.

(3) Veicot infrastruktūras pārvaldītāju, apkalpes vietu operatoru un — attiecīgajā gadījumā — pārvaldītāju revīzijas šā likuma 31. panta 2.¹ daļā minētajā gadījumā, Valsts dzelzceļa administrācija ir pilnvarota pieprasīt no infrastruktūras pārvaldītāja, apkalpes vietu operatoriem un visiem uzņēmumiem vai citām organizācijām, kas veic vai integrē dažādu veidu dzelzceļa pārvaldījumus vai infrastruktūras pārvaldību atbilstoši šā likuma 12.¹ un 12.² pantam un 13. panta pirmajai un otrajai daļai, pilnīgu vai daļēju grāmatvedības uzskaites informāciju tik detalizētā līmenī, kāds uzskatāms par vajadzīgu un samērīgu.”

29. Papildināt likumu ar 32.¹ pantu šādā redakcijā:

“32.¹ pants. Valsts dzelzceļa administrācijas sadarbība ar citu Eiropas Savienības dalībvalstu iestādēm, kurām dzelzceļa transporta nozarē uzticēta regulējošo funkciju izpilde

(1) Valsts dzelzceļa administrācija sniedz citu Eiropas Savienības dalībvalstu iestādēm, kurām dzelzceļa transporta nozarē uzticēta regulējošo funkciju izpilde (turpmāk — dzelzceļa regulatīvās iestādes), informāciju par savu darbu, lēmumu pieņemšanas principiem un praksi, tai skaitā par galvenajiem tās procedūru jautājumiem un par pārņemto Eiropas Savienības dzelzceļa tiesību aktu interpretācijas problēmām.

(2) Valsts dzelzceļa administrācija sadarbojas ar dzelzceļa regulatīvajām iestādēm, arī veicot pasākumus, lai sniegtu savstarpēju palīdzību tirgus novērošanas uzdevumu veikšanā un sūdzību izskatīšanā vai izmeklēšanā.

(3) Ja ir saņemta sūdzība vai pēc Valsts dzelzceļa administrācijas iniciatīvas tiek veikta izmeklēšana saistībā ar piekļuvi starptautiskam vilcienu ceļam vai maksu par to, kā arī sakarā ar konkurences novērošanu tirgū saistībā ar starptautiskajiem dzelzceļa pārvaldījumiem, Valsts dzelzceļa administrācija apspriežas ar dzelzceļa regulatīvajām iestādēm visās citās dalībvalstīs, kurām cauri iet attiecīgais starptautiskais vilcienu ceļš, un pirms lēmuma pieņemšanas pieprasa no tām visu vajadzīgo informāciju. Ja dzelzceļa regulatīvās iestādes pieprasa no Valsts dzelzceļa administrācijas tādu informāciju, Valsts dzelzceļa administrācija sniedz tām visu informāciju, ko tai ir tiesības pieprasīt saskaņā ar normatīvajiem aktiem dzelzceļa transporta jomā. Šo informāciju var izmantot tikai sūdzības izskatīšanai vai izmeklēšanas veikšanai, un Valsts dzelzceļa administrācija to nodod attiecīgajām dzelzceļa regulatīvajām iestādēm, lai tās varētu veikt pasākumus attiecībā uz iesaistītajām personām.

(4) Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāji (būtisko funkciju veicēji), kas, sadarbojoties ar citiem infrastruktūras pārvaldītājiem (būtisko funkciju veicējiem), sadala jaudu vairāk nekā vienā dzelzceļa sistēmas infrastruktūras tīklā, bez kavēšanās sniedz visu informāciju, kura vajadzīga, lai izskatītu sūdzību vai veiktu izmeklēšanu, kas minēta šā panta trešajā daļā, un kuru pieprasījusi Valsts dzelzceļa administrācija. Valsts dzelzceļa administrācijai ir tiesības nodot šādu informāciju par attiecīgo starptautisko vilcienu ceļu šā panta trešajā daļā minētajām dzelzceļa regulatīvajām iestādēm.

(5) Valsts dzelzceļa administrācija var lūgt Eiropas Komisiju piedalīties šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētajās darbībās, lai veicinātu sadarbību ar dzelzceļa regulatīvajām iestādēm.”

30. 33. pantā:

papildināt trešo daļu ar 13. un 14. punktu šādā redakcijā:

“13) sniegt informāciju par dzelzceļa nozares iesaistīto pušu pienākumiem saistībā ar Komisijas 2014. gada 11. decembra regulu (ES) Nr. 1305/2014 par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju Eiropas Savienības dzelzceļu sistēmas kravas

pārvaldījumu telemātikas lietojumprogrammu apakšsistēmai un regulas (EK) Nr. 62/2006 atcelšanu un Komisijas 2011. gada 5. maija regulu (ES) Nr. 454/2011 par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas dzelzceļu sistēmas pasažieru pārvaldījumu telemātikas lietojumprogrammu apakšsistēmu;

- 14) atzīt novērtēšanas iestādes Komisijas 2013. gada 30. aprīļa īstenošanas regulas (ES) Nr. 402/2013 par kopīgo drošības metodi riska noteikšanai un novērtēšanai un par regulas (EK) Nr. 352/2009 atcelšanu izpratnē”;

aizstāt piektajā daļā skaitli un vārdu “0,39 procentu” ar skaitli un vārdu “0,43 procentu”.

31. Papildināt V nodaļu ar 33.² un 33.³ pantu šādā redakcijā:

“33.² pants. Valsts dzelzceļa administrācijas un Valsts dzelzceļa tehniskās inspekcijas informācijas apmaiņas un sadarbības sistēma

Valsts dzelzceļa administrācija un Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija kopīgi izstrādā informācijas apmaiņas un sadarbības sistēmu, kuras mērķis ir novērst faktorus, kas nelabvēlīgi ietekmē konkurenci vai drošību dzelzceļa pārvaldījumu tirgū. Šajā sistēmā ietver mehānismu, ar kura palīdzību Valsts dzelzceļa administrācija var sniegt Valsts dzelzceļa tehniskajai inspekcijai ieteikumus jautājumos, kas var ietekmēt konkurenci dzelzceļa pārvaldījumu tirgū, bet Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija Valsts dzelzceļa administrācijai — jautājumos, kas var ietekmēt drošību tajā. Katra iestāde, saglabājot tiesības uz neatkarīgu darbību tai noteiktajās kompetences jomās, pirms lēmumu pieņemšanas izskata šādus ieteikumus. Ja attiecīgā iestāde nolemj atkāpties no šiem ieteikumiem, tā savā lēmumā to pamato.

33.³ pants. Pasažieru tiesību aizsardzība

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra regulas (EK) Nr. 1371/2007 par dzelzceļa pasažieru tiesībām un pienākumiem (turpmāk — regula (EK) Nr. 1371/2007) 30. pantā minētā iestāde, kas atbild par šīs regulas (izņemot tās 21. un 26. pantu) izpildi, iekšzemes dzelzceļa pasažieru pārvaldījumos ir Autotransporta direkcija un starptautiskajos dzelzceļa pasažieru pārvaldījumos — Valsts dzelzceļa administrācija.

(2) Regulas (EK) Nr. 1371/2007 30. pantā minētā iestāde, kas atbild par šīs regulas 21. un 26. panta izpildi, ir Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija.”

32. Izteikt 34. pantu šādā redakcijā:

“34. pants. Pārvaldātāja licence

(1) Lai Latvijas teritorijā sniegtu dzelzceļa pārvaldījumu pakalpojumus, komercsabiedrībai nepieciešama Eiropas Savienībā derīga pārvaldātāja licence. Latvijā licencēšanas iestāde ir Valsts dzelzceļa administrācija.

(2) Pieteikties pārvaldātāja licences saņemšanai Latvijā ir tiesības komercsabiedrībai, kas dibināta Latvijā.

(3) Pārvaldātāja licenci nepiešķir vai tās derīguma termiņu nepagarina, ja nav izpildītas normatīvajos aktos par dzelzceļa pārvaldītāju licencēšanu noteiktās prasības pārvaldātāja licences saņemšanai. Komercsabiedrībai, kura atbilst attiecīgajām prasībām, ir tiesības saņemt pārvaldātāja licenci.

(4) Pārvaldātāja licence pati par sevi nedod tās turētājam tiesības piekļūt dzelzceļa infrastruktūrai.

(5) Komercsabiedrībai, kas iesniedz pārvaldātāja licences pieteikumu, pirms darbības uzsākšanas ir pienākums pierādīt Valsts dzelzceļa administrācijai, ka tā vienmēr spēs izpildīt prasības attiecībā uz labu reputāciju, finanšu pietiekamību, profesionālo kompetenci un savas civiltiesiskās atbildības segšanu, kas ir nepieciešamie pamatnosacījumi pārvaldātāja licences saņemšanai. Minētajam nolūkam katra komercsabiedrība, kas iesniedz pārvaldātāja licences pieteikumu, sniedz arī visu attiecīgo informāciju.

(6) Ministru kabinets nosaka prasības pārvadātāja licences saņemšanai attiecībā uz pārvadājuma veidiem, labu reputāciju, finanšu pietiekamību, profesionālo kompetenci un civiltiesiskās atbildības segšanu, kā arī pārvadātāja licences darbības apturēšanas un anulēšanas kritērijus un pārvadātāja licences izsniegšanas, darbības apturēšanas un anulēšanas kārtību.

(7) Par pārvadātāja licences izsniegšanu maksājama valsts nodeva. Tās apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Par pārvadātāja licences izsniegšanu saņemtā nodeva tiek ieskaitīta valsts budžetā.

(8) Pārvadātāja licence ir derīga visā Eiropas Savienības teritorijā. Latvijā ir derīga arī citas Eiropas Savienības dalībvalsts licencēšanas iestādes izsniegta pārvadātāja licence.

(9) Pārvadātāja licence ir spēkā, kamēr tās saņēmējs pilda šajā pantā paredzētās saistības. Valsts dzelzceļa administrācija var paredzēt pārvadātāja licences derīguma pārskatīšanu. Tādā gadījumā licences derīgumu pārskata ne retāk kā reizi piecos gados.

(10) Ja Valsts dzelzceļa administrācija izsniedz pārvadātāja licenci, aptur tās darbību, anulē vai groza pārvadātāja licenci, Valsts dzelzceļa administrācija par to nekavējoties informē Eiropas Dzelzceļa aģentūru.”

33. Izteikt 37. panta septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Darba devējs, kas ir pārvadātājs, dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, apkalpes vietas operators vai šā likuma 3. panta 5. punktā minētā persona, veic iemaksas privātajos pensiju fondos vai prēmiju iemaksas dzīvības apdrošināšanā ar līdzekļu uzkrāšanu šā panta sestajā daļā minēto dzelzceļa speciālistu profesijās nodarbināto labā. Darba devēja iemaksu vai prēmiju apmēru, regularitāti un vecumu, kādā izmaksā papildpensiju vai dzīvības apdrošināšanas atlīdzību, nosaka darba koplīgumā.”

34. Pārejas noteikumus:

aizstāt 38. punktā vārdus un skaitļus “līdz 2015. gada 31. decembrim” ar vārdiem un skaitļiem “līdz 2017. gada 3. jūlijam”;

papildināt pārejas noteikumus ar 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51. un 52. punktu šādā redakcijā:

“40. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs pēc konsultēšanās ar pieteikuma iesniedzējiem un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju izstrādā un līdz 2017. gada 3. jūlijam apstiprina maksas aprēķināšanas shēmu attiecībā uz šā likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, kā arī minētās maksas iekasēšanas shēmu. Līdz šim termiņam piemēro Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2011. gada 16. jūnija lēmumu Nr. 1/10 “Maksas par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu norēķinu kārtība”, 2011. gada 16. jūnija lēmumu Nr. 1/11 “Maksas par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu piemērošanas kārtība” un 2011. gada 21. septembra lēmumu Nr. 1/21 “Metodika maksas aprēķināšanai par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu. Šie Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas lēmumi zaudē spēku ar dienu, kad stājas spēkā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja apstiprinātā maksas aprēķināšanas shēma un maksas iekasēšanas shēma.

41. Līdz šā likuma 10. panta otrās daļas 1. punktā minētās maksas noteikšanai attiecīgo finansējumu veido publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja noteiktā maksa par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu.

42. Pārvadātāja sūdzību par neatbilstību šo pārejas noteikumu 40. punktā minētajai norēķinu kārtībai izskata Valsts dzelzceļa administrācija normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņā.

43. Sūdzību par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksas atbilstību šo pārejas noteikumu 40. punktā minētajai metodikai vai sūdzību par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksas (paaugstinātas maksas vai maksas atlaides gadījumā) atbilstību šo pārejas noteikumu 40. punktā minētajā piemērošanas kārtībā noteiktajām prasībām izskata Valsts dzelzceļa administrācija, un to var iesniegt mēneša laikā pēc attiecīgā lēmuma publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

44. Valsts dzelzceļa administrācija izskata šo pārejas noteikumu 43. punktā minētās sūdzības un pieņem lēmumu, ar kuru apstiprina, ka publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksa atbilst šo pārejas noteikumu 40. punktā minētajai metodikai vai ka paaugstinātā maksa vai maksas atlaide atbilst šo pārejas noteikumu 40. punktā minētajai piemērošanas kārtībai, vai pieprasa attiecīgās maksas grozīšanu saskaņā ar Valsts dzelzceļa administrācijas norādījumiem.

45. Līdz šā likuma 27. panta desmitajā daļā, 28. panta trešajā daļā un 34. panta sestajā un septītajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2016. gada 30. septembrim piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

- 1) Ministru kabineta 2013. gada 24. septembra noteikumi Nr. 990 "Noteikumi par valsts nodevas apmēru par pārvadātāja licences izsniegšanu kravu pārvadājumiem un pasažieru pārvadājumiem pa dzelzceļu";
- 2) Ministru kabineta 2006. gada 27. jūnija noteikumi Nr. 539 "Noteikumi par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali";
- 3) Ministru kabineta 2006. gada 6. jūnija noteikumi Nr. 461 "Noteikumi par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārskata (tīkla pārskata) saturu un publicēšanas kārtību";
- 4) Ministru kabineta 1999. gada 5. janvāra noteikumi Nr. 4 "Dzelzceļa pārvadātāju licencēšanas noteikumi".

46. Grozījums šā likuma 15. pantā par tā izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2016. gada 1. oktobrī. Līdz attiecīgā grozījuma spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod šā likuma 15. panta otrajā daļā minētos noteikumus.

47. 2016., 2017. un 2018. gadā finansējums Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojam un vēsturiskā mantojuma dzelzceļam nedrīkst būt mazāks par finansējumu, kāds attiecīgi piešķirts 2015. gadam.

48. 2016., 2017. un 2018. gadā finansējums Valsts dzelzceļa administrācijai nedrīkst būt mazāks par finansējumu, kāds attiecīgi piešķirts 2015. gadam un reizināts ar koeficientu 1,3.

49. 2016., 2017. un 2018. gadā finansējums Valsts dzelzceļa tehniskajai inspekcijai nedrīkst būt mazāks par finansējumu, kāds attiecīgi piešķirts 2015. gadam un reizināts ar koeficientu 1,1.

50. Līdz 2018. gada 1. aprīlim Ministru kabinets izstrādā un iesniedz Saeimai nepieciešamos likumprojektus, kas paredz vēsturiskā mantojuma dzelzceļa mērķiem un Valsts dzelzceļa administrācijas, Valsts dzelzceļa tehniskās inspekcijas un Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja funkciju izpildei atbilstošu finansējuma apmēru.

51. Līdz 2016. gada 30. jūnijam Valsts dzelzceļa administrācija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izsniegtās pārvadātāja licences dzelzceļa pasažieru pārvadājumu veikšanai apmaina pret jauna parauga pārvadātāja licencēm, kas noformētas atbilstoši Komisijas 2015. gada 4. februāra īstenošanas regulas (ES) 2015/171 par dažiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanas procedūras aspektiem prasībām. Šādā gadījumā valsts nodeva nav jāmaksā. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izsniegtās pārvadātāja licences nav derīgas un nav izmantojamas pēc 2016. gada 30. jūnija.

52. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs vai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, ja tas veic pārvaldītāja būtiskās funkcijas, var nolemt, ka ne ilgāk kā līdz 2019. gada 3. jūlijam tiek pakāpeniski piemērota Komisijas 2015. gada

12. jūnija īstenošanas regula (ES) 2015/909 par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus.”

35. Izteikt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām šādā redakcijā:

“Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvas 2004/49/EK par drošību Kopienas dzelzceļos un par Padomes direktīvas 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu un direktīvas 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un drošības sertifikāciju grozījumiem (Dzelzceļu drošības direktīva);
- 2) Padomes 2005. gada 18. jūlija direktīvas 2005/47/EK par Nolīgumu starp Eiropas Dzelzceļa kopien (CER) un Eiropas Transporta darbinieku federāciju (ETF) par dažiem to mobilo darbinieku izmantošanas nosacījumu aspektiem, kuri sniedz savstarpējās izmantojamības pārrobežu pakalpojumus dzelzceļa sektorā;
- 3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra direktīvas 2007/58/EK, ar ko groza Padomes direktīvu 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību un Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas iedalīšanu un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu;
- 4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra direktīvas 2007/59/EK par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu sistēmā;
- 5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija direktīvas 2008/57/EK par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā;
- 6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra direktīvas 2008/110/EK, ar ko groza direktīvu 2004/49/EK par drošību Kopienas dzelzceļos (Dzelzceļu drošības direktīva);
- 7) Komisijas 2009. gada 27. novembra direktīvas 2009/149/EK par Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2004/49/EK grozījumiem attiecībā uz kopīgiem drošības indikatoriem un vienotām metodēm nelaiemes gadījumos radušos zaudējumu aprēķināšanai;
- 8) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 21. novembra direktīvas 2012/34/ES, ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu.”

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja **I. Mūrniece**

Rīgā 2016. gada 9. martā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

130. 290L/12 Grozījumi likumā “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”

Izdarīt likumā “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2000, 22. nr.; 2001, 11., 21. nr.; 2005, 2. nr.; 2006, 1., 24. nr.; 2007, 15. nr.; 2008, 3. nr.; 2009, 2., 15., 23. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 200. nr.; 2011, 117. nr.; 2013, 191. nr.; 2014, 199. nr.) šādus grozījumus:

1. Izslēgt 2. panta otrās daļas 4. punktu.

2. Izslēgt 36. panta otro un trešo daļu.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

131. 291L/12 Grozījumi Ministru kabineta iekārtas likumā

Izdarīt Ministru kabineta iekārtas likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2008, 13. nr.; 2009, 2., 13., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193., 205. nr.; 2010, 106., 205. nr.; 2014, 123. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 3. pantu pēc vārdiem “Latvijas Republikas Satversmi” ar vārdiem iekavās “(turpmāk — Satversme)”.

2. Papildināt 30. pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Ministru kabineta sēde var notikt un lēmumu tajā var pieņemt, piedaloties tikai Ministru prezidentam un vismaz trim citiem Ministru kabineta locekļiem, ja valstī izsludināts izņēmuma stāvoklis, pasludināts karš vai Valsts prezidents paziņojis Ministru kabinetam par nepieciešamo militārās aizsardzības soļu speršanu (Satversmes 44. pants).”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

132. 292L/12 Grozījumi Nacionālo bruņoto spēku likumā

Izdarīt Nacionālo bruņoto spēku likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1999, 24. nr.; 2001, 21. nr.; 2002, 3. nr.; 2004, 2., 8. nr.; 2005, 7., 10. nr.; 2006, 24. nr.; 2008, 3. nr.; 2009, 2. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 51., 205. nr.; 2014, 114. nr.; 2015, 49. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 6.¹ panta trešās daļas 5. punktā vārdus “Rekrutēšanas un jaunsardzes” ar vārdiem “Jaunsardzes un informācijas”.

2. Papildināt 14. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Kara vai izņēmuma stāvokļa laikā Nacionālo bruņoto spēku komandieris vai viņa pilnvarota persona piedalās Ministru kabineta sēdēs ar padomdevēja tiesībām.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

133. 293L/12 Grozījumi Nacionālās drošības likumā

Izdarīt Nacionālās drošības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2001, 3. nr.; 2002, 1., 12. nr.; 2007, 9., 10., 16. nr.; 2008, 11. nr.; 2009, 2., 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 76. nr.; 2013, 61. nr.; 2014, 105., 114. nr.) šādus grozījumus:

1. 8. panta pirmajā daļā:

izteikt 3. punktu šādā redakcijā:

“3) ieceļ virspavēlnieku kara laikam;”;

izslēgt 7. punkta otro teikumu;

izslēgt 8. punkta otro teikumu.

2. Izteikt 12. pantu šādā redakcijā:

“12. pants. Virspavēlnieka kompetence

(1) Virspavēlnieks vai viņa pilnvarota persona piedalās Ministru kabineta sēdēs ar padomdevēja tiesībām.

(2) Virspavēlnieks vada valsts aizsardzību, lai novērstu valsts neatkarības, tās konstitucionālās iekārtas un teritoriālās integritātes apdraudējumu, ja Ministru kabinets ir aizkavēts pildīt šajā likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktos kara laika uzdevumus.”

3. Papildināt 22. pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Kara laiks iestājas, ja ārējs ienaidnieks ir izdarījis militāru iebrukumu vai citādi vērsies pret valsts neatkarību, tās konstitucionālo iekārtu vai teritoriālo integritāti.”

4. 24. pantā:

izslēgt pirmās daļas 3. punktu;

izslēgt otro daļu.

5. 25. pantā:

papildināt pantu ar jaunu pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Negaidīta militāra iebrukuma gadījumā, ja valstī vai tās daļā iepriekš nav izsludināts izņēmuma stāvoklis:

- 1) katras Nacionālo bruņoto spēku vienības komandieris saskaņā ar Valsts aizsardzības operatīvo plānu uzsāk militārās aizsardzības pasākumus, negaidot atsevišķu lēmumu par to;
- 2) Nacionālo bruņoto spēku komandieris saskaņā ar Valsts aizsardzības operatīvo plānu nekavējoties uzsāk organizētas militārās aizsardzības darbības un informē par to aizsardzības ministru;
- 3) aizsardzības ministrs saskaņā ar Valsts aizsardzības plānu nekavējoties uzsāk organizētas valsts aizsardzības darbības un informē par to Valsts prezidentu, Saeimas Prezidiju un Ministru prezidentu.

(2) Kara laikā nedrīkst aizliegt izrādīt bruņotu pretestību.”;

uzskatīt līdzšinējo tekstu par panta trešo daļu;

papildināt trešās daļas 2. punktu ar teikumu šādā redakcijā:

“Valsts aizsardzības plānā var paredzēt kārtību, kādā nododamas pilnvaras pārstāvēt likumīgo valsts varu.”

6. Izslēgt 33. panta trešajā daļā vārdus “vai — kara laikā — Nacionālo bruņoto spēku virspavēlnieks”.

7. Aizstāt 35. panta pirmajā daļā vārdus “izņēmuma stāvokļa vai karastāvokļa” ar vārdiem “kara vai izņēmuma stāvokļa”.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

134. 294L/12 Par nekustamā īpašuma Rīgā, Ludzas ielā 25 nodošanu

Lai Latvijas ebreju draudzēm un biedrībām mazinātu vēsturiskās netaisnīgās sekas, kas radušās nacistiskā totalitārā režīma īstenotā holokausta un komunistiskā totalitārā režīma darbības rezultātā Latvijas Republikas teritorijā, nodot bez atlīdzības biedrības “Latvijas Ebreju draudžu un kopienu padome”, reģistrācijas numurs 40008075906, īpašumā nekustamo īpašumu Rīgā, Ludzas ielā 25 (kadastra numurs 01000450125) izmantošanai Latvijas ebreju kopienu interesēs.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

135. 295L/12 Par nekustamā īpašuma Kandavā, Lielā ielā 31 nodošanu

Lai Latvijas ebreju draudzēm un biedrībām mazinātu vēsturiskās netaisnīgās sekas, kas radušās nacistiskā totalitārā režīma īstenotā holokausta un komunistiskā totalitārā režīma darbības rezultātā Latvijas Republikas teritorijā, kā arī ievērojot Kandavas novada domes lēmumu, atļaut Kandavas novada domei nodot bez atlīdzības biedrības “Latvijas Ebreju draudžu un kopienu padome”, reģistrācijas numurs 40008075906, īpašumā nekustamo īpašumu Kandavā, Lielā ielā 31 (kadastra numurs 90110010684) izmantošanai Latvijas ebreju kopienas interesēs.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

**136. 296L/12 Grozījumi likumā “Par nekustamā īpašuma
nodošanu sabiedriskajai organizācijai
“Rīgas Ebreju kopiena””**

Izdarīt likumā “Par nekustamā īpašuma nodošanu sabiedriskajai organizācijai “Rīgas Ebreju kopiena”” (Latvijas Vēstnesis, 2003, 178. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 1. pantā vārdu “Nodot” ar vārdiem “Lai Latvijas ebreju draudzēm un biedrībām mazinātu vēsturiskās netaisnīgās sekas, kas radušās nacistiskā totalitārā režīma īstenotā holokausta un komunistiskā totalitārā režīma darbības rezultātā Latvijas Republikas teritorijā, nodot”.

2. Izslēgt 2. un 3. pantu.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

**137. 297L/12 Par nekustamā īpašuma Jūrmalā,
Kļavu ielā 13 nodošanu**

Lai Latvijas ebreju draudzēm un biedrībām mazinātu vēsturiskās netaisnīgās sekas, kas radušās nacistiskā totalitārā režīma īstenotā holokausta un komunistiskā totalitārā režīma darbības rezultātā Latvijas Republikas teritorijā, kā arī ievērojot Jūrmalas pilsētas domes lēmumu, atļaut Jūrmalas pilsētas domei nodot bez atlīdzības biedrības “Latvijas Ebreju draudžu un kopienu padome”, reģistrācijas numurs 40008075906, īpašumā nekustamo īpašumu Jūrmalā, Kļavu ielā 13 (kadastra numurs 13000101308) izmantošanai Latvijas ebreju kopienas interesēs.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

138. 298L/12 Par nekustamā īpašuma Rīgā, Abrenes ielā 2 nodošanu

Lai Latvijas ebreju draudzēm un biedrībām mazinātu vēsturiskās netaisnīgās sekas, kas radušās nacistiskā totalitārā režīma īstenotā holokausta un komunistiskā totalitārā režīma darbības rezultātā Latvijas Republikas teritorijā, nodot bez atlīdzības biedrības “Latvijas Ebreju draudžu un kopienu padome”, reģistrācijas numurs 40008075906, īpašumā nekustamo īpašumu Rīgā, Abrenes ielā 2 (kadastra numurs 01000400121) izmantošanai Latvijas ebreju kopienu interesēs.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

**139. 299L/12 Par nekustamā īpašuma Rīgā,
Ernesta Birznieka-Upīša ielā 12 nodošanu**

Lai Latvijas ebreju draudzēm un biedrībām mazinātu vēsturiskās netaisnīgās sekas, kas radušās nacistiskā totalitārā režīma īstenotā holokausta un komunistiskā totalitārā režīma darbības rezultātā Latvijas Republikas teritorijā, nodot bez atlīdzības biedrības “Latvijas Ebreju draudžu un kopienu padome”, reģistrācijas numurs 40008075906, īpašumā nekustamo īpašumu Rīgā, Ernesta Birznieka-Upīša ielā 12 (kadastra numurs 01000310027) izmantošanai Latvijas ebreju kopienas interesēs.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 25. februārī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 9. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 09.03.2016., Nr. 48.

140. 300L/12 **Grozījums Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā**

Izdarīt Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2007, 15. nr.; 2008, 24. nr.; 2009, 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193. nr.; 2010, 206. nr.; 2012, 151. nr.; 2013, 106., 241. nr.) šādu grozījumu:

Izteikt 18. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Pārvadātājs, kas nav pasūtītājs Publisko iepirkumu likuma izpratnē vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma izpratnē:

- 1) pērkot sabiedriskos autotransporta līdzekļus, kurus izmanto sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā, ņem vērā to ekspluatācijas ietekmi uz enerģētiku un vidi un izvērtē vismaz enerģijas patēriņu un oglekļa dioksīda, slāpekļa oksīdu, metānu nesaturošo ogļūdeņražu un cieto daļiņu emisiju apjomu, kā arī attiecīgā transportlīdzekļa dzīves cikla izmaksu ekonomisko pamatojumu;
- 2) pērkot jaunus sabiedriskos autotransporta līdzekļus, kurus izmanto sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā, var ņemt vērā autotransporta līdzekļa dzinēja spēju izmantot elektroenerģiju, fosilās un biodegvielas maisījumus ar paaugstinātu biodegvielas saturu (ar biodegvielas saturu virs 10 procentiem) vai tīru biodegvielu, ja šāda autotransporta izmantošana ir tehniski iespējama un ekonomiski lietderīga.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 3. martā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja **I. Mūrniece**

Rīgā 2016. gada 15. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 15.03.2016., Nr. 52.

141. 301L/12 Grozījumi Publisko iepirkumu likumā

Izdarīt Publisko iepirkumu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 10. nr.; 2007, 6. nr.; 2009, 17. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 91. nr.; 2012, 24., 109. nr.; 2013, 129., 183., 194. nr.; 2014, 175., 204. nr.; 2015, 107., 242. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 10. pantu pēc skaitļa un vārdiem “29. panta otrajā, trešajā, ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā” ar skaitli un vārdu “46.² pantā”.

2. Papildināt 17. panta trešo daļu pēc vārdiem “noteikumi par vides aizsardzību un klimata pārmaiņu novēršanas veicināšanu” ar vārdu “energoefektivitāte”.

3. Papildināt 46. panta pirmās daļas 1. punktu pēc vārdiem “vides prasību ievērošana” ar vārdiem “klimata pārmaiņu novēršanas veicināšana, energoefektivitāte”.

4. Papildināt likumu ar 46.² pantu šādā redakcijā:

“46.² pants. Īpaši noteikumi attiecībā uz energoefektivitāti

(1) Rīkojot preču vai pakalpojumu iepirkumus, kuru paredzamā līgumcena ir vienāda ar šā likuma 10. pantā minēto Ministru kabineta noteikto līgumcenu robežu vai lielāka, tiešās pārvaldes iestādes iegādājas tikai tādas preces un pakalpojumus, kam ir augsts energoefektivitātes līmenis. Tiešās pārvaldes iestāde var iegādāties zemākam energoefektivitātes līmenim atbilstošas preces vai pakalpojumus, ņemot vērā apsvērumus, kas saistīti ar rentabilitāti, tehnisko piemērotību un ilgtspēju.

(2) Ministru kabinets nosaka tiešās pārvaldes iestāžu rīkotajos iepirkumos izvirzāmās prasības attiecībā uz preču un pakalpojumu energoefektivitāti.

(3) Ja pakalpojumu sniedzējs nolūkā sniegt attiecīgo pakalpojumu, par kuru tiek slēgts publisks pakalpojumu līgums, iegādājas preces, uz kurām nav attiecināmas šā panta otrajā daļā minētās prasības, prasības attiecībā uz pakalpojuma energoefektivitāti var neizvirzīt.

(4) Ja tiešās pārvaldes iestāde iegādājas preču kopumu, uz kuru attiecas šā panta otrajā daļā minētajās prasībās norādītie normatīvie akti par tādu preču marķēšanu, kuras ir saistītas ar enerģijas un citu resursu patēriņu, un šie normatīvie akti nosaka marķēšanas prasības konkrētajam preču kopumam, tad var izvirzīt prasības attiecībā uz preču kopējo energoefektivitāti, nevis katras atsevišķas preces energoefektivitāti. Tādā gadījumā tiešās pārvaldes iestāde iegādājas preču kopumu, kas atbilst augstam energoefektivitātes līmenim saskaņā ar normatīvo aktu noteikumiem par tādu preču marķēšanu, kuras ir saistītas ar enerģijas un citu resursu patēriņu.

(5) Šā panta pirmajā daļā noteikto pienākumu tiešās pārvaldes iestādes izpilda, tehniskajās specifikācijās vai citos iepirkuma procedūras dokumentos iekļaujot prasības attiecībā uz energoefektivitāti. Pasūtītājs, vērtējot iesniegtos piedāvājumus, var piešķirt punktus saimnieciski visizdevīgākā vērtēšanas kritērija ietvaros, vērtējot preces vai pakalpojuma enerģijas patēriņu tās kalpošanas laikā vai atbilstību pēc iespējas augstākai energoefektivitātes klasei.

(6) Šā panta noteikumi neattiecas uz iepirkumiem būvdarbu jomā.”

5. Papildināt pārejas noteikumus ar 62. un 63. punktu šādā redakcijā:

“62. Grozījums šā likuma 10. pantā par tā papildināšanu pēc skaitļa un vārdiem “29. panta otrajā, trešajā, ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā” ar skaitli un vārdu “46.² pantā” stājas spēkā 2016. gada 1. jūlijā. Līdz minētā grozījuma spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tam atbilstošus noteikumus.

63. Šā likuma grozījums par tā papildināšanu ar 46.² pantu stājas spēkā 2016. gada 1. jūlijā. Līdz šā grozījuma spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod šā likuma 46.² panta otrajā daļā minētos noteikumus.”

6. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 9. punktu šādā redakcijā:

“9) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra direktīvas 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK prasības attiecībā uz valsts veiktajiem preču un pakalpojumu iepirkumiem.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 3. martā.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2016. gada 15. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 15.03.2016., Nr. 52.

142. 302L/12 Grozījumi Apcietinājumā turēšanas kārtības likumā

Izdarīt Apcietinājumā turēšanas kārtības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 15. nr.; 2009, 2., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2011, 117., 204. nr.; 2013, 188. nr.; 2014, 257. nr.; 2015, 124. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 4. pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ministru kabinets nosaka tehniskās prasības izmeklēšanas cietumu būvniecībai.”

2. Izteikt 13. panta pirmās daļas 7. punktu šādā redakcijā:

“7) tikties ar aizstāvi, bet ārvalstniekiem — arī ar savas valsts diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības pārstāvi vienatnē bez ierobežojuma, ievērojot izmeklēšanas cietuma dienas kārtību;”.

3. Aizstāt 15. panta trešajā daļā vārdus “ārvalsts pilsoņa” ar vārdu “ārvalstnieka”.

4. Papildināt 23. pantu ar vārdiem “kā arī psiholoģiskā aprūpe”.

5. Papildināt likumu ar 27.² pantu šādā redakcijā:

“27.² pants. Apcietināto psiholoģiskā aprūpe

Ja apcietinātajam nepieciešama psiholoģiskā aprūpe, to nodrošina, veicot psiholoģisko izpēti, konsultējot vai sniedzot cita veida psiholoģisko palīdzību. Ja ir bijis apcietinātā pašnāvības mēģinājums, psiholoģisko palīdzību nodrošina nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdiēnā pēc informācijas vai izmeklēšanas cietuma priekšnieka uzdevuma saņemšanas. Šādā gadījumā psihologs veic psiholoģisko izpēti.”

6. Papildināt likumu ar informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām šādā redakcijā:

“Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra direktīvas 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 22. oktobra direktīvas 2013/48/ES par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 3. martā.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2016. gada 15. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 15.03.2016., Nr. 52.

143. 303L/12 Energoefektivitātes likums

I nodaļa. Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **atbildīgā puse** — sadales sistēmas operators vai enerģijas mazumtirgotājs, kuram ir saistoša valsts energoefektivitātes pienākuma shēma;

2) **enerģija** — prece ar noteiktu vērtību — kurināmais, siltumenerģija, atjaunojamā enerģija, elektroenerģija vai jebkāds cits enerģijas veids;

3) **enerģijas galapatēriņš** — enerģijas patēriņš rūpniecībā, transportā, mājsaimniecībās, pakalpojumu sektorā un lauksaimniecībā. Tajā nav ietverta enerģijas piegāde pārveidošanas sektoram un pašai enerģētikas nozarei;

4) **energoefektivitāte** — energoresursu izmantošanas lietderīguma pakāpe, kas izpaužas kā galaprodukta veida, kvalitātes un kvantitātes samērs ar energoresursu patēriņu;

5) **energoefektivitātes uzlabošana** — energoefektivitātes pieaugums tehnoloģisku pasākumu, galalietotāju rīcības vai saimniecisku darbību rezultātā;

6) **energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi** — tādas darbības, kuru rezultātā tiek panākts pārbaudāms, izmērāms vai aprēķināms energoefektivitātes pieaugums;

7) **enerģijas ietaupījums** — ietaupītās enerģijas apjoms, ko nosaka, izmērot vai novērtējot patēriņu pirms un pēc viena vai vairāku energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenošanas;

8) **energoaudits** — darbības, kuras tiek veiktas, lai iegūtu informāciju par enerģijas patēriņa struktūru ēkās vai ēku grupās, procesos vai iekārtās, kā arī noteiktu un novērtētu ekonomiski pamatotas enerģijas ietaupījuma iespējas, un kuru rezultāti tiek apkopoti ziņojumā;

9) **energo pārvaldības sistēma** — saistītu procesu kopums, ar ko izveido rīcības plānu un nosaka energoefektivitātes mērķus, kā arī procedūras šo mērķu sasniegšanai;

10) **enerģijas mazumtirgotājs** — komersants, kas pārdod enerģiju galalietotājiem;

11) **energoefektivitātes politikas pasākums** — regulatīvs vai brīvprātīgs finanšu, fiskāls vai informācijas sniegšanas instruments, kas ir izveidots un tiek īstenots, lai tirgus dalībniekiem radītu atbalsta sistēmu, prasību vai stimulu nodrošināt un pirkt energoefektivitātes pakalpojumus un īstenot citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus;

12) **primārās enerģijas patēriņš** — energoresursu patēriņš pārveidošanas sektorā, enerģētikas sektorā, visās tautsaimniecības nozarēs un mājsaimniecībās, neietverot energoresursus, kuri izmantoti kā izejviela dažādās nozarēs un nav patērēti kā kurināmais vai pārveidoti citā kurināmā veidā;

13) **viedais komercuzskaites mēraparāts (mēraparātu sistēma)** — elektroniska ierīce (elektroniska sistēma), ar ko var mērīt un monitorēt enerģijas patēriņu, kā arī pārraidīt un saņemt datus, izmantojot elektronisko saziņu.

(2) Citi termini šajā likumā lietoti Enerģētikas likuma izpratnē.

2. pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir energoresursu racionāla izmantošana un pārvaldība, lai sekmētu ilgtspējīgu tautsaimniecības attīstību un ierobežotu klimata pārmaiņas.

3. pants. Likuma darbības joma

Likums nosaka:

- 1) energoefektivitātes plānošanas un uzraudzības prasības;
- 2) par energoefektivitātes mērķu sasniegšanu atbildīgās ministrijas uzdevumus;
- 3) valsts un pašvaldību rīcību valsts energoefektivitātes mērķu sasniegšanai;
- 4) atbildīgās puses uzdevumus;
- 5) prasības energoaudita veikšanai;
- 6) enerģijas ražošanas, pārvades un sadales efektivitātes nosacījumus;
- 7) pasākumus energoefektivitātes pakalpojumu tirgus attīstīšanai;
- 8) atbildību par šā likuma prasību neizpildi.

II nodaļa. Energoefektivitātes politikas plānošana un uzraudzība valsts un pašvaldību sektorā

4. pants. Atbildīgās ministrijas uzdevumi

(1) Par enerģētikas politikas īstenošanu ir atbildīga Ekonomikas ministrija (turpmāk — atbildīgā ministrija).

(2) Atbildīgā ministrija izstrādā valsts energoefektivitātes rīcības plānu valsts energoefektivitātes mērķu sasniegšanai.

(3) Atbildīgā ministrija nosaka enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķi un izstrādā energoefektivitātes politikas pasākumu plānu tā sasniegšanai. Plānā paredz pasākumu ieviešanas termiņus, atbildīgās institūcijas un finansējuma avotus, kā arī nosaka aprēķināto ikgadējo enerģijas galapatēriņa ietaupījumu.

(4) Atbildīgā ministrija apkopo visu tās rīcībā esošo informāciju par īstenotajiem energoefektivitātes politikas pasākumiem un to rezultātā iegūto enerģijas ietaupījumu un, pamatojoties uz šo informāciju, analizē valsts energoefektivitātes rīcības plāna izpildes un energoefektivitātes mērķu sasniegšanas gaitu.

(5) Ik gadu līdz 30. aprīlim atbildīgā ministrija iesniedz Eiropas Komisijai ziņojumu par valsts energoefektivitātes mērķu sasniegšanas gaitu.

(6) Atbildīgā ministrija izstrādā pasākumus, lai sekmētu efektīvu enerģijas izmantošanu mājāsaimniecībās un pie citiem patērētājiem, un savā tīmekļa vietnē informē par:

- 1) energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, kas vērsti uz galalietotāju rīcības maiņu energoefektivitātes uzlabošanai;
- 2) atbalsta programmām un citiem fiskāliem stimuliem energoefektivitātes uzlabošanai;
- 3) rentablām, viegli īstenojamām izmaiņām enerģijas efektīvākai izmantošanai;
- 4) kredītiestāžu iesaisti energoefektivitātes politikas pasākumu finansēšanā;
- 5) energoefektivitātes pakalpojumu sniedzējiem pieejamiem finanšu avotiem;
- 6) iespējām galapatērētājos, tostarp mazos un vidējos uzņēmumos un valsts un pašvaldību sektorā, ieviest energoaudita veikšanas un energopārvaldības sistēmas;
- 7) neatkarīgu starpnieku (atjaunošanas projekta vadītāju) darbības iespējām energoefektivitātes pakalpojumu tirgū;
- 8) pašvaldībām un valsts iestādēm, kuras ieviesušas energopārvaldības sistēmu, publicējot un regulāri atjaunojot attiecīgu sarakstu.

(7) Atbildīgā ministrija savā tīmekļa vietnē publicē:

- 1) metodiskos ieteikumus energopārvaldības sistēmas ieviešanai;

- 2) metodiskos ieteikumus energoefektivitātes pakalpojuma līguma izstrādāšanai;
- 3) energoefektivitātes pakalpojuma līguma paraugu publiskajam sektoram;
- 4) pārskatu par labās prakses apkopojumu — veiktajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, tai skaitā par energoefektivitātes pakalpojuma līgumiem.

5. pants. Valsts iestāžu un pašvaldību tiesības un pienākumi

(1) Valsts iestādēm un pašvaldībām ir tiesības:

- 1) izstrādāt un pieņemt energoefektivitātes plānu kā atsevišķu dokumentu vai kā pašvaldības teritorijas attīstības programmas sastāvdaļu, kurā iekļauti noteikti energoefektivitātes mērķi un pasākumi;
- 2) atsevišķi vai kā sava energoefektivitātes plāna īstenošanas sastāvdaļu ieviest energopārvaldības sistēmu;
- 3) izmantot energoefektivitātes pakalpojumus un slēgt energoefektivitātes pakalpojuma līgumus, lai īstenotu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus.

(2) Republikas pilsētu pašvaldības ievieš sertificētu energopārvaldības sistēmu.

(3) Novadu pašvaldības, kuru teritorijas attīstības līmeņa indekss ir 0,5 vai lielāks un iedzīvotāju skaits ir 10 000 vai lielāks, un valsts tiešās pārvaldes iestādes, kuru īpašumā vai valdījumā ir ēkas ar 10 000 kvadrātmetru vai lielāku kopējo apkurināmo platību, ievieš energopārvaldības sistēmu. Novadu pašvaldības un valsts tiešās pārvaldes iestādes attiecīgo sistēmu ievieš viena gada laikā no minēto nosacījumu iestāšanās dienas.

(4) Kārtību, kādā valsts iestāde vai pašvaldība paziņo par energopārvaldības sistēmas ieviešanu, paziņošanas termiņus, paziņojuma un tam pievienojamo dokumentu saturu, kā arī kārtību, kādā tiek pārbaudīta un apstiprināta energopārvaldības sistēmas ieviešana, nosaka Ministru kabinets.

(5) Valsts iestāde vai pašvaldība, kas ieviesusi energopārvaldības sistēmu, katru gadu informē atbildīgo ministriju par energopārvaldības sistēmas darbības rezultātā iegūto enerģijas ietaupījumu. Kārtību, kādā valsts iestāde vai pašvaldība ziņo par iegūto enerģijas ietaupījumu, pēc energopārvaldības sistēmas ieviešanas nosaka Ministru kabinets.

(6) Vērtējot projektus, kuri tiks pilnībā vai daļēji īstenoti, izmantojot maksājumus no valsts budžeta, valsts galvojumus, kredītu procentu likmju subsīdijas vai citu finanšu palīdzību, kas tiek piešķirta vai sniegta no valsts vai Eiropas Savienības budžeta līdzekļiem un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, valsts iestādēm un pašvaldībām, kuru pienākums atbilstoši šā likuma noteikumiem ir ieviest energopārvaldības sistēmu un kuras šo pienākumu ir izpildījušas, palielina atbilstoši kvalitātes vērtēšanas kritērijiem maksimāli iegūstamo punktu skaitu, ievērojot kārtību, kādu nosaka normatīvais akts par attiecīgā finansējuma piešķiršanu.

III nodaļa. Energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi

6. pants. Energoefektivitātes pienākuma shēma

(1) Obligāto enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķi sasniedz, valstij vai pašvaldībai īstenojot energoefektivitātes politikas pasākumus galapatēriņā vai energoefektivitātes pienākuma shēmu, vai abu iepriekš minēto iespēju vienlaicīgu kombināciju.

(2) Energoefektivitātes pienākuma shēmas izveidošanas mērķis ir sasniegt valsts obligāto enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķi. Energoefektivitātes pienākuma shēmas atbildīgās puses ir enerģijas sadales un enerģijas mazumtirdzniecības komersanti. Energoefektivitātes pienākuma shēmā iekļaujamās nozares, atbildīgo pušu izvēles kritērijus, atbildīgo pušu pienākumu apjomu sadalījumā pa gadiem un tā noteikšanas metodiku, energoefektivitātes politikas pasākumu rezultātā iegūtā ietaupījuma apjomu, kā arī iegūtā enerģijas ietaupījuma verificācijas sistēmu nosaka Ministru kabinets.

(3) Energoefektivitātes pienākuma shēmu izveido un ievieš atbildīgā ministrija. Energoefektivitātes pienākuma shēmas atbildīgās puses līdz 2020. gada 31. decembrim sasniedz obligātā enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķa daļu atbilstoši šā panta otrajā daļā minētajam sadalījumam pa gadiem.

(4) Energoefektivitātes pienākuma shēmas atbildīgo pušu sasniedzamo obligātā enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķa daļu samazina atbilstoši valsts un pašvaldību īstenoto pasākumu rezultātā sasniegtajam enerģijas galapatēriņa ietaupījumam.

(5) Atbildīgā puse katru gadu ziņo atbildīgajai ministrijai par iegūto enerģijas ietaupījumu. Ziņošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(6) Izmaksas, kas atbildīgajai pusei radušās par energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem pie galalietotāja, pēc to īstenošanas vai šā panta astotajā daļā noteiktās iemaksas valsts vai pašvaldības energoefektivitātes fondā var iekļaut maksā par enerģiju atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem. Ja atbildīgā puse un galalietotājs ir vienojušies par energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenošanu un izmaksu segšanu, šādas izmaksas, kas atbildīgajai pusei radušās par energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem pie galalietotāja, pēc to īstenošanas neiekļauj tarīfos, bet var iekļaut maksā par enerģiju.

(7) Kārtību, kādā šā panta sestajā daļā minētās izmaksas par energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem pēc to īstenošanas un iemaksas valsts vai pašvaldības energoefektivitātes fondā sadalāmas starp galalietotājiem, un to apmaksas veidu nosaka Ministru kabinets.

(8) Atbildīgā puse var izpildīt savu pienākumu, veicot iemaksas pēc savas izvēles valsts vai pašvaldības energoefektivitātes fondā atbilstoši tai noteiktajam enerģijas galapatēriņa ietaupījuma pienākuma apjomam (turpmāk — pienākuma apjoms). Atbildīgajai pusei noteikto pienākuma apjomu samazina proporcionāli veikto iemaksu apmēram. Valsts vai pašvaldība, kuras fondā atbildīgā puse veikusi iemaksu, nodrošina enerģijas ietaupījumu atbilstoši atbildīgās puses pienākuma apjomam, par kuru ir veikta iemaksa. Iemaksu veikšanas kārtību un apmēru nosaka Ministru kabinets.

(9) Iemaksu valsts energoefektivitātes fondā atbildīgā puse ieskaita valsts pamatbudžetā šim mērķim izveidotai Ekonomikas ministrijas budžeta programmai/apakšprogrammai atvērtajā valsts pamatbudžeta izdevumu kontā Valsts kasē un uzskaita kā iestādes citus pašu ieņēmumus. Attiecīgo budžeta programmu administrē Ekonomikas ministrija.

7. pants. Energoefektivitātes fondi

(1) Valsts vai pašvaldības energoefektivitātes fondu izveidošanas mērķis ir atbalstīt iniciatīvas energoefektivitātes jomā.

(2) Attīstības finanšu institūcija izveido valsts energoefektivitātes fondu.

(3) Valsts energoefektivitātes fonda finanšu avots ir:

- 1) šā likuma 6. panta astotajā daļā minētās atbildīgās puses iemaksas;
- 2) vismaz 90 procenti no šā likuma 13. pantā noteiktās nodevas ieņēmumiem valsts budžetā;
- 3) citi ieņēmumi.

(4) Ekonomikas ministrija nodrošina šā panta trešās daļas 1. punktā minēto iemaksu pārskaitīšanu valsts energoefektivitātes fondā Attīstības finanšu institūcijas rezerves kapitāla veidošanai Attīstības finanšu institūcijas likuma izpratnē vai energoefektivitātes valsts atbalsta programmu īstenošanai.

(5) Valsts energoefektivitātes fonda līdzekļi izmantojami valsts atbalsta programmu īstenošanai šādās jomās:

- 1) obligātā enerģijas galapatēriņa mērķa sasniegšanai;
- 2) sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumiem energoefektivitātes jomā.

(6) Kārtību, kādā Attīstības finanšu institūcija izmanto valsts energoefektivitātes fonda līdzekļus un sniedz pārskatu par to izmantošanu, nosaka Ministru kabinets.

(7) Pašvaldības energoefektivitātes fonda izveidotājs un turētājs ir pašvaldība. Šā likuma 6. panta astotajā daļā minētā atbildīgā puse, kas veikusi iemaksas pašvaldības energoefektivitātes fondā, nevar būt pašvaldības energoefektivitātes fonda administrētāja.

(8) Pašvaldības energoefektivitātes fonda finanšu avots ir:

- 1) pašvaldības budžets;
- 2) šā likuma 6. panta astotajā daļā minētās, attiecīgās pašvaldības teritorijā reģistrētās atbildīgās puses iemaksas;
- 3) citi finanšu avoti.

(9) Pašvaldības energoefektivitātes fonda līdzekļi izmantojami energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem šādās jomās:

- 1) obligātā enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķa sasniegšanai;
- 2) pašvaldības plānošanas dokumentos paredzēto energoefektivitātes politikas pasākumu ieviešanai;
- 3) energopārvaldības sistēmas ieviešanai un darbības uzturēšanai pašvaldībā.

(10) Valsts un pašvaldība nodrošina komercdarbības atbalsta kontroles regulējuma ievērošanu energoefektivitātes fonda darbībā.

8. pants. Brīvprātīga vienošanās par energoefektivitātes uzlabošanu

(1) Komersantus pārstāvošas organizācijas, komersanti un pašvaldības ir tiesīgi noslēgt brīvprātīgu vienošanos ar valsti atbildīgās ministrijas personā par energoefektivitātes uzlabošanu, tostarp energoefektivitātes pakalpojumu veicināšanu.

(2) Atbildīgā ministrija var sniegt atbalstu energoauditiem un atsevišķiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, kas tiek veikti saskaņā ar šo vienošanos normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

(3) Brīvprātīgas vienošanās noslēgšanas nosacījumus, saturu, termiņu un izpildes pārraudzību nosaka Ministru kabinets.

9. pants. Energoaudita veikšanas nosacījumi

(1) Veicot energoaudit, izmantojami aktuāli un pārbaudīti dati par enerģijas patēriņu, kā arī elektroenerģijas slodzes profiliem.

(2) Energoauditā ietver detalizētu pārskatu par:

- 1) ēku vai ēku grupu, procesu vai iekārtu, tai skaitā pārvadājumu, enerģijas patēriņa struktūru un energoefektivitāti;
- 2) energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem ar vislielāko novērtēto enerģijas ietaupījumu vai ekonomisko atdevi, ja tas iespējams, balstoties uz dzīves cikla izmaksu analīzi, kā arī zemu izmaksu pasākumiem. Energoauditā novērtējams katra pasākuma rezultātā sasniegtais enerģijas ietaupījums.

(3) Energoaudita veicējs energoauditā izmantotos datus glabā 10 gadus.

(4) Energoauditoram ir pienākums energoaudita rezultātus pēc pieprasījuma nodot energoefektivitātes pakalpojuma sniedzējam, kas ar energoefektivitātes pakalpojuma saņēmēju noslēdzis energoefektivitātes pakalpojuma līgumu, izņemot gadījumus, kad energoaudita veicēja un energoaudita pasūtītāja līgumā noteikts citādi.

(5) Ministru kabinets nosaka uzņēmumu energoauditoram (juridiskajai personai) izvirzāmās kompetences prasības un kompetences apliecināšanas kārtību, uzņēmumu energoauditora uzraudzības kārtību un tā atbildību, kārtību, kādā veicams uzņēmuma energoaudits, un kārtību,

kādā Ekonomikas ministrijas pārziņā esošajā informācijas sistēmā reģistrējams energoaudita pārskats, kā arī šā pārskata saturu un izmantošanas kārtību.

IV nodaļa. Energoaudits un energopārvaldība

10. pants. Energoaudits lielajos uzņēmumos

(1) Lielais uzņēmums ir komersants, pie kura nodarbināti vairāk nekā 249 darbinieki vai kura pārskata gada apgrozījums pārsniedz 50 miljonus *euro* un gada bilance kopumā — 43 miljonus *euro* (turpmāk — lielais uzņēmums).

(2) Lielo uzņēmumu sarakstu katru gadu līdz 1. decembrim izveido Centrālā statistikas pārvalde, izmantojot uzņēmuma pēdējā apstiprinātā pārskata perioda datus. Uzņēmums tiek iekļauts lielo uzņēmumu sarakstā, ja tas divos pārskata periodos pēc kārtas atbilst lielā uzņēmuma kritērijiem.

(3) Energoauditu lielajos uzņēmumos ir tiesīgs veikt uzņēmumu energoauditors, ievērojot normatīvo aktu prasības.

(4) Lielā uzņēmuma energoaudits aptver vismaz 90 procentus no lielā uzņēmuma kopējā enerģijas galapatēriņa.

(5) Lielie uzņēmumi regulāri veic energoauditu. Pirmais energoaudits ir jāveic gada laikā pēc uzņēmuma iekļaušanas šā panta otrajā daļā minētajā sarakstā. Kārtējais energoaudits veicams reizi četros gados.

(6) Šā panta piektajā daļā minētā prasība neattiecas uz lielajiem uzņēmumiem, ja tajos ieviesta un sertificēta energopārvaldības sistēma vai ieviesta un sertificēta vides pārvaldības sistēma un šajā sistēmā tiek nodrošināts nepārtraukts enerģijas patēriņa izvērtēšanas process, lai kontrolētu un samazinātu enerģijas patēriņu, aptverot vismaz 90 procentus no lielā uzņēmuma kopējā enerģijas galapatēriņa, un nodrošināta enerģijas patēriņa izvērtēšanas procesa atbilstība šā likuma 9. panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem. Energoauditors un vides pārvaldības standartu, kas piemērojams šā likuma prasību izpildei, kārtību, kādā papildina vides pārvaldības sistēmu un apliecina tādu vides pārvaldības sistēmas papildināšanu, kas nodrošina nepārtrauktu enerģijas patēriņa izvērtēšanas procesu, un papildināšanu apliecināt tiesīgās institūcijas nosaka Ministru kabinets.

(7) Lielais uzņēmums ziņo atbildīgajai ministrijai par energoaudita veikšanu vai šā panta sestajā daļā minētās sertificētas energopārvaldības sistēmas vai sertificētas vides pārvaldības sistēmas ieviešanu, ierosinātajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, kā arī katru gadu ziņo par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem un to rezultātā sasniegto enerģijas ietaupījumu. Ziņošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(8) Lielais uzņēmums ievieš vismaz trīs energoauditā vai šā panta sestajā daļā minētās sertificētas energopārvaldības sistēmas vai sertificētas vides pārvaldības sistēmas ietvaros ierosinātos energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus ar vislielāko novērtēto enerģijas ietaupījumu vai ekonomisko atdevi.

11. pants. Energoaudits mazajos un vidējos uzņēmumos

Energoauditu mazajos un vidējos uzņēmumos ir tiesīgs veikt:

- 1) neatkarīgs eksperts ēku energoefektivitātes jomā;
- 2) uzņēmumu energoauditors.

12. pants. Energoaudits mazajos un vidējos uzņēmumos

(1) Lielais elektroenerģijas patērētājs ir komersants, kura ikgadējais elektroenerģijas patēriņš pārsniedz 500 megavatstundas. Kopējā enerģijas patēriņā netiek ieskaitīta komersanta saražotā enerģija, kas tiek nodota citiem lietotājiem.

(2) Lielajam elektroenerģijas patērētājam ir pienākums ieviest un uzturēt sertificētu energopārvaldības sistēmu atbilstoši standartam, aptverot vismaz 90 procentus no lielā elektroenerģijas patērētāja kopējā enerģijas galapatēriņa un nodrošinot enerģijas patēriņa izvērtēšanas procesa atbilstību šā likuma 9. panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem.

(3) Šā panta otrās daļas prasība neattiecas uz lielo elektroenerģijas patērētāju, ja tas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai ieviesis vides pārvaldības sistēmu un sešu mēnešu laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas to papildinājis un sertificējis, lai kontrolētu un samazinātu enerģijas patēriņu, aptverot vismaz 90 procentus no kopējā enerģijas galapatēriņa un nodrošinot enerģijas patēriņa izvērtēšanas procesa atbilstību šā likuma 9. panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem.

(4) Energopārvaldības un vides pārvaldības standartu, kas piemērojams šā likuma prasību izpildei, kārtību, kādā papildina vides pārvaldības sistēmu un apliecina tādu vides pārvaldības sistēmas papildināšanu, kas nodrošina nepārtrauktu enerģijas patēriņa izvērtēšanas procesu, un papildināšanu apliecināt tiesīgās institūcijas nosaka Ministru kabinets.

(5) Šā panta otrās un trešās daļas prasības neattiecas uz lielo elektroenerģijas patērētāju, ja tas regulāri nodrošina energoauditu. Energoaudits veicams reizi četros gados.

(6) Lielais elektroenerģijas patērētājs ziņo atbildīgajai ministrijai par energoaudita veikšanu vai šā panta otrajā daļā minētās sertificētas energopārvaldības sistēmas ieviešanu, vai šā panta trešajā daļā minētās sertificētas vides pārvaldības sistēmas papildināšanu, ierosinātajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, kā arī katru gadu ziņo par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem un to rezultātā sasniegto enerģijas ietaupījumu. Ziņošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(7) Lielais elektroenerģijas patērētājs energopārvaldības sistēmas vai papildinātās vides pārvaldības sistēmas ietvaros ievieš vismaz trīs tajā ieteiktos energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus ar vislielāko novērtēto enerģijas ietaupījumu vai ekonomisko atdevi.

(8) Sertificētas energopārvaldības sistēmas esamība ir labvēlīgs kvalificējošs kritērijs, kas tiek ņemts vērā, vērtējot lielo elektroenerģijas patērētāju projektu pieteikumus, ja attiecīgais projekts tiks pilnībā vai daļēji īstenots, izmantojot tādus atbalsta veidus kā maksājumi no valsts vai pašvaldības budžeta, valsts vai pašvaldības galvojumi, kredītu procentu likmju subsidēšana, kā arī cita finanšu palīdzība, kas tiek piešķirta vai sniegta no valsts, pašvaldības vai Eiropas Savienības budžeta līdzekļiem un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem.

(9) Sistēmas operatoram ir pienākums katru gadu nodrošināt atbildīgo ministriju ar lielā elektroenerģijas patērētāja statusam atbilstošu komersantu ikgadējiem enerģijas galapatēriņa datiem. Kārtība, kādā sistēmas operators sniedz atbildīgajai ministrijai lielā elektroenerģijas patērētāja statusam atbilstošu komersantu ikgadējā enerģijas galapatēriņa datus, tiek noteikta energoefektivitātes monitoringa sistēmas ietvaros.

(10) Ja lielais elektroenerģijas patērētājs atbilst arī šā likuma 10. panta pirmajā daļā noteiktajiem kritērijiem, tam piemērojami šā likuma 10. panta nosacījumi.

13. pants. Energoefektivitātes nodeva

(1) Energoefektivitātes nodevas mērķis ir veicināt energoefektivitāti un nodrošināt energopārvaldības sistēmas ieviešanas kontroli.

(2) Energoefektivitātes nodevu maksā lielais elektroenerģijas patērētājs, kurš nav izpildījis šā likuma 10. panta piektajā, sestajā un septītajā daļā, kā arī 12. panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā noteiktos pienākumus.

(3) Energoefektivitātes nodevas apmēru, aprēķināšanas, piemērošanas un kontroles kārtību nosaka Ministru kabinets. Energoefektivitātes nodeva ieskaitāma valsts budžetā atbilstoši šā likuma 7. pantam.

(4) Energoefektivitātes nodevu administrē Ekonomikas ministrija.

(5) Ienākumus no energoefektivitātes nodevas kā dotāciju no valsts pamatbudžeta vispārējiem ieņēmumiem plāno valsts pamatbudžetā šim mērķim izveidotajā Ekonomikas ministrijas budžeta programmā/apakšprogrammā atbilstoši attiecīgajā gadā valsts pamatbudžetā plānotajiem (prognozētajiem) ieņēmumiem no valsts nodevas un atbildīgās puses iemaksām. Ekonomikas ministrija ir atbildīga par to, lai izdevumi nepārsniedz valsts pamatbudžetā ieskaitīto valsts nodevas maksājumu apjomu.

(6) Šā panta piektajā daļā minēto dotāciju izmanto:

- 1) Ekonomikas ministrija energoefektivitātes mērķu sasniegšanas uzraudzībai un ziņošanas nodrošināšanai, kā arī enerģijas ietaupījumu datubāzes uzturēšanai;
- 2) valsts energoefektivitātes fondam.

(7) Ekonomikas ministrija nodrošina iemaksas pārskaitīšanu valsts energoefektivitātes fondā.

14. pants. Energoefektivitātes pakalpojumi

(1) Energoefektivitātes pakalpojumus sniedz saskaņā ar rakstveida līgumu par noteiktu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenošanu, ko slēdz energoefektivitātes pakalpojumu saņēmējs un energoefektivitātes pakalpojumu sniedzējs—komersants, kas sniedz energoefektivitātes pakalpojumus vai veic citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus galalietotāja iekārtās vai telpās. Ja energoefektivitātes pakalpojuma saņēmējs ir valsts vai pašvaldība, attiecīgo līgumu slēdz uz laiku, kas nepārsniedz 20 gadus.

(2) Energoefektivitātes pakalpojuma līgumā tiek iekļauta vismaz šāda informācija:

- 1) īstenojamo energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu saraksts, ieviešanas plāns un tāme;
- 2) garantētais enerģijas ietaupījums, kas jāpanāk, īstenojot līgumā noteiktos energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, un tā konstatēšanas termiņi;
- 3) noteikumi par panākto garantēto ietaupījumu mērījumiem un to kvalitātes pārbaudēm;
- 4) līguma darbības termiņš un starpposma pārskata sniegšanas termiņi, līguma laušanas nosacījumi un termiņi;
- 5) līgumslēdzēju pušu pienākumi, tostarp energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēja pienākums, slēdzot apakšuzņēmuma līgumu ar trešajām personām, tajā ietvert noslēgtajam energoefektivitātes pakalpojuma līgumam līdzvērtīgas prasības, un sankcijas pienākumu neizpildes gadījumā;
- 6) kārtība, kādā dokumentē visas projekta laikā veiktās izmaiņas energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos, to ieviešanas plānā un tā mē;
- 7) projekta finansiālās ietekmes un panāktā naudas ietaupījuma, tai skaitā pakalpojumu sniedzēja atlīdzības, sadalījums starp līgumslēdzējām pusēm;
- 8) noteikumi, kas paskaidro, kā rīkoties gadījumos, kad pamatnosacījumu maiņa skar līguma saturu un iznākumu (ja mainās enerģijas cenas, iekārtas lietošanas intensitāte).

(3) Energoefektivitātes pakalpojumu izmaksas nevar iekļaut sabiedrisko pakalpojumu tarīfos (cenās).

(4) Energoefektivitātes pakalpojumu sniegšanā ievēro šādus nosacījumus:

- 1) energoefektivitātes pakalpojuma izmaksas sedz ar daļu no tā energoefektivitātes uzlabojuma vai enerģijas ietaupījuma finanšu vērtības, kas ir radusies, sniedzot energoefektivitātes pakalpojumu;
- 2) energoefektivitātes pakalpojuma sniedzējs uzņemas projekta finansiālos, tehniskos un komerciālos riskus.

(5) Izsludinot publisko iepirkumu par energoefektivitātes pakalpojuma līguma slēgšanu, pasūtītājs izvirza prasības, kuru mērķis ir nodrošināt energoefektivitātes pakalpojuma līguma atbilstību šā panta pirmajai, otrajai un ceturtajai daļai.

(6) Sadales operatori un enerģijas mazumtirgotāji ievēro labas komercprakses principus, tai skaitā attiecībā uz energoefektivitātes pakalpojumu vai citu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu pieprasījumu un sniegšanu un šādu pakalpojumu vai pasākumu tirgus attīstību. Atbildību par konkurenci ierobežojošām darbībām nosaka normatīvie akti konkurences jomā.

V nodaļa. Energoefektivitātes monitorings un sabiedrības informēšana

15. pants. Energoefektivitātes monitorings

(1) Atbildīgā ministrija izveido un uztur energoefektivitātes monitoringa sistēmu (turpmāk — sistēma), kā arī uzskaita enerģijas ietaupījumu. Sistēmas darbības kārtību un struktūru nosaka Ministru kabinets.

(2) Energoefektivitātes monitoringa sistēmas mērķis ir apkopot un sistematizēt informāciju par visiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, kas veikti, izmantojot šā panta ceturtajā daļā minētos atbalsta veidus, un to rezultātiem, kā arī jebkuru citu ar energoefektivitātes uzlabošanu saistītu informāciju, lai kontrolētu valsts enerģijas ietaupījuma indikatīvā mērķa vai citu energoefektivitātes mērķu sasniegšanu un valsts energoefektivitātes rīcības plāna izpildi.

(3) Par finansējuma piešķiršanu atbildīgās iestādes nosaka vērtēšanas kritērijus un energoefektivitātes uzlabošanas rezultātos rādītājus to pārziņā esošajām aktivitātēm vai projektu enerģijas patēriņa rādītājus tām aktivitātēm, kas tiešā veidā nav vērstas uz energoefektivitātes uzlabošanu, tomēr sekmē to.

(4) Ja projekts ir pilnībā vai daļēji īstenots, izmantojot tādus atbalsta veidus kā maksājumi no valsts vai pašvaldības budžeta, valsts vai pašvaldības galvojumi, kredītu procentu likmju subsidēšana, kā arī cita finanšu palīdzība, kas tiek piešķirta vai sniegta no valsts, pašvaldības vai Eiropas Savienības budžeta līdzekļiem un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, un tajā ir noteikti šā panta trešajā daļā minētie vērtēšanas kritēriji, energoefektivitātes uzlabošanas rezultatīvie rādītāji vai projekta enerģijas patēriņa rādītāju ziņošanas pienākums, tad finansējuma saņēmējs pēc projekta realizācijas turpmākos trīs gadus ik gadu sniedz informāciju šā panta trešajā daļā minētajai atbildīgajai iestādei atbilstoši finansējuma saņēmēja un atbildīgās iestādes noslēgtajam līgumam par attiecīgā objekta enerģijas patēriņu pirms un pēc projekta īstenošanas, izņemot gadījumus, kad finansējuma saņēmēja un atbildīgās iestādes līgumā noteikts cits ziņošanas periods. Atbildīgā iestāde apkopo saņemto informāciju un informē atbildīgo ministriju.

16. pants. Galalietotāju nodrošināšana ar informāciju, enerģijas patēriņa uzskaitē

(1) Elektroenerģijas, gāzes vai siltumenerģijas tirgotājs galalietotājam, nepieprasot atsevišķu samaksu, nodrošina iespēju saņemt:

- 1) rēķinu un rēķinu informāciju;
- 2) pieeju galalietotāja enerģijas patēriņa datiem.

(2) Persona, kura nodrošina rēķinu informācijas sagatavošanu un nosūtīšanu par atsevišķās telpās uzskaitīto vai aprēķināto siltumenerģijas patēriņu (turpmāk — rēķinu informācija) nedzīvojamā ēkā, kuras siltumapgāde ir nodrošināta no kopīga siltuma avota vai no centralizētās siltumapgādes sistēmas, ir tiesīga prasīt ar rēķinu informācijas sagatavošanu saistīto izmaksu segšanu, ciktāl šādas izmaksas ir pamatotas. Pēc galalietotāju pieprasījuma šo izmaksu pamatotību pārbauda Patērētāju tiesību aizsardzības centrs.

(3) Sistēmas operators, uzstādot viedo komercuzskaites mērparātu, nodrošina enerģijas lietotājiem informāciju par mērparāta rādījumu pārvaldības un enerģijas patēriņa pārraudzības iespējām.

(4) Sistēmas operators, ņemot vērā enerģijas lietotāju vajadzības un potenciālos ieguvumus, nosaka minimālās viedā komercuzskaites mērparāta funkcijas, tai skaitā iespēju iegūt informāciju par faktisko enerģijas patēriņu konkrētā izmantošanas laikā.

(5) Sistēmas operators saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasībām nodrošina viedo komercuzskaites mērparātu sistēmas datu drošumu, kā arī enerģijas lietotāju datu aizsardzību.

17. pants. Administratīvā atbildība par šā likuma pārkāpumiem

Par šā likuma 6. panta piektās daļas, 10. panta piektās daļas, kā arī 16. panta pirmās daļas prasību neizpildi vai nepienācīgu izpildi attiecīgās personas saucamas pie Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteiktās atbildības.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Enerģijas galapatēriņa efektivitātes likums (Latvijas Vēstnesis, 2010, 27. nr.; 2011, 148. nr.; 2013, 194. nr.).

2. Ministru kabinets līdz 2016. gada 1. oktobrim izdod šā likuma 5. panta ceturtajā un piektajā daļā, 6. panta otrajā, piektajā, sestajā, septītajā un astotajā daļā, 7. panta sestajā daļā, 8. panta trešajā daļā, 9. panta piektajā daļā, 10. panta sestajā un septītajā daļā, 12. panta ceturtajā, sestajā un devītajā daļā, 13. panta trešajā daļā un 15. panta pirmajā daļā minētos noteikumus.

3. Līdz šo pārejas noteikumu 2. punktā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2016. gada 30. septembrim piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

- 1) Ministru kabineta 2011. gada 12. jūlija noteikumi Nr. 555 “Noteikumi par kārtību, kādā noslēdz un pārtrauc vienošanos par energoefektivitātes paaugstināšanu”;
- 2) Ministru kabineta 2013. gada 12. marta noteikumi Nr. 138 “Noteikumi par rūpniecisko energoauditu”;
- 3) Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumi Nr. 923 “Kārtība, kādā uzskaita valsts enerģijas galapatēriņa ietaupījumu un nodrošina energoefektivitātes monitoringa sistēmas darbību”.

4. Šā likuma 5. panta otrajā daļā minētās sistēmas ieviešana nodrošināma līdz 2017. gada 1. aprīlim.

5. Iestādes un novadu pašvaldības, kuras šā likuma spēkā stāšanās dienā atbilst šā likuma 5. panta trešajā daļā minētajiem kritērijiem, nodrošina energopārvaldības sistēmas ieviešanu līdz 2017. gada 1. novembrim.

6. Šā likuma 6. panta sestās daļas prasības piemēro no 2017. gada 1. janvāra.

7. Ministru kabinets līdz 2016. gada 1. jūlijam apstiprina šā likuma 4. panta trešajā daļā minēto politikas pasākumu plānu.

8. Šā likuma 10. panta piektajā daļā minēto pirmo energoauditu lielais uzņēmums veic līdz 2017. gada 31. martam.

9. Šā likuma 10. panta astotajā daļā minētos energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus ievieš līdz 2020. gada 1. aprīlim, bet 12. panta septītajā daļā minētos energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus — līdz 2022. gada 1. aprīlim.

10. Lielais elektroenerģijas patērētājs šā likuma 12. panta otrajā daļā minēto sistēmu ievieš, trešajā daļā minēto sistēmu papildina vai piektajā daļā minēto pirmo energoauditu veic līdz 2018. gada 1. aprīlim.

11. Uzņēmumu energoaudita pārskatu reģistrācija Ekonomikas ministrijas pārziņā esošajā informācijas sistēmā uzsākama ne vēlāk kā 2017. gada 1. jūlijā.

12. Uzņēmumu energoauditors Ministru kabineta noteiktajā kārtībā līdz 2017. gada 31. janvārim iesniedz Ekonomikas ministrijai informāciju par to uzņēmumu energoauditu un lielo uzņēmumu energoauditu skaitu, kuri veikti līdz 2016. gada 31. decembrim.

13. Atbildīgā ministrija sagatavo informāciju par valsts energoefektivitātes rīcības plānu un iesniedz to Eiropas Komisijai līdz 2017. gada 30. aprīlim un 2020. gada 30. aprīlim.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra direktīvas 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 3. martā.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2016. gada 15. martā

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 15.03.2016., Nr. 52.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

144. 304L/12 Grozījumi Saeimas vēlēšanu likumā

Izdarīt Saeimas vēlēšanu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 13. nr.; 1998, 9., 13. nr.; 2002, 12., 13. nr.; 2003, 19. nr.; 2006, 8., 10. nr.; 2007, 13. nr.; 2009, 8. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 62. nr.; 2011, 46., 114., 144. nr.; 2012, 203. nr.; 2013, 191. nr.; 2014, 38., 140. nr.) šādus grozījumus:

9. pantā:

papildināt pirmās daļas 1. punktu ar vārdiem un skaitli “kura dibināta ne vēlāk kā vienu gadu pirms Saeimas vēlēšanām un kurā ir ne mazāk kā 500 biedru”;

papildināt pirmās daļas 2. punktu ar vārdiem un skaitli “ja visas politisko partiju apvienībā ietilpstošās politiskās partijas dibinātas ne vēlāk kā vienu gadu pirms Saeimas vēlēšanām un ja politisko partiju apvienībā kopā ir ne mazāk kā 500 biedru”;

papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Politiskās partijas un politisko partiju apvienības biedru skaitu nosaka saskaņā ar partiju reģistra iestādei iesniegto jaunāko partijas biedru reģistru, kas partiju reģistra iestādei iesniegts iepriekšējo 12 mēnešu laikā pirms kandidātu saraksta iesniegšanas dienas. Šajā daļā minētās ziņas Centrālā vēlēšanu komisija iegūst no partiju reģistra iestādes.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 3. martā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 15. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 15.03.2016., Nr. 52.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

145. 305L/12 Grozījums Politisko partiju likumā

Izdarīt Politisko partiju likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2013, 222., 228. nr.; 2014, 25. nr.) šādu grozījumu:

Papildināt 14. panta otrās daļas 9. punktu ar vārdiem “kā arī kārtību, kādā biedrs var pieprasīt jautājuma iekļaušanu partijas biedru sapulces darba kārtībā”.

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 3. martā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 15. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 15.03.2016., Nr. 52.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

146. 306L/12 Grozījumi Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā

Izdarīt Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2004, 5. nr.; 2006, 10. nr.; 2008, 16., 24. nr.; 2009, 11. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2012, 203. nr.; 2013, 191., 227. nr.) šādus grozījumus:

9. pantā:

papildināt pirmās daļas 1. punktu ar vārdiem un skaitli “kurā ir ne mazāk kā 500 biedru”;

papildināt pirmās daļas 2. punktu ar vārdiem un skaitli “ja politisko partiju apvienībā kopā ir ne mazāk kā 500 biedru”;

papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Politiskās partijas un politisko partiju apvienības biedru skaitu nosaka saskaņā ar partiju reģistra iestādei iesniegto jaunāko partijas biedru reģistru, kas partiju reģistra iestādei iesniegts iepriekšējo 12 mēnešu laikā pirms kandidātu saraksta iesniegšanas dienas. Šajā daļā minētās ziņas Centrālā vēlēšanu komisija iegūst no partiju reģistra iestādes.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 3. martā.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2016. gada 15. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 15.03.2016., Nr. 52.

147. 307L/12 Grozījumi Enerģētikas likumā

Izdarīt Enerģētikas likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 20. nr.; 2000, 17. nr.; 2001, 12. nr.; 2005, 8., 13. nr.; 2008, 14. nr.; 2009, 2., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 82., 106. nr.; 2011, 36., 161. nr.; 2012, 186. nr.; 2014, 60. nr.; 2016, 37. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

papildināt pantu ar 4.¹ un 4.² punktu šādā redakcijā:

“4¹) **centralizētā aukstumapgādes sistēma** — aukstuma avotu, pārvades un sadales aukstumapgādes tīklu un dzesēšanai nepieciešamās enerģijas lietotāju kopums, kas saskaņoti ražo, pārveido, pārvada, sadala un patērē dzesēšanai nepieciešamo enerģiju;

4²) **centralizētā siltumapgādes sistēma** — siltumavotu, pārvades un sadales siltumtīklu un siltumenerģijas lietotāju kopums, kas saskaņoti ražo, pārveido, pārvada, sadala un patērē siltumenerģiju;”;

papildināt pantu ar 22.¹, 22.², 22.³, 22.⁴ un 22.⁵ punktu šādā redakcijā:

“22¹) **individuālā aukstumapgādes sistēma** — atsevišķas ēkas aukstumapgādes sistēma, kas sastāv no dzesēšanas iekārtas, kura dzesē visu ēku, vai dzesēšanas iekārtām, kuras izmanto atsevišķu telpu dzesēšanai ēkā;

22²) **individuālā siltumapgādes sistēma** — atsevišķas ēkas siltumapgādes sistēma, kas sastāv no apkures iekārtas, kura apsilda visu ēku, vai apkures iekārtām, kuras izmanto atsevišķu telpu apsildīšanai ēkā;

22³) **koģenerācija** — tehnoloģiskais process, kurā lietderīgai izmantošanai vienlaikus ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju;

22⁴) **koģenerācijas iekārta** — iekārta vai iekārtu kopums, kas paredzēts vienlaicīgai elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai vienotā tehnoloģiskajā procesā. Koģenerācijas iekārtā neietilpst iekārtas, ko izmanto tikai siltumenerģijas ražošanai vai tikai elektroenerģijas ražošanai;

22⁵) **koģenerācijas režīmā saražotā elektroenerģija** — elektroenerģija, kas saražota procesā, kurš ir saistīts ar lietderīgās siltumenerģijas ražošanu, veicot aprēķinus saskaņā ar apstiprinātu metodiku;”;

2. Papildināt likumu ar 9.¹ un 9.² pantu šādā redakcijā:

“9.¹ pants

(1) Koģenerācijas stacija ir tehnoloģisku iekārtu, būvju un infrastruktūras kopums, kas paredzēts vienlaicīgai elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai.

(2) Koģenerācijas stacija sastāv no vienas vai vairākām koģenerācijas iekārtām, kuru darbības nodrošināšanai tiek izmantotas palīgiekārtas un ražošanā izmantojamo energoresursu padeves, dūmgāzu aizvadīšanas, saražotās elektroenerģijas un siltumenerģijas nodošanas infrastruktūra un cita infrastruktūra.

(3) Koģenerācijas stacijā var būt uzstādītas iekārtas, kuras izmanto tikai siltumenerģijas ražošanai (piemēram, ūdenssildāmie katli, tvaika katli) vai tikai elektroenerģijas ražošanai.

(4) Koģenerācijas iekārtas, kuras izvietotas vienā adresē, uzskatāmas par vienu koģenerācijas staciju.

(5) Mazas jaudas koģenerācijas stacija ir tāda koģenerācijas stacija, kurā uzstādītā elektroenerģijas ražošanas jauda nav lielāka par vienu megavatu.

(6) Augstas efektivitātes koģenerācija ir koģenerācija, kas atbilst šādiem kritērijiem:

- 1) ražošana koģenerācijas režīmā koģenerācijas iekārtās nodrošina primārās enerģijas ietaupījumu vismaz 10 procentu apmērā salīdzinājumā ar primārās enerģijas patēriņu siltumenerģijas un elektroenerģijas atsevišķai ražošanai;
- 2) ražošana mazas jaudas koģenerācijas stacijās un mikrokoģenerācijas iekārtās, kas ļauj sasniegt jebkādu primārās enerģijas ietaupījumu.

9.² pants

(1) Lietderīgā siltumenerģija ir tāda siltumenerģija, kas koģenerācijas iekārtā saražota, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu siltumapgādes pieprasījumu, arī siltumenerģija, ko komersants pārdod siltumenerģijas lietotājam par cenu, kas atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) ja siltumapgādes sistēmas operatora licences zonā ir tikai viens siltumenerģijas ražotājs, siltumenerģijas pārdošanas cenu ir noteicis vai apstiprinājis regulators;
- 2) ja siltumapgādes sistēmas operatora licences zonā ir vairāk nekā viens siltumenerģijas ražotājs, siltumenerģijas pārdošanas cena nav zemāka par kurināmā izmaksām vienas siltumenerģijas vienības saražošanai katlumājā, izmantojot to pašu kurināmā veidu, kuru izmanto koģenerācijas iekārtā, un katlumājas neto lietderības koeficients nav mazāks par 92 procentiem, izmantojot gāzi vai šķidro kurināmo, un nav mazāks par 80 procentiem, izmantojot cieto kurināmo.

(2) Ja komersants ir vertikāli integrēts un vienlaikus nodarbojas ar siltumenerģijas ražošanu, pārvadi un sadali, par lietderīgo siltumenerģiju atzīstama visa koģenerācijas iekārtā saražotā siltumenerģija.

(3) Lietderīgās siltumenerģijas apjomā neieskaita siltumenerģiju, kas saražota atsevišķos ūdenssildāmajos katlos vai tvaika katlos.”

3. Izteikt IX nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

“IX nodaļa

Siltumapgādes un aukstumapgādes sistēma”.

4. 46. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Siltumapgādi vai aukstumapgādi var nodrošināt, izmantojot centralizēto siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmu, individuālo siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmu vai lokālo siltumapgādi vai aukstumapgādi.”;

izslēgt trešo daļu;

papildināt pantu ar ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(4) Autonomais siltumenerģijas ražotājs nav licencējams siltumapgādes pārvades un sadales komersants.

(5) Koģenerācijas staciju saražotās primārās enerģijas ietaupījuma aprēķināšanas kārtību un noteikumus, kas paredz energoefektivitātes prasības licencēta vai reģistrēta energoapgādes komersanta valdījumā esošām centralizētām siltumapgādes sistēmām un to atbilstības pārbaudes kārtību, nosaka Ministru kabinets.”

5. Izslēgt 57. un 58. pantu.

6. Izslēgt 72. panta pirmajā daļā vārdu “(degviela)” (attiecīgā locījumā).

7. Aizstāt 72.² pantā vārdu “degvielas” ar vārdiem “naftas produktu”.

8. Izslēgt 72.³ panta trešajā teikumā vārdu “(degvielas)”.

9. Aizstāt 73. pantā vārdu “degvielu” ar vārdiem “naftas produktiem”.

10. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 5. punktu šādā redakcijā:

“5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra direktīvas 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK.”

Likums Saeimā pieņemts 2016. gada 3. martā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 15. martā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 15.03.2016., Nr. 52.

148. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 10. marta sēdē nolēmusi uzdot Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, balstoties uz 10 721 Latvijas pilsoņa iesniegto kolektīvo iesniegumu par pievienotās vērtības nodokļa likmes samazināšanu dabasgāzei un elektroenerģijai, izvērtēt iespēju samazināt pievienotās vērtības nodokļa likmi dabasgāzes un elektroenerģijas piegādei mājāsaimniecību vajadzībām uz 12 procentiem un, ja to atzīst par iespējamu, lemt par attiecīga likumprojekta sagatavošanu.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 10. martā

149. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 17. marta sēdē nolēmusi piekrist deputāta **Edgara Putras** saukšanai pie administratīvās atbildības par administratīvajā protokolā Nr. PC 164780 norādīto pārkāpumu.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 17. martā

150. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 17. marta sēdē nolēmusi piekrist deputāta **Edgara Putras** saukšanai pie administratīvās atbildības par administratīvajā protokolā Nr. PC 099088 norādīto pārkāpumu.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2016. gada 17. martā